

I SAT-BÓ·-JÍⁿ (9)

1 Í-hoat-liân soaⁿ-toē ê Láh-má-so-hui, ū chít ê Í-hoat-liân lāng miâ-kiò Í-lī-ka-ná, sī So·-hut ê goān-sun, Thok-hō· ê cheng-sun, Í-lī-hō· ê sun, Iâ-lô-hán ê kiáⁿ. ²I ū nng ê bó·, chít-ê miâ Hap-ná, chít-ê miâ Pí-nî-ná; Pí-nî-ná ū kiáⁿ-jī, Hap-ná bô kiáⁿ-jī. ³Chit-lāng ták-nî tui i ê pún-siāⁿ chiūⁿ-khì kàu Sī-lô, beh kèng-pài, iā beh chè-sū bān-kun ê Iâ-hô-hoa; Í-lī nng ê kiáⁿ Hô-hut-nî Hui-nî-hap tī-hia choè Iâ-hô-hoa ê chè-si. ⁴Í-lī-ka-ná hiàn-chè ê jlt, pun chè-bah hō· i ê bó· Pí-nî-ná, kap i ê kiáⁿ cha-bó·-kiáⁿ; ⁵chóng-sī pun hō· Hap-ná ê sī siang-hūn, in-ūi i thiāⁿ Hap-ná; nā-sī Iâ-hô-hoa koaiⁿ-bát i ê thai. ⁶Kap i choè tui-thâu ê Pí-nî-ná toā-toā kek i, beh hō· i iu-būn; in-ūi Iâ-hô-hoa koaiⁿ-bát i ê thai. ⁷I chiūⁿ kàu Iâ-hô-hoa ê chhū ê sī, Í-lī-ka-ná nî-nî án-ni kiáⁿ, Pí-nî-ná iū-goān kek i; i chiūⁿ thi-khàu, soà m̄-chiáh. ⁸I ê tiōng-hu Í-lī-ka-ná ká i kóng, Hap-ná ah, lí siáⁿ-sū thi-khàu? siáⁿ-sū m̄-chiáh? siáⁿ-sū sim iu-būn ah? goá tui-tī lí kiám bô pí chap ê kiáⁿ khah-hó mah?

⁹In tī Sī-lô lim-chiáh liáu-āu, Hap-ná chiūⁿ khí-lái. Chè-si Í-lī tī Iâ-hô-hoa tiān ê mng-khiā-piⁿ chē tī i ê ūi. ¹⁰Hap-ná ê sim-lāi iu-khó·, kī-tó Iâ-hô-hoa lái toā thi-khàu; ¹¹hē-goān kóng, Bān-kun ê Iâ-hô-hoa ah, Lí nā kó-jian sūi-lôh khoàⁿ-kò· Lí ê lú-pī ê kan-lân, koh siàu-liām goá, bô boē-kì-tit Lí ê lú-pī, siúⁿ-sū Lí ê lú-pī siⁿ ta-po·-kiáⁿ, goá beh hō· i kui tī

Iâ-hô-hoa kàu chít-sì-lāng, thì-thâu-to bô kàu i ê thâu-khak. ¹²Hap-ná tī Iâ-hô-hoa ê bīn-chēng tit-tit kī-tó ê sī, Í-lī chū-bák khoàⁿ i ê chhui. ¹³Taⁿ Hap-ná sim-lāi chēng-chēng kiū, chí-ū chhui-tūn tín-tāng, bô thiaⁿ-kìⁿ siaⁿ; só·-í Í-lī liáh-choè i sī chiú-chui. ¹⁴Í-lī ká i kóng, Lí beh chui kàu tī-sī ah? Lí m̄-thang koh lim chiú. ¹⁵Hap-ná in kóng, Goá ê chú ah, m̄-sī án-ni; goá sī sim-lāi iu-khó· ê hū-jin-lāng, pòh-chiú kàu-chiú goá lóng bô lim; tók-tók tī Iâ-hô-hoa ê bīn-chēng thò·-chhut sim-chēng; ¹⁶bóh-tit liáh lí ê lú-pī choè pháiⁿ tek-hēng ê hū-lú, in-ūi goá kàu-taⁿ tui goá ê toā iu-būn siū kek-khì lái kóng. ¹⁷Í-lī in i kóng, Lí thang pēng-an tò-khì; goān Í-sek-liát ê Siōng-tè ún-chún lí só· tui I kiū ê. ¹⁸Hap-ná kóng, Goān lí ê lú-pī tit-tiòh un tī lí ê bīn-chēng. Hū-jin-lāng chiūⁿ tò-khì, lái lim-chiáh, chiūⁿ bô koh-chài tài-iu-iōng. ¹⁹Keh-jlt in chá-chá khí-lái, tī Iâ-hô-hoa ê bīn-chēng kèng-pài, chiūⁿ tò-khì Láh-má, kàu i ê ke. Í-lī-ka-ná kap bó· Hap-ná tâng-pāng; Iâ-hô-hoa siàu-liām Hap-ná. ²⁰Hap-ná chiūⁿ hoai-in; kàu-sī chiūⁿ siⁿ chít ê kiáⁿ, ká i hō-miâ kiò Sat-bó·-jíⁿ, kóng, Che sī goá tui Iâ-hô-hoa kiū-ê.

²¹Hit-lāng Í-lī-ka-ná kap i ê thong-ke lóng chiūⁿ-khì, beh ēng ták-nî ê chè-sū kap i só· hē ê goān hiàn-hō· Iâ-hô-hoa. ²²Chóng-sī Hap-ná bô chiūⁿ-khì; ká i ê tiōng-hu kóng, Thèng-hāu gín-ná tng-lin, goá chiūⁿ toà i chiūⁿ-khì,

hō· i tiâu-kìⁿ Iâ-hô-hoa, éng-oán tiàm tī-hia.
²³I ê tiông-hu Í-lī-ka-ná kā i kóng, Chiàu lí
số· khoàⁿ-choè hó-ê lâi kiáⁿ, thang theng-hâu
gín-ná tng-lin; chóng-sī goān Iâ-hô-hoa èng-
giām I ê oē. Tùi án-ni hū-jîn-lâng tī ke-lâi io
kiáⁿ, kàu tng-lin. ²⁴Í-keng kā i tng-lin, chiū
chhoā i saⁿ-kap chiūⁿ Sī-lô, kàu Iâ-hô-hoa ê
chhù; koh toà saⁿ chiah gū-káng, chit i-hoat
iù ê mī-hún, chit phê-tē chiú; hit-sī gín-ná iáu
soè-hàn. ²⁵In thài chit chiah gū-káng, chiū
chhoā gín-ná kàu Í-lī ê bīn-chêng. ²⁶Hū-jîn-
lâng kóng, Goá ê chú ah, goá kí lí ê oáh-
miā lâi chiū-choā, goá ê chú ah, chêng khiā
tī lí chia, kī-kiū Iâ-hô-hoa ê, hit ê hū-jîn-lâng
chiū-sī goá. ²⁷Goá kiū ài tit-tiòh chit ê gín-
ná; Iâ-hô-hoa í-keng siúⁿ-sù goá số· tùi I kiū
ê; số·-í goá ēng chit ê gín-ná hēng Iâ-hô-hoa, i
chit-si-lâng hēng Iâ-hô-hoa. Chiū tī-hia keng-
pài Iâ-hô-hoa.

2 Hap-ná kī-tó kóng,
Goá ê sim in-ūi Iâ-hô-hoa lâi khoài-lók,
Goá ê kak in-ūi Iâ-hô-hoa lâi kiáh-koàiⁿ;
Goá òng tùi-tèk káⁿ kóng toā-oē,
In-ūi goá ūi-tiòh Lí ê chín-kiū lâi hoaⁿ-hí.
²Bô ū sèng--ê chhin-chhiūⁿ Iâ-hô-hoa;
Lí í-goā bô pát ê;
Iā bô chiòh-poāⁿ chhin-chhiūⁿ lán ê Siōng-
tè.

³Lín m̄-thang chū-khoa kóng kiau-ngō· ê
oē;

Iā m̄-thang hō· lām-sám ê oē chhut lí ê
chhùi;

In-ūi Iâ-hô-hoa sī tī-sek ê Siōng-tè,
Lâng ê kiáⁿ-choè hō· I phoe-phêng.

⁴Ióng-sū ê keng í-keng at-chih;
Tiòh-tak ê lâng ēng khui-lát hā-io.

⁵Pá-chiok-ê, hō· lâng chhiàⁿ lâi thàn-chiáh;
Iau-ê, bô koh iau;

Boē seng-iók ê, siⁿ chhit ê kiáⁿ,

Ū choē-choē kiáⁿ-ê, hoán-túg soe-jiók.

⁶Iâ-hô-hoa hō· lâng sí, iā hō· lâng oáh;

Hō· lâng lóh im-kan, iā hō· lâng khí-lâi.

⁷Iâ-hô-hoa hō· lâng sòng-hiong, iā hō· lâng
hó-giáh;

Hō· lâng kàng-kē, iā hō· lâng seng-koàiⁿ.

⁸I tùi tīn-ai seng-koàiⁿ sòng-hiong lâng,

Tùi pùn-sò-tui ko-seng khiàm-kheh ê lâng,

Hō· in kap siú-léng saⁿ-kap chē,

Soà-chiap ēng-kng ê chō-ūi;

In-ūi toē ê thiāu siók tī Iâ-hô-hoa,

I chiong sè-kài an-tī tī hí téng-bīn.

⁹I beh pó-siú I sèng--ê ê kha,

Hō· pháiⁿ-lâng tī o·-àm-tiong chēng-chauh-
chauh;

In-ūi lâng oá-khò khui-lát boē-oē khah-iāⁿ.

¹⁰Kap Iâ-hô-hoa saⁿ-chiⁿ-ê beh siū phah-
chhui;

I beh tùi thiⁿ ēng lúi phah i;

Iâ-hô-hoa beh sím-phoàⁿ toē ê kék-thâu;

Siúⁿ-sù khui-lát hō· I ê ông,

Kú-khi I siū boah-iū--ê ê kak.

¹¹Í-lī-ka-ná tò-khi Láh-má kàu i ê ke. Hit ê
gín-ná tī chè-si Í-lī ê bīn-chêng hók-sāi Iâ-hô-
hoa.

¹²Í-lī hiah ê kiáⁿ sī húi-lúi, m̄-bat Iâ-hô-
hoa. ¹³Chè-si tī peh-siⁿ ê lē, chiū-sī kīⁿ-nā
lâng hiàn-chè teh chú-bah ê sí, chè-si ê lô·-pòk
chiū lâi, chhiú kiáh saⁿ-jiáu ê chhe; ¹⁴ēng chhe
chhah-jíp poah, á-sī tiáⁿ, á-sī thih-tiō, á-sī e,
kīⁿ-nā số· chhe--chhut-lâi ê bah, chè-si lóng
thèh choè ka-kī-ê; in tī Sī-lô chhin-chhiūⁿ án-
ni khoán-thāi kīⁿ-nā lâi hia ê Í-sek-liát lâng.

¹⁵Koh tī bē sio iū-lâ ê tãi-seng, chè-si ê lô·-pòk
chiū lâi, kā hiàn-chè ê lâng kóng, Lí tiòh ēng
bah hō· chè-si thang pek, in-ūi i m̄-ài lí kè-chú
ê bah, sī ài chhiⁿ--ê. ¹⁶Hit-lâng nā tùi i kóng,

Beh tãi-seng sio iû, jiân-āu thang chiàu lí ê sim só· ài thêh-khì, i chiū kóng, M̄ ah, chit-tiáp tiòh hō· goá; nā m̄, goá beh kiông-kiông thêh-khì. ¹⁷Án-ni hiah ê siàu-liân lāng ê choē tī Iâ-hô-hoa ê bîn-chêng chin-tāng; in-ūi lāng iām-ò·ⁿ Iâ-hô-hoa ê chè-sū.

¹⁸Hit-sī Sat-bó·-jīⁿ iáu soè-hàn, chhēng iù-toē-pò· ê í-hut-tek, tī Iâ-hô-hoa ê bîn-chêng hók-sāi. ¹⁹Koh i ê lāu-bú ták-nī ká i choē chit-niá soè-niá ê tng-saⁿ; kap i ê tiōng-hu chiūⁿ-lâi hiàn nī-chè ê sī, toà-lâi hō· i. ²⁰Í-lī ká Í-lī-ka-ná kap i ê bó· chiok-hok, kóng, Goān Iâ-hô-hoa tui chit ê hū-jîn-lāng koh siúⁿ-sū lí hō·-è, lâi thoè só· hēng hō· Iâ-hô-hoa ê. In chiū tò-khì pún só·-chāi. ²¹Iâ-hô-hoa khoàⁿ-kò· Hap-ná; i chiū hoài-īn siⁿ saⁿ ê kiáⁿ, nng̃ ê cha-bó·-kiáⁿ. Gín-ná Sat-bó·-jīⁿ iā tī Iâ-hô-hoa ê bîn-chêng chiām-chiām toā-hàn.

²²Í-lī chin-lāu, thiaⁿ-kìⁿ i ê kiáⁿ tui Í-sek-liát chēng-lāng só· kiáⁿ it-chhè ê sū, koh thiaⁿ-kìⁿ in kap hō·-bō· mng̃-chēng choē-kang ê hū-jîn-lāng su-thong. ²³I chiū ká in kóng, Lín siáⁿ-sū kiáⁿ chiaⁿ ê sū ah? goá tui chiaⁿ ê chēng peh-siⁿ thiaⁿ-kìⁿ lín ê pháiⁿ só· kiáⁿ; ²⁴goá ê kiáⁿ ah, m̄-thang án-ni; in-ūi goá só· thiaⁿ-kìⁿ ê hong-siaⁿ sī m̄-hó; lín hō· Iâ-hô-hoa ê peh-siⁿ hoān-choē. ²⁵Lāng nā tek-choē lāng, Siōng-tè sím-phoàⁿ i; lāng nā tek-choē Iâ-hô-hoa, chí-chūi thoè i kī-tó? Nā-sī in m̄-thiaⁿ lāu-pē ê oē; in-ūi Iâ-hô-hoa chūn-ì beh thāi in. ²⁶Gín-ná Sat-bó·-jīⁿ chiām-chiām toā-hàn, tit-tiòh Iâ-hô-hoa kap lāng ná thiàⁿ i.

²⁷Ū Siōng-tè ê lô·-pók lâi kìⁿ Í-lī, tui i kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lí ê chó·-kong ê ke, chēng tī Ai-klp Hoat-ló ê ke choē lô·-pók ê sī, Goá kiám bô tui i chhut-hiān mah? ²⁸Goá kiám bô tui Í-sek-liát chēng chi-phài, keng i

choē Goá ê chè-si, tī Goá ê toāⁿ-tēng hiàn-chè, sio-hiuⁿ, chhēng í-hut-tek tī Goá ê bîn-chēng; Í-sek-liát chó· só· hiàn ê hé-chè Goá kiám bô lóng hō· i ê chó·-kong ê ke mah? ²⁹Goá só· bēng-lēng ê chè-sū lé-mih tī Goá khiā-khí ê só·-chāi ê, lín siáⁿ-sū thún-tàh i, chun-tiōng lí ê kiáⁿ khah kè-thâu chun-tiōng Goán, ēng Goá ê peh-siⁿ Í-sek-liát só· hiàn siōng-hó ê lé-mih, lâi ka-kī pui ah? ³⁰Só·-í Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè kóng, Goá sít-chāi bat kóng, lí ê ke, lí ê lāu-pē ê ke beh éng-oán kiáⁿ tī Goá ê bîn-chēng; chóng-sī taⁿ Iâ-hô-hoa kóng, Goá koat-toàn m̄ án-ni; in-ūi chun-tiōng Goá ê, Goá beh chun-tiōng i, biáu-sī Goá ê, i beh siū khoàⁿ-khin. ³¹Khoàⁿ ah, jít-chí beh kàu, Goá beh chām-tng lí ê chhiú-kut, kap lí ê pē ê ke ê chhiú-kut, hō· lí ê ke-tiong bô chit ê lāu-lāng. ³²Tī Siōng-tè hō· Í-sek-liát lāng hióng-hok ê sī, lí beh khoàⁿ-kìⁿ Goá ê chhù ê soe-pāi; tī lí ê ke-tiong beh éng-oán bô chit ê lāu-lāng; ³³siók tī lí ê lāng, Goá bô tui Goá ê toāⁿ châu-biát ê, beh phah-pháiⁿ lí ê bák-chiu, iu-siong lí ê sim; lí ke-tiong só· koh siⁿ ê lāng, lóng beh tiong-liân chiū sí; ³⁴lí nng̃ ê kiáⁿ Hô-hut-nī Hui-nī-hap só· tú-tiòh-ê, beh choē lí ê tiâu-thâu; in nng̃-lāng beh tâng chit jlt sí. ³⁵Goá beh ūi ka-kī líp chit ê chīn-tiong ê chè-si, i beh chiàu Goá ê sim Goá ê ì lâi kiáⁿ; Goá beh ūi i kiàn-líp kian-kò· ê ke; i beh éng-oán kiáⁿ tī Goá só· boah-iū--ê ê bîn-chēng. ³⁶Lí ê ke só· chhun ê lāng lóng beh lâi kúi-pài i, kiū chit ê gūn, chit ê piáⁿ, kóng, Kiū lí hō· goá tng chè-si-chit ê chit-ê, hō· goá thang tit-tiòh tām-pòh piáⁿ lâi chiáh.

3 Gín-ná Sat-bó·-jīⁿ tī Í-lī ê bîn-chēng hók-sāi Iâ-hô-hoa. Tng hiah ê jlt Iâ-hô-hoa ê oē chin hi-hán, bô siōng-siōng ū khé-sī. ²Chit-jlt Í-lī khùn tī ka-kī ê só·-chāi, i ê bák-chiu

í-keng bŭ, khoàⁿ boē bēng. ³Siōng-tè ê teng iáu-bē hoa, Sat-bó·-jīⁿ í-keng tī Iâ-hô-hoa ê tiān, tī Siōng-tè ê iok-kūi hia, teh khùn. ⁴Iâ-hô-hoa kiò Sat-bó·-jīⁿ; i òn kóng, Goá tī-chia. ⁵Chiū cháu kàu Í-lī hia, kóng, Goá tī-chia, in-ūi lí kiò goá. Í-lī kóng, Goá bô kiò lí, lí tò-khì khùn. I chiū khì khùn. ⁶Iâ-hô-hoa koh kiò Sat-bó·-jīⁿ; Sat-bó·-jīⁿ khí-lâi, khì Í-lī hia, kóng, Goá tī-chia, in-ūi lí kiò goá. I òn kóng, Goá ê kiáⁿ ah, goá bô kiò lí, thang koh khì khùn. ⁷Hit-sī Sat-bó·-jīⁿ iáu-bē bat Iâ-hô-hoa, Iâ-hô-hoa ê oē bē ū khé-sī i. ⁸Iâ-hô-hoa tē-saⁿ-pái kiò Sat-bó·-jīⁿ. Sat-bó·-jīⁿ khí-lâi, khì Í-lī hia, kóng, Goá tī-chia, in-ūi lí kiò goá. Í-lī chiah chai sī Iâ-hô-hoa kiò gín-ná. ⁹Tùi án-ni, Í-lī ká Sat-bó·-jīⁿ kóng, Lí koh khì khùn; I nā koh kiò lí, lí chiū kóng, Iâ-hô-hoa ah, chhiáⁿ Lí kóng, Lí ê lô·pók thiaⁿ. Sat-bó·-jīⁿ chiū khì khùn tī i ê só·-chāi. ¹⁰Iâ-hô-hoa koh lâi khiā-teh, chhin-chhiūⁿ cheng kúi-nā pái kiò, Sat-bó·-jīⁿ ah, Sat-bó·-jīⁿ ah. Sat-bó·-jīⁿ òn kóng, Chhiáⁿ kóng, Lí ê lô·pók teh thiaⁿ. ¹¹Iâ-hô-hoa ká Sat-bó·-jīⁿ kóng, Khoàⁿ ah, Goá tī Í-sek-liát tiong beh kiāⁿ chhit hāng sū, hō· thiaⁿ-kìⁿ ê lāng, nng ê hī-khang beh tiō-khí-lâi. ¹²Goá lūn Í-lī ê ke só· kóng ê, kàu hit-jit thâu-kàu-bé Goá beh èng-giām tī i. ¹³Goá bat ká i kóng, Goá beh ūi-tiōh i só· chai ê choē, éng-oán sím-phoàⁿ i ê ke; in-ūi i ê kiáⁿ ka-kī chio chiū-chó·, i iā bô kìm-chí in. ¹⁴Só·-í Goá ū tùi Í-lī ê ke chiū-choā kóng, Í-lī ê ke ê choē-koà, sui-jian chè-sū lé-mih, éng-oán boē-oē siók-hoē.

¹⁵Sat-bó·-jīⁿ khùn kàu thiⁿ-kng, chiū khui Iâ-hô-hoa ê tiān-mng. Sat-bó·-jīⁿ m-káⁿ chiong īn-siōng ká Í-lī kóng. ¹⁶Í-lī kiò Sat-bó·-jīⁿ, kóng, Goá ê kiáⁿ Sat-bó·-jīⁿ ah. I òn kóng, Goá tī-chia. ¹⁷Í-lī kóng, Iâ-hô-hoa tui

lí kóng sím-mih? kiū lí m-thang ún-moà tī goá; nā chiong I só· ká lí kóng-ê tui goá ún-bat chit-kù, goān Siōng-tè ka-pē chek-hoat lí. ¹⁸Sat-bó·-jīⁿ chiū chiong hiah ê oē lóng ká i kóng, iā bô tui i ún-moà. Í-lī kóng, Sī Iâ-hô-hoa, goān I chiàu I só· khoàⁿ-choē hó-ê lâi kiāⁿ.

¹⁹Sat-bó·-jīⁿ chiām-chiām toā-hàn; Iâ-hô-hoa kap i tī-teh, hō· i só· kóng-ê, bô chit-kù bô èng-giām. ²⁰Tui Tàn kàu Piát-sī-pa, só· ū ê Í-sek-liát lāng lóng chai Sat-bó·-jīⁿ siat-líp choē Iâ-hô-hoa ê sian-ti. ²¹Iâ-hô-hoa koh tī Sī-lô hián-hiān, in-ūi Iâ-hô-hoa ēng Iâ-hô-hoa ê oē tī Sī-lô hián-bēng tī Sat-bó·-jīⁿ.

4 Sat-bó·-jīⁿ ê oē piàn-thoan tī Í-sek-liát cheng-lāng.

Í-sek-liát lāng chhut-khì beh kap Hui-lī-sū lāng kau-chiàn, chat-iāⁿ kūn tī Í-piān-í-siā; Hui-lī-sū lāng chat-iāⁿ tī A-hut. ²Hui-lī-sū lāng pāi-tin kong-kek Í-sek-liát lāng; kau-chiàn ê sī, Í-sek-liát lāng thāi-su tī Hui-lī-sū lāng ê bīn-cheng. Hui-lī-sū lāng tī pīn-iūⁿ thāi-sí in ê kun-peng, iok-liók sì-chheng lāng. ³Peh-siⁿ tò--lâi kàu iāⁿ-lâi, Í-sek-liát ê tióng-ló kóng, Iâ-hô-hoa kin-á-jit siāⁿ-sū hō· lán thāi-su tī Hui-lī-sū lāng ê bīn-cheng ah? lán m-tat-tiōh kng Iâ-hô-hoa ê iok-kūi tui Sī-lô lâi lán chia, hō· i tī lán tiong-kan thang kiū lán thoat-lī lán ê tui-ték ê chhiú. ⁴Peh-siⁿ chiū chhe lāng kàu Sī-lô, tui-hia kng chē tī ki-lō-peng ê tiong-kan bān-kun ê Iâ-hô-hoa ê iok-kūi lâi. Í-lī nng ê kiáⁿ Hō-hut-nī Hui-nī-hap kap Siōng-tè ê iok-kūi tī-hia.

⁵Iâ-hô-hoa ê iok-kūi kàu iāⁿ-tiong. Í-sek-liát cheng-lāng chiū toā-siaⁿ hoah, toē soà oē òn-siaⁿ. ⁶Hui-lī-sū lāng thiaⁿ-kìⁿ toā-siaⁿ teh hoah ê siaⁿ-im, chiū kóng, Tī Hi-pek-lâi ê iāⁿ án-ni toā-siaⁿ hoah, sī sím-mih iān-kò?

āu-lâi chiū chai Iâ-hô-hoa ê iok-kūi kàu iân-tiong. ⁷Hui-lī-sū lāng chiū kiaⁿ-hiāⁿ, kóng, Ū Siōng-tè kàu in ê iân-tiong; koh kóng, Lán ū chai-ē lah, pêng-sò· m̄-bat ū chit ê sū. ⁸Lán ū chai-ē lah, chī-chūi oē kiù lán thoat-lī chia^h ê toā koân-lêng ê siōng-tè ê chhiú ah? chêng tī khòng-iá ēng ták-iūⁿ ê chai-ē phah Ai-kíp lāng ê, chiū-sī chia^h ê siōng-tè. ⁹Hui-lī-sū lāng ah, lín tiòh ióng-kám, tiòh choè tãi-tiōng-hu, bián-tit lín hók-sāi Hi-pek-lâi lāng, chhin-chhiūⁿ in hók-sāi lín chit-iūⁿ; lín tiòh choè tãi-tiōng-hu kap in kau-chiàn. ¹⁰Hui-lī-sū lāng chiū kau-chiàn, Í-sek-liát lāng thài-su; ták-ê cháu tò-khì in ê pò·pīⁿ; thài-sí chin-choē. Í-sek-liát ê pō·peng sí saⁿ-bān lāng. ¹¹Siōng-tè ê iok-kūi hō· in chhiúⁿ-khì; Í-lī n̄ng ê kiáⁿ Hô-hut-nī Hui-nī-hap iā sí.

¹²Ū chit ê Piān-ngá-bín lāng tùi chiàn-tīn cháu-lâi, saⁿ thiah-līh, thâu-khak sám thô·hún, siāng hit-jit kàu Sī-lô. ¹³I kàu ê sí, tú-tūng Í-lī tī lō·piⁿ chē tī i ê ūi teh liáu-bāng, in-ūi i ê sim ūi-tiòh Siōng-tè ê iok-kūi lâi khoà-lū. Hit-lāng jlp-siāⁿ pò siau-sit, thong-siāⁿ ê lāng chiū lóng âu-kiò. ¹⁴Í-lī thiaⁿ-kìⁿ âu-kiò ê siaⁿ, chiū m̄ng kóng, Chit ê hoā-hoā-háu ê siaⁿ sī sím-mīh iân-kò· ah? Hit-lāng koáⁿ-kín lâi pò Í-lī. ¹⁵Hit-sí Í-lī kàu-cháp-poeh hē, bák-chiu chhâ-chhâ, boē-oē khoàⁿ-kìⁿ. ¹⁶Hit-lāng ká Í-lī kóng, Goá sī tùi chiàn-tīn lâi ê kin-á-jit goá tùi chiàn-tīn cháu-lâi. Í-lī-kóng, Goá ê kiáⁿ ah, tãi-chì cháiⁿ-iūⁿ? ¹⁷Pò siau-sit-ê in kóng, Í-sek-liát lāng tī Hui-lī-sū lāng ê bīn-chêng tô-cháu, peh-siⁿ-tiong siū-thâi-ê put-chí choē, lí n̄ng ê kiáⁿ, Hô-hut-nī Hui-nī-hap, iā sí, Siōng-tè ê iok-kūi soà hō· in chhiúⁿ-khì. ¹⁸I chit-ē kóng-khí Siōng-tè ê kūi, Í-lī chiū tùi i ê chō-ūi hiāⁿ tùi āu-bīn, poáh-tó tī m̄ng-piⁿ, ām-kún chih, chiū sí; in-ūi i nī

lāu, sin-thé tâng. Í-lī choē Í-sek-liát ê sū-su sì-cháp nī.

¹⁹Í-lī ê sim-pū, Hui-nī-hap ê bó·, hoài-īn beh kàu-kí; i thiaⁿ-kìⁿ Siōng-tè ê kūi hō· lāng chhiúⁿ-khì, ta-koaⁿ kap tiōng-hu lóng sí ê siau-sit, chiū khiau-ku lâi siⁿ-kiáⁿ, in-ūi toā thàng-thiāⁿ hut-jian kàu. ²⁰Teh-beh sí ê sí, piⁿ-thâu teh khiā hiah ê hū-jin-lāng ká i kóng, M̄-bián kiaⁿ, lí siⁿ ta-po·gín-ná lah; chóng-sī i bô in, iā bô koan-sim. ²¹I ká gín-ná hō-miā Í-ka-phok, kóng, Êng-kng lī-khui Í-sek-liát. Che sī in-ūi Siōng-tè ê kūi hō· lāng chhiúⁿ, koh in-ūi ta-koaⁿ kap tiōng-hu iā sí. ²²I koh kóng, Êng-kng lī-khui Í-sek-liát, in-ūi Siōng-tè ê kūi siū-chhiúⁿ.

5 Hui-lī-sū lāng toā Siōng-tè ê iok-hūi, tùi Í-piān-í-siā kng kàu A-sit-tút. Hui-lī-sū lāng chiong Siōng-tè ê kūi kng jlp Tāi-kún ê biō, hē tī Tāi-kún ê sin-piⁿ. ³Keh chá-khí A-sit-tút ê lāng khí-lâi, khoàⁿ-kìⁿ Tāi-kún poáh-tó tī Iâ-hô-hoa ê kūi-chêng, bīn phak tī toē--nih; chiū chiong Tāi-kún koh chhāi tī i ê goân-ūi. ⁴Koh keh-jit thâu-chá khí-lâi, khoàⁿ-kìⁿ Tāi-kún poáh-tó tī Iâ-hô-hoa ê kūi-chêng, bīn phak tī toē--nih; koh Tāi-kún ê thâu kap n̄ng-ki chhiú-chhiúⁿ lóng chih tī hō·tēng téng; chí-ū chhun Tāi-kún khút-khút ê sin-khu. ⁵Ūi-tiòh án-ni, Tāi-kún ê chē-si, kap it-chhè jlp A-sit-tút Tāi-kún ê biō ê lāng, lóng bô táh Tāi-kún ê hō·tēng, tit-kàu kin-á-jit.

⁶Iâ-hô-hoa ê chhiú tâng-tâng phah A-sit-tút lāng, pāi-hoai in, hō· in hoat liáp-á-chêng; chiū-sī A-sit-tút kap i ê keng-lāi lóng sī án-ni. ⁷A-sit-tút lāng khoàⁿ-kìⁿ án-ni, chiū kóng, Í-sek-liát Siōng-tè ê kūi m̄-thang tiām tī lán tiong-kan, in-ūi I ê chhiú tâng-tâng phah lán, kap lán ê siōng-tè Tāi-kún. ⁸Chiū chhe lāng chhiáⁿ Hui-lī-sū hiah ê siú-léng lâi chū-chíp

in hia, kóng, Í-sek-liát Siōng-tè ê kui lán tiòh cháiⁿ-iūⁿ siat-hoat ah? In ìn kóng, Thang chiong Í-sek-liát Siōng-tè ê kui ūn khi Ka-ték; chiū chiong Í-sek-liát Siōng-tè ê kui ūn kàu hia. ⁹Ūn-kàu liáu-āu, Iâ-hô-hoa ê chhiú kong-kek hit ê siâⁿ, hō· hit ê siâⁿ ê lāng chin toā-loān; koh phah siâⁿ-lāi ê lāng bô-lūn toā-soè, in lóng hoat liáp-á-chèng. ¹⁰In chiū chiong Siōng-tè ê kui sàng-kàu Í-kek-lūn. Siōng-tè ê kui kàu Í-kek-lūn, Í-kek-lūn ê lāng chiū hoah kóng, In chiong Í-sek-liát Siōng-tè ê kui ūn-kàu lán chia, beh hāi-sí lán kap lán ê peh-siⁿ. ¹¹Chiū chhe lāng chū-chíp Hui-lī-sū lóng-chóng ê siú-léng, kóng Í-sek-liát Siōng-tè ê iok-kui tiòh sàng i khi hō· i tò-khi pún só·-chāi, bián-tit i hāi-sí lán kap lán ê peh-siⁿ; hit-si thong-siâⁿ ū tì-kàu sí ê jiáu-loān; in-ūi Siōng-tè ê chhiú tī-hia phah in chin-tāng; ¹²bô sí ê lāng lóng tú-tiòh liáp-á-chèng; siâⁿ-tióng thī-khau ê siaⁿ thau kàu thiⁿ--nih.

6 Iâ-hô-hoa ê iok-kui toà tī Hui-lī-sū lāng ê toē chhit-gêh-jit kú. ²Hui-lī-sū lāng kiò hiah ê chè-si kap sūt-sū kóng, Iâ-hô-hoa ê iok-kui lán tiòh cháiⁿ-iūⁿ siat-hoat? chhiáⁿ chí-sī goán tiòh cháiⁿ-iūⁿ sàng i tò-khi pún só·-chāi. ³In kóng, Lín nā sàng Í-sek-liát Siōng-tè ê iok-kui khi, m̄-thang hō· i khang-khang khi, tek-khak tiòh ēng pó·-kè-sit ê chè hēng i; lín chia oē tit-tiòh hó, iā oē chai I ê chhiú siáⁿ-sū bô lī-khui lín. ⁴In kóng, Goán tiòh ēng sīm-mih choē pó·-kè-sit ê chè lāi hēng I ah? Ìn kóng, Tiòh ēng kim liáp-á gō·-ê, kim niáu-chhú gō·-chia, chiàu Hui-lī-sū siú-léng ê siàu-giáh; in-ūi lín kap lín ê siú-léng só· tú-tiòh ê chai-ē chit-iūⁿ. ⁵Só·-í lín tiòh choē lín ê liáp-á ê siōng, kap hui-siong lín ê toē niáu-chhú ê siōng; koh tiòh kui ēng-kng hō· Í-sek-liát ê Siōng-tè; kiám-chhái I tui-tī lín, kap lín ê

siōng-tè, kap lín ê toē, oē pàng khi I ê chhiú. ⁶Lín siáⁿ-sū ngī lín ê sim, chhin-chhiūⁿ Ai-kíp lāng kap Hoat-ló ngī in ê sim ah? Siōng-tè tī in tióng-kan kiâⁿ sîn-jiah, in kiám bô pàng peh-siⁿ khi, peh-siⁿ chiū khi mah? ⁷Taⁿ lín tiòh pī-pān chit-tiuⁿ sin ê chhia, kap nng-chiah ū-lin ê gū-bú, bē-bat koà taⁿ ê, chiong chia ê gū pák tī chhia--nih, iā hō· gū-á-kiáⁿ lī-khui i, tò-khi in chhiú. ⁸Eng Iâ-hô-hoa ê iok-kui hē tī chhia--nih, iā ēng lí só· hēng kim ê pó-mih choē pó·-kè-sit ê chè ê, lok tī siuⁿ-lāi, hē tī kui-piⁿ, sàng i khi. ⁹Lín tiòh khoàⁿ, i nā tui i kau-kài ê lō· chiūⁿ kàu Pek-sī-bék, chiū kàng chit ê toā chai-ē hō· lán-ê sīt-chāi sī I; nā bô, chiū thang chai phah-lán-ê m̄-sī I ê chhiú, sī lán ngó·-jiân tú-tiòh-ê.

¹⁰Hiah ê lāng chiū án-ni kiâⁿ, chiong nng-chiah ū-lin ê gū-bú pák tī chhia--nih, koh koaiⁿ gū-á-kiáⁿ tī chhiú-lāi. ¹¹Koh ēng Iâ-hô-hoa ê iok-kui, í-kíp khng kim niáu-chhú kap liáp-á-siōng ê siuⁿ, lóng hē tī chhia--nih; gū-bú tit-tit nng Pek-sī-bék ê lō· khi, tui toā-lō· kiâⁿ, ná-kiâⁿ ná-háu, bô phian chó-iū; Hui-lī-sū hiah ê siú-léng tē āu-bm khi, kàu Pek-sī-bék ê keng-kài. ¹³Tú-tú Pek-sī-bék lāng tī soaⁿ-kok koah béh, kiáh-bák khoàⁿ-kìⁿ iok-kui, khoàⁿ-kìⁿ chiū hoaⁿ-hí. ¹⁴Chhia kàu Pek-sī-bék lāng Iok-su-a ê hng, chiū theng-teh; tī-hia ū chit-tē toā-tē chiòh-poāⁿ; in phò chhia ê chhâ hiàn nng chia gū-bú choē sio-chē hō· Iâ-hô-hoa. ¹⁵Lī-bī lāng chiong Iâ-hô-hoa ê iok-kui, kap i piⁿ-á toé kim ê pó-mih ê siuⁿ, thēh--lòh-lāi, hē tī hit tē toā chiòh-poāⁿ ê téng-bm. Pek-sī-bék lāng tī hit-jit hiàn sio-chē kap chè-sū, hō· Iâ-hô-hoa. ¹⁶Hui-lī-sū lāng gō· ê siú-léng khoàⁿ-kìⁿ, siàng hit-jit chiū tò-khi Í-kek-lūn.

¹⁷Hui-lī-sū lāng hēng hō· Iâ-hô-hoa choē

pó·kè-sit ê chè ê kim liáp-á, chiū-sī chiah-ê; chít-liáp ūi-tiòh A-sít-tút, chít-liáp ūi-tiòh Ka-sat, chít-liáp ūi-tiòh A-sít-ki-lún, chít-liáp ūi-tiòh Ka-tèk, chít-liáp ūi-tiòh Í-kek-lún; kim niáu-chhú ê siàu-giáh, sī chiàu Hui-lī-sū ê siú-léng só· koán ê siáⁿ, chiū-sī kian-kò· ê siáⁿ kap hiuⁿ-siā; iā soà kàu toā tè chiòh-poāⁿ, chiū-sī hē Iâ-hô-hoa ê iok-kūi ê; chít tè chiòh-poāⁿ kàu kin-á-jít iáu tī Pek-sī-bék lâng Iok-su-a ê hng. ¹⁹Iâ-hô-hoa phah-sí Pek-sī-bék lâng, in-ūi in khoàⁿ I ê iok-kūi-lái, chiū phah-sí in chhit-cháp lâng, gō·bān lâng; peh-siⁿ ai-khàu, in-ūi Iâ-hô-hoa toā-toā phah-sí peh-siⁿ. ²⁰Pek-sī-bék lâng kóng, Chī-chui oē khiā tī Iâ-hô-hoa, chít ê sèng ê Siōng-tè, ê bīn-chêng ah? I beh chiūⁿ-khì sím-mih lâng hia, lái lī-khui lán ah? ²¹Tui án-ni chhe lâng khi kīⁿ Ki-liát-iâ-lim khiā-khí ê peh-siⁿ, kóng, Hui-lī-sū lâng chiong Iâ-hô-hoa ê iok-kūi sàng tò-lái; lín lóh-lái, kng chiūⁿ-khì lín hia.

7 Ki-liát-iâ-lim lâng lái, toā Iâ-hô-hoa ê iok-kūi chiūⁿ-khì, kàu tī soaⁿ-téng A-pí-ná-tát ê chhù, hun-piat i ê kiáⁿ Í-lī-a-sat, kò·siú Iâ-hô-hoa ê iok-kūi.

²Iok-kūi tī Ki-liát-iâ-lim jít-chí kú-kú, lèk-kè jī-cháp nī; Í-sek-liát choân-ke tui-liām Iâ-hô-hoa. ³Sat-bó·jīⁿ kā Í-sek-liát choân-ke kóng, Lín nā chít-sim kui-sūn Iâ-hô-hoa, chiū tiòh tui lín tiong-kan tū-khì goā-pang ê siōng-tè kap A-su-tha-liók, kian-sim kui-ñg Iâ-hô-hoa, toaⁿ-toaⁿ hók-sāi I, I beh kiù lín thoat-lī Hui-lī-sū lâng ê chhiú. ⁴Í-sek-liát lâng chiū tū-khì chiah ê Pa-lék kap A-su-tha-liók, toaⁿ-toaⁿ hók-sāi Iâ-hô-hoa.

⁵Sat-bó·jīⁿ kóng, Tiòh chū-chíp Í-sek-liát chêng-lâng tī Bí-su-pa, goá beh thoè lín kī-tó Iâ-hô-hoa. ⁶In chiū chū-chíp tī Bí-su-pa, chhiūⁿ-chui piàⁿ tī Iâ-hô-hoa ê bīn-chêng, tī

hit-jít kìm-chiáh, tī-hia kóng, Goán ū tek-choē Iâ-hô-hoa. Sat-bó·jīⁿ chiū tī Bí-su-pa phoàⁿ-toàn Í-sek-liát lâng. ⁷Hui-lī-sū lâng thiaⁿ-kìⁿ Í-sek-liát lâng chū-chíp tī Bí-su-pa. Hui-lī-sū ê siú-léng chiū chiūⁿ-lái beh kong-kek Í-sek-liát lâng; Í-sek-liát lâng thiaⁿ-kìⁿ chiū kiaⁿ Hui-lī-sū lâng. ⁸Í-sek-liát lâng kā Sat-bó·jīⁿ kóng, Goán lí thoè goán kiū-kiò Iâ-hô-hoa lán ê Siōng-tè bô soah, hō· I kiù lán thoat-lī Hui-lī-sū lâng ê chhiú. ⁹Sat-bó·jīⁿ chiū ēng chít chiah chiah-lín ê iūⁿ-á, kui chiah sio hiàn-hō· Iâ-hô-hoa choē sio-chè; Sat-bó·jīⁿ thoè Í-sek-liát lâng kiū-kiò Iâ-hô-hoa; Iâ-hô-hoa in i. ¹⁰Sat-bó·jīⁿ teh hiàn sio-chè ê sí, Hui-lī-sū lâng chìn-chêng lái, beh kap Í-sek-liát lâng kau-chiàn; tī hit-jít Iâ-hô-hoa khi toā-siaⁿ ê lúi kong-kek Hui-lī-sū lâng, phah-loān in; in chiū thāi-su tī Í-sek-liát lâng ê bīn-chêng. ¹¹Í-sek-liát lâng tui Bí-su-pa chhut-lái, tui-koáⁿ Hui-lī-sū lâng, phah in tít-kàu Pek-kah ê ē-bīn. ¹²Sat-bó·jīⁿ ēng chít tè chiòh khiā tī Bí-su-pa kap Siān ê tiong-kan, kiò i ê miā Í-piān-í-siā, kóng, Kàu chit-tiáp Iâ-hô-hoa pang-chān lán. ¹³Tui chit-tiáp Hui-lī-sū lâng chiū khut-hók, m̄-káⁿ koh jíp Í-sek-liát lâng ê keng-lái; Sat-bó·jīⁿ it-seng ê jít, Iâ-hô-hoa ê chhiú kong-kek Hui-lī-sū lâng. ¹⁴Hui-lī-sū lâng só· ū chhú Í-sek-liát lâng ê siáⁿ, tui Í-kek-lún kàu Ka-tèk, lóng hêng Í-sek-liát lâng; in hiah ê keng-kài Í-sek-liát lâng iā tui Hui-lī-sū lâng ê chhiú siu tò-túg; hit-sí Í-sek-liát lâng kap A-mô·lī lâng hô-hó.

¹⁵Sat-bó·jīⁿ it-seng choē Í-sek-liát ê sū-su.

¹⁶I ták-nī sūn-sī Pek-ték-lī, Kiat-kah, Bí-su-pa chiah ê só·chāi phoàⁿ-toàn Í-sek-liát lâng;

¹⁷chiū tò-túg-khì, kàu Láh-má, in-ūi i ê ke tī-hia; iā tī hia phoàⁿ-toàn Í-sek-liát lâng; iā tī-hia kā Iâ-hô-hoa khi chít chō toāⁿ.

8 Sat-bó·-jĩn í-keng lâu, chiū siat-líp i ê kiáⁿ choè Í-sek-liát ê sū-su. ²I ê toā-kiáⁿ miâ-kiò Iok-jĩn, tē-jĩ-kiáⁿ miâ-kiò A-pí-a; in tī Piát-sī-pa choè sū-su. ³Chóng-sī i ê kiáⁿ bô kiáⁿ i ê lō·, phian-su tham-chài, siū pò·-lō·, bô chiàu-tít phoàⁿ-toàn.

⁴Í-sek-liát ê tiúⁿ-lô lóng chū-chíp, kàu Lâh-má kìn Sat-bó·-jĩn; ⁵kā i kóng, Khoàⁿ ah, lí í-keng lâu, lí ê kiáⁿ bô kiáⁿ lí ê lō·; taⁿ kiū lí kā goán siat-líp chít ê ông phoàⁿ-toàn goán, chhin-chhiūⁿ liát-kok chít-iūⁿ. ⁶In kóng, Kiū lí kā goán siat-líp chít ê ông phoàⁿ-toàn goán, hit ê sū Sat-bó·-jĩn bô hoaⁿ-hí. Sat-bó·-jĩn chiū kí-tó Iâ-hô-hoa. ⁷Iâ-hô-hoa tui Sat-bó·-jĩn kóng, Peh-siⁿ tui lí só· kóng it-chhè ê oē, lí tiòh thàn; in-ūi in m̄-sī khi-sak lí, sī khi-sak Goá, bô hō· Goá choè in ê ông. ⁸Tui Goá choā in chhut Ai-kip kàu kin-á-jit, in it-chhè ê só·-kiáⁿ lī-khui Goá, khi hók-săi pát ê siōng-tè, taⁿ iā chiàu án-ni khoán-thāi lí; ⁹só·-í lí tiòh thàn in ê oē; chóng-sī tiòh giâm-giâm keng-kài in, hō· in chai chiong-lâi koán-lí in ê ông ê chē-tō· sī cháiⁿ-iūⁿ.

¹⁰Sat-bó·-jĩn ēng Iâ-hô-hoa ê oē lóng kā peh-siⁿ kóng, chiū-sī hiah ê tui i thó chít ê ông ê, kóng, ¹¹Chiong-lâi koán-lí lín ê ông ê chē-tō· chiū-sī án-ni, i beh chhú lín ê kiáⁿ, ūi ka-kī siat-líp i kā i koán-chhia, choè i ê bé-peng, chấu tī chhia ê thâu-chêng; ¹²koh beh ūi ka-kī siat-líp in choè chhian-chóng, ngó·-síp-hu-tióng; iā beh siat-líp lāng kā i choh-hng, siu gō·-kak, chē-chō kun-khì, kap chhia--nih ê khi-kū; ¹³beh chhú lín ê cha-bó·-kiáⁿ kā i chē-chō phang-iū, choè chú-chiāh--ê, choè pek-piáⁿ--ê; ¹⁴lín ê chhân-hng, phû-tô-hng, kaⁿ-ná-hng, hit ê siōng-hó--ê, i beh chhú i lâi hō· i ê lô·-pók; ¹⁵lín só· chêng-choh--ê, kap lín ê phû-tô-hng, i beh chhú cháp-hūn-chít, hō· i ê

thài-kàm kap lô·-pók. ¹⁶Koh beh chhú lín ê lô·-pók, lú·-pī, íong-kiáⁿ ê siàu-liân lāng, kap lín ê lū, lâi choè i ê chhe-ēng; ¹⁷lín ê iūⁿ-kūn, i beh chhú cháp-hūn ê chít-hūn; lín iā beh choè i ê lô·-pók; ¹⁸hit-sī lín beh in-ūi só· keng ê ông lâi âu-kiò; chóng-sī Iâ-hô-hoa tī hit-sī m̄-thiaⁿ lín. ¹⁹Chóng-sī peh-siⁿ m̄-khéng thiaⁿ Sat-bó·-jĩn ê oē, kóng, M̄--ah, goán tek-khak beh chít ê ông tī-lí goán; ²⁰hō· goán chhin-chhiūⁿ liát-kok chít-iūⁿ, goán ê ông phoàⁿ-toàn goán, choè-thâu choā goán, thoè goán kau-chiàn. ²¹Sat-bó·-jĩn í-keng thiaⁿ-kìⁿ peh-siⁿ lóng-chóng ê oē, chiū kóng hiah ê oē hō· Iâ-hô-hoa thiaⁿ. ²²Iâ-hô-hoa tui Sat-bó·-jĩn kóng, Lí tiòh thiaⁿ in ê oē, kā in siat-líp chít ê ông. Sat-bó·-jĩn kā Í-sek-liát lāng kóng, Lín ták-ê tò-khì ka-kī ê siáⁿ.

9 Ū chít ê Piān-ngá-bín lāng, miâ-kiò Ki-sū, sī Piān-ngá-bín lāng A-húi-a ê goân-sun, Pí-ko-lāh ê cheng-sun, Sián-lô ê sun, A-piat ê kiáⁿ, sī chít ê toā khui-lát ê íong-sū. ²I ū chít ê kiáⁿ, miâ-kiò Sò-lô, íong-chòng koh hó siⁿ-choè, tī Í-sek-liát tiòng bô chít-lāng oē pí--tit i ê hó siⁿ-choè; sin-thé pí chêng-lāng khah-koáiⁿ chít ê thâu-khak. ³Sò-lô ê lâu-pē Ki-sū phah-m̄-kìⁿ kúi-nā chiah lū-bú. Ki-sū kā i ê kiáⁿ Sò-lô kóng, Lí choā chít ê lô·-pók khi-sin khi chhē lū-bú. ⁴I chiū keng-kè Í-hoat-liân soaⁿ-toē, kap Sa-lī-sa ê toē, lóng chhē-bô; koh keng-kè Sa-lim ê toē, iā bô tī-hia; koh keng-kè Piān-ngá-bín ê toē, iā chhē-bô.

⁵Kàu So·-hut ê toē, Sò-lô kā kun-tè i ê lô·-pók kóng, Lâi--ah, lán tò--lâi-khì, kiaⁿ-liáu goá ê lâu-pē bô khoà-lū lū, lâi hoân-ló lán. ⁶Lô·-pók kóng, Khoàⁿ ah, chít ê siáⁿ--nih ū chít-ê Siōng-tè ê lô·-pók, sī lāng só· chun-tiōng ê, kìⁿ i só·-kóng-ê lóng tek-khak èng-giām; lán m̄-tát-tiòh khi i hia; kiám-chhái i

oē chí-sī lán só· kiāⁿ ê lô·.⁷ Sò-lô kā lô·-pók kóng, Lán nā khì, ū sím-mih thang sàng hit-lâng ah? in-ūi lán tē-á-lāi ê chiáh-mih lóng liáu lah, iā bô lé-mih thang sàng hit ê Siōng-tè ê lô·-pók; lán sin-piⁿ iáu ū sím-mih mih bô? ⁸Lô·-pók koh in Sò-lô kóng, Goá chhiú--nih ū gún chit sià-khek-lék ê sì-hūn-chit; goá chiong chit-ê lâi sàng hit-ê Siōng-tè ê lô·-pók, chhiáⁿ i chí-sī lán só· kiāⁿ ê lô·.⁹ Chêng Í-sek-liát tiong, nā ū lāng khì m̄ng Siōng-tè, chiū kóng, Lán lâi khì kìnⁿ sian-kiàn; in-ūi hiān-kim chheng sian-ti, chêng chheng sian-kiàn.) ¹⁰Sò-lô kā lô·-pók kóng, Lí só· kóng ê oē hó; lâi--ah, lán lâi-khì; in chiū khì Siōng-tè ê lāng só· tiām ê siāⁿ. ¹¹In chiūⁿ soaⁿ-phiāⁿ beh jip siāⁿ, chiū tú-tiōh kúi-nā ê siāu-liân ê cha-bó·-gín-ná chhut-lâi chhiūⁿ-chui, m̄ng in kóng, Sian-kiàn tī-chia bô? ¹²Cha-bó·-gín-ná in kóng, Sī lah, tī-chia; khoàⁿ ah, i tī lí ê thâu-chêng; koáⁿ-kín khì, i kin-á-jit tú-á kàu siāⁿ; in-ūi kin-á-jit peh-siⁿ tī soaⁿ-thâu-toāⁿ hiàn-chè; ¹³tī i iáu-bē chiūⁿ-khì soaⁿ-thâu-toāⁿ beh chiáh-toh ê tãi-seng, lín chit-ē jip siāⁿ chiū oē tú-tiōh i; in-ūi i iáu-bē kàu, peh-siⁿ bô tãi-seng chiáh; tek-khak theng-hāu i tãi-seng chiok-hok chē-mih, jiān-āu só· chhiáⁿ ê lāng-khek chiah chiáh; taⁿ lín chiūⁿ-khì, chit-sí oē tú-tiōh i. ¹⁴N̄ng-lāng chiū chiūⁿ siāⁿ; í-keng jip siāⁿ, Sat-bó·-jīⁿ chhut-lâi, beh chiūⁿ koāiⁿ ê só·-chāi, chiū tú-tiōh in.

¹⁵Sò-lô bē kàu ê chêng chit-jit, Iâ-hô-hoa í-keng khé-sī Sat-bó·-jīⁿ kóng, ¹⁶Bîn-á-chài chit-sī, Goá beh chhe chit-lāng tui Piān-ngá-bín toē kàu lí chia; lí tiōh kā i boah-iū choē Goá ê peh-siⁿ Í-sek-liát ê thâu; i beh kiù Goá ê peh-siⁿ thoat-lī Hui-lī-sū lāng ê chhiú; in-ūi Goá ê peh-siⁿ ai-kiū ê siaⁿ thau-kàu Goá, Goá khoàⁿ-kò in. ¹⁷Sat-bó·-jīⁿ khoàⁿ-kìn Sò-lô ê

sī, Iâ-hô-hoa kā i kóng, Khoàⁿ ah, chit-lāng chiū-sī Goá só· kā lí kóng ê, i beh koán-lí Goá ê peh-siⁿ. ¹⁸Sò-lô tī siāⁿ-m̄ng--nih oá-kūn Sat-bó·-jīⁿ kóng, Chhiáⁿ kā goá kóng, sian-kiàn ê chhù tī toh-lóh? ¹⁹Sat-bó·-jīⁿ in Sò-lô kóng, Goá chiū-sī sian-kiàn; lí tī goá ê thâu-chêng chiūⁿ-khì koāiⁿ ê só·-chāi, in-ūi lín kin-á-jit beh kap goá chiáh; bîn-á-chá-khí goá beh hō lí khì; lí sim-lāi ê sū lóng beh kā lí kóng. ²⁰Lí saⁿ-jit chêng phah-m̄-kìnⁿ hiah ê lū-bú, lí m̄-biān khoàⁿ-ì, í-keng chhē--tiōh lah. Í-sek-liát chêng-lāng só· him-bō-ê kui chī-chui ah? kiám-m̄-sī kui lí, kap lí ê lāu-pē ê ke mah? ²¹Sò-lô in kóng, Goá kiám-m̄-sī Piān-ngá-bín lāng, Í-sek-liát chi-phài tiong kék sió-khoá ê mah? Piān-ngá-bín chi-phài chiah ê ke ê tiong-kan, goá ê ke kiám-m̄-sī kék bī-soē mah? Lí siāⁿ-sū tui goá kóng chit hō oē? ²²Sat-bó·-jīⁿ chhoā Sò-lô kap kun-tè i ê lāng jip khek-thiaⁿ, hō in tī só· chhiáⁿ ê lāng ê tiong-kan chē toā-ūi; só·-chhiáⁿ-ê iok-liók ū saⁿ-cháp lāng. ²³Sat-bó·-jīⁿ kā tū-pāng kóng, Goá só· kau-tài lí, kah lí tiōh siu-teh hit-hūn, taⁿ thang phāng-lāi. ²⁴Tū-pāng chiū phāng hit-thui, kap téng-bīn só· ū-ê, hē tī Sò-lô ê bīn-chêng. Sat-bó·-jīⁿ kóng, Lí khoàⁿ, chit-ê só· lāu-ê, lí tiōh thēh--khí-lāi chiah; in-ūi goá chhiáⁿ peh-siⁿ ê sī, tiāu-kò-ì kā lí lāu--teh kàu tiāⁿ-tiōh ê jit. Hit-jit Sò-lô chiū kap Sat-bó·-jīⁿ saⁿ-kap chiah. ²⁵In tui koāiⁿ ê só·-chāi lóh-lāi, jip siāⁿ, Sat-bó·-jīⁿ kap Sò-lô tī chhù-téng kóng-oē. ²⁶In chá-chá khí-lāi, phah-phú-kng ê sī, Sat-bó·-jīⁿ tī chhù-téng kiò Sò-lô kóng, Khí-lāi ah, goá beh sàng lí tò-khì. Sò-lô chiū khí-lāi; i kap Sat-bó·-jīⁿ n̄ng-lāng chhut-khì goā-bīn. ²⁷In lóh-khì kàu siāⁿ ê kak-thau, Sat-bó·-jīⁿ kā Sò-lô kóng, Tiōh hoan-hù lô·-pók tãi-seng lán khì; lô·-pók chiū khì; koh

kóng, Lí chhiáⁿ khiā-teh, goá beh hō· lí thiaⁿ Siōng-tè ê oē.

10 Sat-bó·-jīⁿ thèh chít pân iū, tò tī Sò-lô ê thâu-khak, kā i chim, kóng, Che kiám-m̄-sī Iâ-hô-hoa boah lí choè I ê giáp ê thâu-lâng mah? ²Kin-á-jlt lí lī-khui goá liáu-āu, tī Piān-ngá-bín kau-kài ê Siat-sat, kūn Lâh-kiat ê bông, beh tú-tiòh nng-lâng; in beh kā lí kóng, Lí khi chhē hiah ê lū-bú, í-keng chhē-tiòh; taⁿ lí ê lāu-pē bô teh khoà-lū lū, sī teh hoân-ló lí, kóng, Goá ūi-tiòh goá ê kiáⁿ beh cháiⁿ-iūⁿ ah? ³Lí beh tui-hia khi, kàu Tha-pók ê siōng-chhiū hia, beh ū saⁿ-lâng tú-tiòh lí, in sī beh khi Pek-ték-lī kàu Siōng-tè hia, chít-ê toà saⁿ chiah soaⁿ-iūⁿ-á, chít-ê toà saⁿ ê piáⁿ, chít-ê toà chít phê-tē ê chiú; ⁴in beh m̄ng lí pêng-an, ēng nng ê piáⁿ hō· lí; lí chiū tui in ê chhiú chih-lâi. ⁵Chit-tiáp liáu-āu lí beh kàu Siōng-tè ê soaⁿ, tī-hia ū Hui-lī-sū lâng hông-siú ê peng; lí kàu siāⁿ ê sī, beh tú-tiòh chít tīn sian-ti tui koāiⁿ ê só·-chāi lóh-lâi; tī in ê thâu-chêng ū sek, ū lin-long-kó, ū tát-á, ū khim; in lóng kóng sian-ti oē. ⁶Iâ-hô-hoa ê Sîn beh toā-toā līm-kàu lí, lí iā beh kap in kóng sian-ti oē, lí beh piàn-choè sin ê lâng. ⁷Chiah ê tiâu-thâu līm-kàu lí, lí tiòh thàn ki-hoē lâi choè, in-ūi Siōng-tè kap lí tī-teh. ⁸Lí tiòh tãi-seng goá lóh-khi Kiat-kah, goá iā beh lóh-khi lí hia, hiàn sio-chè kap siā-un-chè; lí tiòh theng-hāu chhit-jlt, theng-hāu goá kàu lí hia, chí-sī lí tiòh kiáⁿ ê sū. ⁹I oát-túg-sin beh lī-khui Sat-bó·-jīⁿ, Siōng-tè oāⁿ-sin i ê sim; tng hit-jlt chiah ê tiâu-thâu lóng èng-giām.

¹⁰In í-keng kàu hit ê soaⁿ, ū chít tīn sian-ti-lâng tú-tiòh i; Siōng-tè ê Sîn toā-toā līm-kàu Sò-lô, i chiū tī in tiong-kan kóng sian-ti oē.

¹¹Pêng-sò· bat i ê lâng, khoàⁿ i tī sian-ti-tiong teh kóng sian-ti oē, chiū saⁿ-kap kóng, Ki-sū ê

kiáⁿ tú-tiòh án-ni sī cháiⁿ-iūⁿ? Sò-lô iā liát tī sian-ti-tiong mah? ¹²Hit só·-chāi ū chít lâng òn kóng, Hiah ê lâng ê lāu-pē sī chī-chui ah? Tui án-ni ū chít-kù siók-gú kóng, Sò-lô iā liát tī sian-ti-tiong mah? ¹³Sò-lô kóng, sian-ti oē bêng-pék, chiū chiūⁿ-khi koāiⁿ ê só·-chāi.

¹⁴Sò-lô ê chek m̄ng Sò-lô kap i ê lô·pók kóng, Lín khi toh-lóh? Ìn kóng, Khi chhē lū-bú; chhē i bô, chiū khi Sat-bó·-jīⁿ hia. ¹⁵Sò-lô ê chek kóng, Chhiáⁿ lí kā goá kóng, Sat-bó·-jīⁿ kā lín kóng sím-mih. ¹⁶Sò-lô kā i ê chek kóng, I bêng-bêng kā goán kóng lū-bú í-keng chhē-tiòh lah. Lūn-kàu Sat-bó·-jīⁿ só· kóng kok ê sū, i bô kā i kóng.

¹⁷Sat-bó·-jīⁿ chio-chíp peh-siⁿ kàu Bí-su-pa Iâ-hô-hoa hia; ¹⁸kā Í-sek-liát lâng kóng, Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Goá chhoā Í-sek-liát chhut Ai-kíp, kiù lín thoat-lī Ai-kíp lâng ê chhiú, iā thoat-lī lóng-chóng hiah ê chè-ap lín kok ê chhiú. ¹⁹Chóng-sī lín kin-á-jlt ū khi-sak lín ê Siōng-tè, chiū-sī pún-sin kiù lín thoat-lī it-chhē hoân-lān kan-khó· ê; lín iā tui I kóng, tiòh siat-líp ông koán-lí goán. Taⁿ lín tiòh chiàu lín ê chi-phài, lín ê chong-chók, lâi khiā tī Iâ-hô-hoa ê bīn-chêng.

²⁰Tui án-ni Sat-bó·-jīⁿ hō· Í-sek-liát cheng chi-phài kūn-chêng lâi, chiū chhú-tiòh Piān-ngá-bín ê chi-phài; ²¹koh hō· Piān-ngá-bín ê chi-phài chiàu in ê chong-chók kūn-chêng lâi, chiū chhú-tiòh Má-ték-lī chók; tui hit tiong-kan koh chhú-tiòh Ki-sū ê kiáⁿ Sò-lô; lâng chhē i, iā chhē-boē-tiòh. ²²Só·-í chiū koh m̄ng Iâ-hô-hoa kóng, Hit-lâng ū lâi chia á-bē? Iâ-hô-hoa kóng, I bih tī chap-mih ê tiong-kan.

²³In chiū chhú-khi, tui-hia chhoā i chhut-lâi; i khiā tī peh-siⁿ ê tiong-kan, pí cheng peh-siⁿ khah koāiⁿ chít ê thâu-khak. ²⁴Sat-bó·-jīⁿ kā cheng peh-siⁿ kóng, Iâ-hô-hoa só· keng ê

lâng, tī peh-sìⁿ-tiong bô chit-ê oē pí-tit i, lín khoàⁿ-kìⁿ mah? Chèng peh-sìⁿ chiū toā-siaⁿ kiò kóng, Goān ông bân-soè.

²⁵Sat-bó-jíⁿ chiong kok-hoat tui peh-sìⁿ kóng-bêng, koh kì tī chheh--nih, hē tī Iâ-hô-hoa ê bîn-chêng; jiân-âu Sat-bó-jíⁿ sì-soàⁿ chêng-lâng, ták-ê tò-khì in ê ke. ²⁶Sò-lô iā tò-khì Ki-pí-a, kàu i ê ke; ũ chit tīn lâng, hō Siōng-tè kám-tōng i ê sim ê, tè i khi. ²⁷Hiah ê húi-lūi kóng, Chit-lâng thái oē kiù lán ah? Chiū biáu-sī Sò-lô, bô sàng i lé-mih; chóng-sī Sò-lô chêng-chêng.

11 A-bûn lâng Ná-hat chiūⁿ-kàu Ki-liát ê Ngá-pí, chat-iâⁿ beh kong-kek i; Ngá-pí ê chêng-lâng ká Ná-hat kóng, Lí kap goán lîp-iok, goán chiū beh hók-sái lí. ²A-bûn lâng Ná-hat in kóng, Goá kap lín lîp-iok, tiòh án-ni, chiū-sī iah lín chêng-lâng ê chiàⁿ-bák, goá thang ēng chit-ê lâi lêng-jiók Í-sek-liát lâng. ³Ngá-pí ê tiúⁿ-lô ká i kóng, Kiû lí khoan-iông goán chhit-jit, hō goán chhe lâng khi Í-sek-liát ê choân-kéng; nā bô lâng kiù goán, goán chiū chhut-lâi chiū lí. ⁴Só chhe ê lâng kàu Sò-lô ê Ki-pí-a, chiong chiaⁿ ê oē kóng hō peh-sìⁿ thiaⁿ; peh-sìⁿ chiū lóng khui-siaⁿ háu. ⁵Sò-lô tú-tūg tui chhân--nih koáⁿ-gû tò-lâi; Sò-lô kóng, Peh-sìⁿ ũi siáⁿ-sū thí-khau? In chiū chiong Ngá-pí lâng ê oē ká i kóng. ⁶Sò-lô thiaⁿ-kìⁿ chiaⁿ ê oē, Siōng-tè ê Sín toā-toā kám-tōng i; i toā siū-khi. ⁷I chiū chiong chit tui gû chhiat chit-tè chit-tè, kau-tài sù-chiá sàng kàu Í-sek-liát ê choân-kéng, kóng, Kìⁿ-nā bô chhut-lâi kun-tè Sò-lô kap Sat-bó-jíⁿ ê, iā beh án-ni khoán-thāi i ê gû. Iâ-hô-hoa hō peh-sìⁿ kiaⁿ, in chiū lóng chhut--lâi chhin-chhiūⁿ chit-lâng. ⁸Tī Pí-sek tiám-sng hiah ê lâng; Í-sek-liát lâng ũ saⁿ-cháp-bân, Iû-tāi lâng ũ saⁿ-bân. ⁹In ká só chhe ê lâng kóng,

Lín tiòh án-ni hê-hok Ki-liát ê Ngá-pí lâng, kóng, Bîn-á-jit chiong-kūn tiong-tàu ê sī, lín beh tit-tiòh chín-kiù; só chhe ê lâng tò-khì ká Ngá-pí lâng kóng, in chiū hoaⁿ-hí. ¹⁰Ngá-pí lâng chiū ká A-bûn lâng kóng, Bîn-á-jit goán beh chhut-lâi chiū lín, lín thang chhut-chāi ì-sù khoán-thāi goán. ¹¹Keh-jit Sò-lô pun peh-sìⁿ choè saⁿ-tūi, tī gō-kìⁿ-chá ê sī, jlp A-bûn lâng ê kun-iâⁿ, phah-sí in kàu jit beh tàu; só chhun ê lâng lóng cháu sì-soàⁿ, bô nng-lâng saⁿ-kap toā chit-ūi. ¹²Peh-sìⁿ ká Sat-bó-jíⁿ kóng, Hit-ê kóng, Sò-lô kiám oē koán-hat lán-ê sī chī-chui ah? Tiòh liáh hiah ê lâng chhut-lâi, goán beh thāi-sí i. ¹³Sò-lô kóng, Kín-á-jit chit-lâng iā m̄-thang thāi-sí; in-ūi kín-á-jit Iâ-hô-hoa chín-kiù Í-sek-liát.

¹⁴Sat-bó-jíⁿ ká peh-sìⁿ kóng, Lâi ah, lán lâi khi Kiat-kah, tī-hia tēng-chài kiàn-lîp kok. ¹⁵Chèng peh-sìⁿ chiū khi Kiat-kah; tī Kiat-kah tng Iâ-hô-hoa ê bîn-chêng siat-lîp Sò-lô choè-ông; in tī-hia hiàn siā-un-chè tī Iâ-hô-hoa ê bîn-chêng. Sò-lô kap Í-sek-liát chêng-lâng toā-toā hoaⁿ-hí.

12 Sat-bó-jíⁿ ká Í-sek-liát chêng-lâng kóng, Kìⁿ-nā lín tui goá só kóng ê oē, goá lóng ũ thiaⁿ-kìⁿ, siat-lîp chit ê ông koán lín. ²Khoàⁿ ah, taⁿ ũ chit ê ông kiáⁿ tī lín ê bîn-chêng; goá í-keng lâu, thâu-m̄ng pèh; goá ê kiáⁿ lóng tī lín chia; goá tui siàu-liân kàu-taⁿ, lóng kiáⁿ tī lín ê bîn-chêng. ³Goá tī chia, lín tiòh tī Iâ-hô-hoa ê bîn-chêng kap I só boah-iū--ê ê bîn-chêng, ká goá choè kan-chêng; goá ũ khan chī-chui ê gû? khan chī-chui ê lū? khi-hū chī-chui? ap-chè chī-chui? tui chī-chui ê chhiú siū pò-lō, tì-kàu jia goá ê bák-chiu? nā ũ, goá beh hēng lín. ⁴In kóng, Lí m̄-bat khi-hū goán, m̄-bat ap-chè goán, iā m̄-bat tui lâng ê chhiú thèh sím-mih mih. ⁵I ká in kóng,

Lín tī goá ê chhiú bô chhē-tiòh sím-mih mih, kin-á-jlt Iâ-hô-hoa tùi lín choè kan-chèng, I só· boah-iû--ê, iā choè kan-chèng; in kóng, I choè kan-chèng. ⁶Sat-bó·-jín ká peh-siⁿ kóng, Chèng siat-líp Mô·se A-lûn--ê, chhoā lín ê liát-chó· chhut Ai-kíp--ê, sī Iâ-hô-hoa. ⁷Taⁿ lín tiòh khiā--teh, goá beh tī Iâ-hô-hoa ê bîn-chèng kap lín piān-lūn Iâ-hô-hoa tùi lín kap lín ê liát-chó· só· kiāⁿ it-chhè kong-gī ê sū. ⁸Chèng Ngá-kok kàu Ai-kíp, iā lín ê liát-chó· kiû-kiò Iâ-hô-hoa, hit-sī Iâ-hô-hoa chiū chhe Mô·se A-lûn chhoā lín ê liát-chó· chhut Ai-kíp, hō· in khiā-khí tī chit ê só·-chāi. ⁹Chóng-sī in boē-kì-tit Iâ-hô-hoa in ê Siōng-tè, I chiū boē in hō· Hā-só ê kun-tiúⁿ Se-se-láh ê chhiú, kap Hui-lī-sū lāng ê chhiú, kap Mô·ap ông ê chhiú, tì-kàu hiah ê lāng lāi kong-kek in. ¹⁰In kiû-kiò Iâ-hô-hoa kóng, Goán ū-choē lah, in-ūi goán ū lī-khui Iâ-hô-hoa, khi hók-sāi Pa-lék kap A-su-tha-liók; taⁿ kiû Lí kiù goán thoat-lī goán ê tui-ték ê chhiú, goán beh hók-sāi Lí. ¹¹Iâ-hô-hoa chiū chhe Iâ-lō·-pa-lék, Pí-tàn, Iâ-hut-tha, Sat-bó·-jín, kiù lín thoat-lī sī-ūi ê tui-ték ê chhiú, lín chia hêng-an khiā-khí. ¹²Lín khoàⁿ-kìⁿ A-bûn lāng ê ông Ná-hat lāi kong-kek lín, chiū tui goá kóng, M̄--ah, goán tiāⁿ-tiòh beh chit ê ông koán-lí goán; kī-sit Iâ-hô-hoa lín ê Siōng-tè sī lín ê ông. ¹³Taⁿ khoàⁿ lín só· keng só· kiû ê ông tī chia; khoàⁿ ah, Iâ-hô-hoa í-keng siat-líp ông koán lín. ¹⁴Lín nā keng-ūi Iâ-hô-hoa, hók-sāi I, thiaⁿ I ê oē, bô ūi-poē Iâ-hô-hoa ê bēng-lēng, lín kap koán-hat lín ê ông iā sūn-thàn Iâ-hô-hoa lín ê Siōng-tè chiū hó. ¹⁵Siat-sú lín m̄ thiaⁿ-thàn Iâ-hô-hoa ê oē, ūi-poē Iâ-hô-hoa ê bēng-lēng, Iâ-hô-hoa ê chhiú beh kong-kek lín, chhin-chhiūⁿ cheng kong-kek lín ê chó·-kong chit-iūⁿ. ¹⁶Taⁿ lín tiòh khiā--teh, lāi

khoàⁿ Iâ-hô-hoa tī Lín ê bák-chiu-cheng só· beh kiāⁿ ê toā-sū. ¹⁷Kin-á-jlt kiám-m̄-sī koah sió-béh ê sī mah? Goá kiû Iâ-hô-hoa, I beh khí-lúi lōh-hō·; hō· lín iā chai iā khoàⁿ-chhut, lín ūi ka-kī kiû siat-líp ông ê sū, sī tī Iâ-hô-hoa ê bîn-cheng só· hoān ê choē chin-toā. ¹⁸Tui án-ni Sat-bó·-jín kiû-kiò Iâ-hô-hoa; Iâ-hô-hoa chiū tī chit-jlt khí-lúi lōh-hō·; cheng peh-siⁿ chiū chin kiaⁿ Iâ-hô-hoa kap Sat-bó·-jín.

¹⁹Cheng peh-siⁿ ká Sat-bó·-jín kóng, Kiû lí thoē lí chia hêng lô·-pók kiû Iâ-hô-hoa lí ê Siōng-tè, bián-tit goán sí-bô; in-ūi goán ūi ka-kī kiû chit ê ông, chin-chiāⁿ sī ke-thiⁿ choē tī choē ê téng-bîn. ²⁰Sat-bó·-jín ká peh-siⁿ kóng, Bôh-tit kiaⁿ, lín sui-jiān kiāⁿ chit ê pháiⁿ, chóng-sī m̄-thang phian-lī bô-tè Iâ-hô-hoa; tók-tók tiòh chhin-sim hók-sāi Iâ-hô-hoa; ²¹m̄-thang phian-lī, in-ūi phian-lī chiū-sī thàn hu-ké ê mih, bô lī-ek, iā bô chin-kiù--ê, in-ūi in sī hu-ké. ²²Iâ-hô-hoa ūi-tiòh ka-kī ê toā-miā tek-khak bô khi-sak I ê peh-siⁿ; in-ūi Iâ-hô-hoa hoaⁿ-hí ēng lín choē I ê peh-siⁿ. ²³Lūn-kàu goá thoē lín kī-tó, koat-toàn bô theng-soah, tì-kàu tek-choē Iâ-hô-hoa; goá beh ēng hó koh cheng-tit ê lô· chí-sī lín. ²⁴Tók-tók lín tiòh keng-ūi Iâ-hô-hoa, sēng-sim sit-ì hók-sāi I; in-ūi lín tiòh siāu-liām I ūi lín só· kiāⁿ ê sū cháiⁿ-iūⁿ ê toā. ²⁵Lín nā iū-goān choē-pháiⁿ, lín kap lín ê ông beh choē chit-ē biát-bô.

13 Sò-lô tú-á chē-ūi ê nī-hè choē Í-sek-liat ông nng-nī. ²Sò-lô chiū ūi ka-kī tui Í-sek-liat tiong keng saⁿ-chheng lāng; nng-chheng kun-tè Sò-lô tī Bít-boát kap Pek-ték-lī soaⁿ, chit-chheng kun-tè Iok-ná-tan tī Piān-ngá-bín ê Kí-pí-a; kī-ūi ê lāng, i chhe in tò-khì ták-lāng ê pò·-pīⁿ. ³Iok-ná-tan phah Ka-pa Hui-lī-sū lāng ê kun-iāⁿ, Hui-lī-sū lāng thiaⁿ-kìⁿ. Sò-lô chiū pūn sàu-kak tī choān-toē, kóng, Hi-pek-

lâi lêng tiòh thiaⁿ ah. ⁴Í-sek-liát chêng-lâng thiaⁿ-kìⁿ Sò-lô phah Hui-lī-sū lêng ê kun-iâⁿ, koh thiaⁿ-kìⁿ Í-sek-liát lêng hō· Hui-lī-sū lêng iàm-òⁿ, peh-sìⁿ chiū kun-tè Sò-lô, chū-chíp tī Kiat-kah.

⁵Hui-lī-sū lêng chū-chíp beh kap Í-sek-liát lêng kau-chiàn; ū chhia saⁿ-bān tiuⁿ, bé-peng lāk-chheng, pō·peng chhin-chhiūⁿ hái-piⁿ ê soa hiah-choē; chiū chiūⁿ-lâi, tī Pek-a-būn tang-sì ê Bít-boát chat-iâⁿ. ⁶Í-sek-liát lêng khoàⁿ-kìⁿ ka-kī gūi-kip, in-ūi peh-sìⁿ khún-pek, chiū ka-kī bih tī soaⁿ-tōng, chhiūⁿ-nâ, chiòh-hiát, hiám-iàu ê só·chāi, kap chhim-khiⁿ. ⁷Iā ū Hi-pek-lâi lêng kè Iok-tàn kàu Ka-ték kap Ki-liát toē. Sò-lô iáu-kú tī Kiat-kah; peh-sìⁿ lóng ngiāuh-ngiāuh-chhoah lâi kun-tè i.

⁸Sò-lô chiàu Sat-bó·jīⁿ só· tiāⁿ-tiòh ê jīt-kī, thèng-hāu chhit-jīt. Sat-bó·jīⁿ iáu-bē lâi Kiat-kah, peh-sìⁿ lī-khui i sī-soàⁿ khi. ⁹Sò-lô kóng, Chiong sio-chè kap siā-un-chè toà-lâi goá chia; i chiū hiàn sio-chè. ¹⁰I hiàn sio-chè tú-á bēng-pék, khoàⁿ ah, Sat-bó·jīⁿ kàu lah; Sò-lô chhut-khi ngiā-chih i, beh kā i chhéng-an. ¹¹Sat-bó·jīⁿ kóng, Lí choē sīm-mih tãi ah? Sò-lô kóng, In-ūi goá khoàⁿ-kìⁿ peh-sìⁿ sī-soàⁿ lī-khui goá, lí iā bô chiàu só· tiāⁿ-tiòh ê jīt-kī kàu, koh Hui-lī-sū lêng í-keng chū-chíp tī Bít-boát; ¹²só·í goá kóng, Hui-lī-sū lêng beh kàu Kiat-kah kong-kek goá, iā goá iáu-bē kiū Iâ-hô-hoa si-un, goá chiū bián-kióng hiàn sio-chè. ¹³Sat-bó·jīⁿ tùi Sò-lô kóng, Lí choē gōng-sū lah, in-ūi lí bô chun-siú Iâ-hô-hoa lí Siōng-tè só· bēng-lēng lí ê kài-bēng; beh sī ū siú, Iâ-hô-hoa chiū kian-kò· lí ê ông-ūi tī Í-sek-liát tiong kàu éng-oán. ¹⁴Taⁿ lí ê ông-ūi bô kú-tng; Iâ-hô-hoa í-keng chhē-tiòh háp I ê sim-ì ê chit-lâng; koh Iâ-hô-hoa iā tiāⁿ-tiòh i

choē I ê peh-sìⁿ ê thâu, in-ūi lí bô chun-siú Iâ-hô-hoa só· bēng-lēng lí ê.

¹⁵Sat-bó·jīⁿ chiū khí-lâi, tùi Kiat-kah chiūⁿ-khi Piān-ngá-bín ê Ki-pí-a. Sò-lô tiám-sng tē i ê lêng, iok-liók ū lāk-pah lêng. ¹⁶Sò-lô kap i ê kiáⁿ Iok-ná-tan, kap tē in ê lêng, lóng tiám tī Piān-ngá-bín ê Ka-pa. Chóng-sī Hui-lī-sū lêng chat-iâⁿ tī Bít-boát; ¹⁷Ū chhiúⁿ-kiap-ê tùi Hui-lī-sū ê kun-iâⁿ-tiong chhut-lâi, pun-choē saⁿ tui; chit-tui oat tùi Gô-hut-lâh ê lô·, kàu Su-a ê toē khi; ¹⁸koh chit-tui oat tùi Pek-hô-lún ê lô· khi; koh chit-tui oat tùi Sé-pho-im ê soaⁿ-kok tui-bīm toē-kài ê lô·, òng khòng-iá khi.

¹⁹Hit-sī Í-sek-liát choân-toē bô chit ê phah-thih sai-hū, in-ūi Hui-lī-sū lêng kóng, Kiaⁿ-liáu Hi-pek-lâi lêng chè-chō kiám kap chhiuⁿ. ²⁰Í-sek-liát lêng beh boā-lâi i ê loē, pē, pó·thâu, tī-thâu, ták-lâng tiòh lóh-khi Hui-lī-sū lêng hia; ²¹nā beh loē tī-thâu, loē, saⁿ-khí ê chhe, pó·thâu, kap koáⁿ-gū ê thih-chhi, tiòh chit-pim ê kang-chīⁿ; ²²só·í kàu kau-chiàn ê jīt, tē Sò-lô kap Iok-ná-tan ê lêng bô chit-ê chhiú--nih ū kiám ū chhiuⁿ ê; tók-tók Sò-lô kap i ê kiáⁿ Iok-ná-tan ū. ²³Hui-lī-sū hông-siú ê peng chhut-khi kàu Bít-boát ê ài-kháu.

14 Ū chit-jīt Sò-lô ê kiáⁿ Iok-ná-tan kā kiáh i ê kun-khi ê siáu-liân lêng kóng, Lâi, lán lâi khi hit-pēng, kàu Hui-lī-sū lêng kun-iâⁿ hia; chóng-sī i bô kā in lâu-pē kóng. ²Sò-lô tī Ki-pí-a ê kék-thâu, chē tī Bí-ki-lún ê siáh-liú chhiū kha; tē-i-ê iok-liók ū lāk-pah lêng; ³koh ū A-hi-tút ê kiáⁿ A-hi-a, toà í-hut-tek, sī Í-ka-phok ê hiaⁿ, Hui-nī-hap ê kiáⁿ, Í-lī ê sun, chiū-sī tī Sī-lô choē Iâ-hô-hoa ê chè-si ê. Peh-sìⁿ m̄-chai Iok-ná-tan khi. ⁴Iok-ná-tan beh khi Hui-lī-sū ê kun-iâⁿ, só· beh kè hiah ê ài-kháu ê tiong-kan, chit-pēng ū chiòh ê soaⁿ-

chiam, hit-pêng iā ũ chiòh ê soaⁿ-chiam, chit-ê miâ Pò-siat, chit-ê miâ Se-nî; ⁵chit ê chiòh ê soaⁿ-chiam tī pak-pêng, kap Bit-boát saⁿ-tùi, chit ê chiòh ê soaⁿ-chiam tī lâm-pêng, kap Ka-pa saⁿ-tùi.

⁶Iok-ná-tan kā kiáh i ê kun-khì ê siàu-liân lāng kóng, Lâi, lán lâi khi bô-siū kat-lé ê lāng ê kun-iāⁿ hia, kiám-chhái Iâ-hô-hoa beh thoè lán choè tãi-chì; in-ūi Iâ-hô-hoa ê kiù lāng, bô hân-tiāⁿ lāng ê choē-chió. ⁷Kiáh i ê kun-khì--ê kā i kóng, Chiàu lí ê sim só·-ài-ê lóng kiāⁿ i, thang chìn-chêng khi; goá kap lí tâng-sim, beh tè lí khi. ⁸Iok-ná-tan kóng, Lán beh keng-kè kàu hiah ê lāng hia, hō· in khoàⁿ-kìⁿ lán; ⁹in nā án-ni kā lán kóng, Lín khiā-teh, theng-hāu goán kàu lín hia, lán chiū tiāⁿ-tiāⁿ khiā-teh, bô chiūⁿ-khi in hia. ¹⁰In nā kóng, Lín chiūⁿ-lâi goán chia, lán chiū chiūⁿ-khi; in-ūi Iâ-hô-hoa chiong in kau tī lán ê chhiú, chit-ê oē thang choè lán ê cheng-kù. ¹¹Nng-lāng chiū hō· Hui-lī-sū hông-siú ê peng khoàⁿ-kìⁿ; Hui-lī-sū lāng kóng, Hi-pek-lâi lāng tùi só· bih ê tōng chhut-lâi. ¹²Hông-siú ê peng kā Iok-ná-tan kap kiáh i ê kun-khì ê lāng kóng, Lín chiūⁿ-lâi goán chia, goán ũ chit hāng tãi-chì beh pò lín; Iok-ná-tan chiū kā kiáh i ê ke-si-ê kóng, Lí tè goá chiūⁿ-khi; in-ūi Iâ-hô-hoa chiong in kau tī Í-sek-liát lāng ê chhiú. ¹³Iok-ná-tan chiū ēng chhiú-khīⁿ khalèng chiūⁿ-khi, kiáh i ê kun-khì ê lāng tè i. Hui-lī-sū lāng tó tī Iok-ná-tan ê bìn-cheng, kiáh i ê kun-khì ê lāng iā tè i ê āu-bīn lâi thâi in. ¹⁴Iok-ná-tan kap kiáh i ê kun-khì ê lāng khí-thâu só· thâi ê, iok-liók jī-cháp lāng, lóng sī tī poàⁿ-bó· hng ê loē-kau. ¹⁵Tùi án-ni tī iāⁿ-poāⁿ, tī chhân-íá, tī cheng peh-siⁿ ê tiong-kan, lóng ngiāuh-ngiāuh-chhoah; hông-siú ê peng kap chhiúⁿ-kiap ê peng iā lóng

ngiāuh-ngiāuh-chhoah; toē iā tín-tāng, tì-kàu ngiāuh-ngiāuh-chhoah kàu kèk.

¹⁶Tī Piān-ngá-bín ê Ki-p-a, Sò-lô siú-bāng ê peng teh khoàⁿ, khoàⁿ-kìⁿ Hui-lī-sū ê cheng kun-peng si-soàⁿ, si-koē loān-loān cháu. ¹⁷Sò-lô chiū kā tè i ê peh-siⁿ kóng, Lín tiám-sng, khoàⁿ chī-chūi tui lán chia chhut-khi; in tiám-sng liáu, chiū chai Iok-ná-tan kap kiáh i ê kun-khì ê lāng bô tī-teh. ¹⁸Sò-lô kā A-hi-a kóng, Lí tiòh toà Siōng-tè ê iok-kūi lâi; in-ūi hit-si Siōng-tè ê iok-kūi tī Í-sek-liát lāng ê só· chāi. Sò-lô kap chè-si kóng-oē ê sī, Hui-lī-sū iāⁿ-tiong hán-hoā ê siaⁿ ná-kú ná-toā. Sò-lô chiū kā chè-si kóng, Bián-tāng lí ê chhiú. ²⁰Sò-lô kap tè i ê peh-siⁿ lóng chū-chip, lâi kàu chiàn-tiūⁿ; khoàⁿ-kìⁿ Hui-lī-sū lāng ták-ê ēng to saⁿ-chân, chin toā loān. ²¹Í-cheng oá Hui-lī-sū lāng ê Hi-pek-lâi lāng, tui si-hng tè kàu i ê iāⁿ ê, taⁿ iā hoán-túg lâi pang-chān tè Sò-lô kap Iok-ná-tan ê Í-sek-liát lāng. ²²Hiah ê bih tī Í-hoat-liân soaⁿ-toē ê Í-sek-liát lāng, thiaⁿ-kìⁿ Hui-lī-sū lāng tô-cháu, in chiū chhut-lâi jip-oá in ê āu-bīn, lâi kau-chiàn. ²³Hit-jit Iâ-hô-hoa chín-kiù Í-sek-liát; tit-tit chiàn kàu Pek-a-būn.

²⁴Hit-jit Í-sek-liát lāng chín khùn-khó·, in-ūi Sò-lô òng peh-siⁿ chiū-choā kóng, Bô tán kàu jit-àm, theng-hāu goá pò goá ê tui-tèk ê oan-siū ê tãi-seng, chiáh-mih ê lāng tiòh siū chiū-chó·; só·-í peh-siⁿ bô chiáh sím-mih. ²⁵Cheng peh-siⁿ jip chhiū-nâ, khoàⁿ-kìⁿ ũ bit tī toē-chiūⁿ. ²⁶Peh-siⁿ jip chhiū-nâ, khoàⁿ-kìⁿ ũ bit teh-tih; chóng-sī bô lāng káⁿ ēng chhiú thêh jip chhui, in-ūi peh-siⁿ kiaⁿ hiah ê chiū-choā ê oē. ²⁷Iok-ná-tan bô thiaⁿ-kìⁿ in lāu-pē òng peh-siⁿ chiū-choā, só·-í chhun i chhiú--nih ê koáiⁿ-á-bé tuh tī bit-pô·; i ê chhiú oat kàu chhui--nih; bák-chiu chiū kim. ²⁸Peh-

sìⁿ-tiong ũ chít-lâng kâ i kóng, Lí ê lâu-pē òng peh-sìⁿ giâm-giâm chiù-choā, kóng, Kín-á-jít chiáh sím-mih ê, tiòh siū chiù-chó[·]. Peh-sìⁿ chiū chin ià-siān. ²⁹Iok-ná-tan kóng, Goá ê pē hāi-tiòh chit ê toē-hng; lín khoàⁿ, goá chì chí chít-tiám-á bit, bák-chiu chiū kim. ³⁰Hô-hòng peh-sìⁿ kin-á-jít nā chhut-chāi ì-sù chiáh in só[·] chhiúⁿ tui-ték ê mih, phah-sí Hui-lī-sū lêng kiám bô koh khah-choē mah? ³¹Hit-jít in phah Hui-lī-sū lêng, tui Bit-boát kàu A-ngá-lún; peh-sìⁿ chin ià-siān. ³²Peh-sìⁿ chiū koáⁿ-kín cháu-khì thêh só[·] chhiúⁿ ê iūⁿ, gū, gū-á-kiáⁿ, thâi tī toē-nih; bah iáu ũ huìh, chiū chiáh i. ³³Ū lêng kâ Sò-lô kóng, Peh-sìⁿ tek-choē Iâ-hô-hoa lah, in-ūi in chiáh iáu ũ huìh ê bah. I kóng, Lín chha-biū lah; taⁿ tiòh kô toā tè chiòh lāi goá chia. ³⁴Sò-lô koh kóng, Lín tiòh sì-koē kiáⁿ tī peh-sìⁿ ê tiong-kan, kâ in kóng, Ták-lêng khan in ê gū, ták lêng khan in ê iūⁿ, lāi goá chia; tī-chia thâi lāi chiáh; m̄-thang chiáh iáu ũ huìh ê bah, lāi tek-choē Iâ-hô-hoa. Hit-mī peh-sìⁿ ták-lêng khan in ê gū khi hia thâi. ³⁵Sò-lô kâ Iâ-hô-hoa khí chít chō toāⁿ; che sī i thâu-chít-pái kâ Iâ-hô-hoa khí ê toāⁿ.

³⁶Sò-lô kóng, Lán taⁿ tiòh thâu-mī lōh--khì jip Hui-lī-sū lêng, chhiúⁿ in, kàu thiⁿ-kng, bô lâu in chít-lêng. Peh-sìⁿ kóng, Lí só[·] khoàⁿ-choē hó-ê, chiū kiáⁿ i. Chè-si kóng, Lán tiòh lāi chia, chhin-kūn Siōng-tè. ³⁷Sò-lô m̄ng Siōng-tè kóng, Goá tiòh lōh--khì jip Hui-lī-sū lêng á m̄-bián? Lí beh chiong in kau hō[·] Í-sek-liát ê chhiú mah? Hit-jít Siōng-tè bô in i. ³⁸Sò-lô kóng, Lín peh-sìⁿ-tiong ê sī-toā lóng tiòh chiūⁿ-lāi chia, cha-bêng kin-á-jít chit ê choē sī chāi-tī sím-mih? ³⁹Goá kí kiù Í-sek-liát éng-oáh ê Iâ-hô-hoa lāi kóng, Sui-jiân goá ê kiáⁿ Iok-ná-tan i iā tiòh sí.

Chóng-sī peh-sìⁿ-tiong bô chít-lêng in i. ⁴⁰I chiū kâ Í-sek-liát ê chêng-lêng kóng, Lín khiā chit-pêng, goá kap goá ê kiáⁿ Iok-ná-tan khiā hit-pêng. Peh-sìⁿ tui Sò-lô kóng, Lí khoàⁿ-choē hó-ê chiū kiáⁿ i. ⁴¹Sò-lô kâ Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè kóng, Kiū Lí chí-sī sít-chêng; tui án-ni liam--tiòh Iok-ná-tan kap Sò-lô, peh-sìⁿ lóng bô tãi-chì. ⁴²Sò-lô kóng, Tiòh tī goá kap goá ê kiáⁿ Iok-ná-tan ê tiong-kan lāi liam-khau; chiū liam--tiòh Iok-ná-tan. ⁴³Sò-lô kâ Iok-ná-tan kóng, Lí kâ goá kóng lí choē sím-mih sū. Iok-ná-tan kóng, Goá sít-chāi ēng chhiú--nih ê koáⁿ-á-bé ùn chít-tiám-á bit lāi chhi-bāi-teh; án-ni goá tiòh sí ah. ⁴⁴Sò-lô kóng, Iok-ná-tan ah, lí tek-khak tiòh sí; goān Siōng-tè án-ni kiáⁿ, iā pí án-ni iáu khah-tāng. ⁴⁵Peh-sìⁿ kâ Sò-lô kóng, Iok-ná-tan í-keng kiáⁿ chit ê toā ê chín-kiù tī Í-sek-liát ê, i tiòh sí mah? koat-toàn m̄-thang; goán chí éng-oáh ê Iâ-hô-hoa lāi kóng, i chít kí thâu-m̄ng iā tek-khak bô ka-lauh tī toē-nih, in-ūi i kin-á-jít kap Siōng-tè saⁿ-kap choē tãi-chì. Tui án-ni peh-sìⁿ kiù Iok-ná-tan bián sí. ⁴⁶Sò-lô chiū chiūⁿ-khì, bô tui-jip Hui-lī-sū lêng. Hui-lī-sū lêng iā khi i pún só[·]-chāi.

⁴⁷Sò-lô chiáng kok ê koān-pêng, tī-lí Í-sek-liát, khi kap sì-ūi lóng-chóng ê tui-ték kau-chián, chiū-sī kong-kek Mô[·]-ap lêng, A-bún lêng, Í-tong, kap Só[·]-pa chia ê ông, kap Hui-lī-sū lêng; I bô-lūn só[·] khi, lóng khah-iāⁿ. ⁴⁸Sò-lô hùn-ióng kong-kek A-má-lèk lêng, kiù Í-sek-liát thoat-lī chhiúⁿ in ê lêng ê chhiú.

⁴⁹Sò-lô ê kiáⁿ sī Iok-ná-tan, Êk-si-úi, Bék-ki-su-a; i n̄ng ê cha-bó[·]-kiáⁿ ê miā, toā-ê miā kiò Bí-láh, soē-ê miā kiò Bí-kah. ⁵⁰Sò-lô ê bó[·], miā kiò A-hi-loán, sī A-hi-má-su ê cha-bó[·]-kiáⁿ; I ê kun-tiúⁿ, miā kiò Ap-ni-jíⁿ, sī Nī-jíⁿ ê kiáⁿ, Nī-jíⁿ sī Sò-lô ê chek. ⁵¹Sò-lô ê

lâu-pē Ki-sū; Ap-nî-jīⁿ ê lâu-pē Nî-jīⁿ, chiū-sī A-piat ê kiáⁿ. ⁵²Sò-lô it-seng siōng-siōng kap Hui-lī-sū lāng toā kau-chiàn; Sò-lô kīⁿ-nā khoàⁿ-kīⁿ ū lēng-lèk ê lāng, á-sī íong-sū, chiū chio-chíp lâi óa i.

15 Sat-bó-jīⁿ kā Sò-lô kóng, Iâ-hô-hoa chhe goá ēng iū boah lí, siat-líp lí choè-ông, tī-lí I ê peh-sīⁿ Í-sek-liát, sóⁿ-í lí tiōh thiaⁿ Iâ-hô-hoa sóⁿ kóng ê oē. ²Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Í-sek-liát lāng chhut Ai-klip ê sī, A-má-lèk lāng cháiⁿ-iūⁿ khoán-thāi in, cháiⁿ-iūⁿ chiát in ê lōⁿ, Goá lóng kī-tit; ³taⁿ lí tiōh khi phah A-má-lèk, it-chīn biát-bô in sóⁿ-ū-ê, bôh-tit pó-sioh in; chiong lâm, lú, gín-ná, chiáh-lin--ê, kap gū, iūⁿ, lók-tô, kap lū, it-chīn thāi-sí in.

⁴Sò-lô chiū chio-chíp peh-sīⁿ tī Thê-lâh-in, tiám-sùg in, kiōng pōⁿ-peng jī-cháp bān, Iū-tāi lāng chit-bān. ⁵Sò-lô kàu A-má-lèk ê siáⁿ, bài-hók tī soaⁿ-kok-tiong. ⁶Sò-lô kā Ki-nî lāng kóng, Lín lōh-khi lī-khui A-má-lèk lāng, bián-tit goá chiong lín kap in choè-chit-ē châu-biát; in-ūi Í-sek-liát lāng chhut Ai-klip ê sī, lín bat hó khoán-thāi in; tui án-ni Ki-nî lāng lī-khui A-má-lèk lāng khi. ⁷Sò-lô phah A-má-lèk lāng, tui Hap-hui-lāh kàu Ai-klip thâu-chēng ê Su-jīⁿ. ⁸I oáh-oáh liáh A-má-lèk ông A-kah, ēng to it-chīn thāi-sí I ê chēng peh-sīⁿ. ⁹Chóng-sī Sò-lô kap peh-sīⁿ pó-sioh A-kah, iā pó-sioh siōng-hó ê iūⁿ, gū, gū-á, iūⁿ-á, kap it-chhè hó ê mih, m̄-khéng châu-biát I; kīⁿ-nā hā-chiān m̄-chiáⁿ-mih-ê, lóng it-chīn thāi-sí.

¹⁰Hit-sī Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Sat-bó-jīⁿ kóng, ¹¹Goá ūi-tiōh siat-líp Sò-lô choè-ông lâi thê-hoé, in-ūi I oát-túg-khi bô tè Goá, bô chun-siú Goá ê bēng-lēng. Sat-bó-jīⁿ chin chhoeh-sim, thong-mī kiū Iâ-hô-hoa. ¹²Sat-

bó-jīⁿ keh chá-khí, thâu-chá beh khi ngiā-chih Sò-lô; ū lāng kā Sat-bó-jīⁿ kóng, Sò-lô kàu Ka-bit, tī-hia ūi ka-kī khiā chiòh-pi, koh oát-túg kè-khi, lōh kàu Kiat-kah. ¹³Sat-bó-jīⁿ kàu Sò-lô hia, Sò-lô kā i kóng, Goān Iâ-hô-hoa sù-hok lí, goá í-keng chun-siú Iâ-hô-hoa ê bēng-lēng lah. ¹⁴Sat-bó-jīⁿ kóng, Án-ni, chiū chit ê iūⁿ mēh-mēh-háu jip goá ê hī-khang, kap goá sóⁿ thiaⁿ gū the mā, sī sīm-mih in-toaⁿ? ¹⁵Sò-lô kóng, In tui A-má-lèk lāng hia toā--lâi-ê; in-ūi peh-sīⁿ pó-sioh siōng-hó ê iūⁿ, gū, beh hiàn hōⁿ Iâ-hô-hoa lí ê Siōng-tè; kī-ū-ê goán lóng châu-biát. ¹⁶Sat-bó-jīⁿ kā Sò-lô kóng, Lí tiām-tiām, goá beh chiong Iâ-hô-hoa chā-mī sóⁿ kā goá kóng ê, kā lí kóng. I kā i kóng, Chhiáⁿ kóng.

¹⁷Sat-bó-jīⁿ kóng, Chá lí sui-jiān ka-kī khoàⁿ choè bī-soè, kiám-m̄-sī siū siat-líp choè Í-sek-liát chi-phài ê thâu mah? Iâ-hô-hoa ēng iū boah lí choè ông, lâi tī-lí Í-sek-liát; ¹⁸Koh Iâ-hô-hoa chhe lí khí-sin khi, hoan-hù lí kóng, A-má-lèk lāng sī ū-choè ê lāng, lí khi it-chīn châu-biát i, koh kap in kau-chiàn, kàu in lóng biát; lí siáⁿ-sū bô thàn Iâ-hô-hoa ê oē, koáⁿ-kín khi chhiúⁿ-mih, kiāⁿ Iâ-hô-hoa sóⁿ khoàⁿ-choè pháiⁿ ê sū ah? ²⁰Sò-lô kā Sat-bó-jīⁿ kóng, Goá sit-chāi ū thiaⁿ-thàn Iâ-hô-hoa ê bēng-lēng, kiāⁿ Iâ-hô-hoa sóⁿ chhe goá kiāⁿ ê lōⁿ, liáh A-má-lèk ông A-kah lâi, it-chīn biát A-má-lèk lāng; ²¹Tók-tók peh-sīⁿ tui sóⁿ chhiúⁿ ê mih ê tiong-kan, chhiú iūⁿ, gū, eng-kai hiàn ê mih ê siōng-hó ê, beh tī Kiat-kah chè-hiàn Iâ-hô-hoa lí ê Siōng-tè. ²²Sat-bó-jīⁿ kóng, Iâ-hô-hoa hoaⁿ-hí sio-chè chè-sū, kiám chhin-chhiūⁿ hoaⁿ-hí lāng chun-thàn Iâ-hô-hoa ê oē mah? Khoàⁿ ah, chun-thàn iāⁿ-kè hiàn-chè, thiaⁿ-thàn sī iāⁿ-kè iūⁿ-káng ê iū. ²³In-ūi poē-poān sī chhin-chhiūⁿ kiāⁿ siá-sút

ê choē, ngī-sim sī chhin-chhiūⁿ hók-sāi hu-ké, chhin-chhiūⁿ pài ngó·siōng; ūi-tiōh lí khi-sak Iâ-hô-hoa ê oē, I iā khi-sak lí, bô hō· lí choē-ông.

²⁴Sò-lô tui Sat-bó·jīⁿ kóng, Goá ū-choē, in-ūi goá ū hoān-tiōh Iâ-hô-hoa ê bēng-lēng kap lí ê oē, sī tui goá kiaⁿ peh-siⁿ, thiaⁿ in ê oē. ²⁵Taⁿ kiū lí sià-bián goá ê choē, kap goá tò-khi, hō· goá thang keng-pài Iâ-hô-hoa. ²⁶Sat-bó·jīⁿ ká Sò-lô kóng, Goá m̄ kap lí tò-khi; in-ūi lí khi-sak Iâ-hô-hoa ê bēng-lēng, Iâ-hô-hoa iā khi-sak lí, bô hō· lí choē Í-sek-liát ê ông. ²⁷Sat-bó·jīⁿ oát-túg-sin beh khi, Sò-lô chiū khiú I ê saⁿ-á-ku, saⁿ chiū thiah-tng. ²⁸Sat-bó·jīⁿ ká i kóng, Kin-á-jit Iâ-hô-hoa hō· Í-sek-liát kok kap lí choát-tng, iā sī án-ni, chiong i siúⁿ-sù lí ê chhù-piⁿ ê chit-ê, pí lí khah-hó-ê. ²⁹Í-sek-liát ê toā hián-hek ê, bô pēh-chhát, iā bô thè-hoé; in-ūi I m̄-sī sè-kan lāng, ū thè-hoé. ³⁰Sò-lô kóng, Goá ū choē; sui-jiân án-ni, kiū lí chun-tiōng goá tī goá ê peh-siⁿ ê tióng-ló kap Í-sek-liát lāng ê bīn-chēng, kap goá tò-khi, hō· goá keng-pài Iâ-hô-hoa lí ê Siōng-tè. ³¹Sat-bó·jīⁿ chiū oát-túg-sin tè Sò-lô khi; Sò-lô chiū keng-pài Iâ-hô-hoa.

³²Sat-bó·jīⁿ kóng, Lín tiōh toà A-má-lék ông A-kah lâi goá chia. A-kah chiū an-sim lâi kàu i ê bīn-chēng; A-kah kóng, Sí-bô ê kan-khó· tek-khak kè-khi lah. ³³Sat-bó·jīⁿ kóng, Lí ê to bat hō· hū-jīn-lāng bô kiáⁿ, án-ni lí ê lâu-bú tī hū-jīn-lāng tiōng iā beh bô kiáⁿ; tui án-ni Sat-bó·jīⁿ tī Kiat-kah, Iâ-hô-hoa ê bīn-chēng, chiong A-kah phoà kui-tè.

³⁴Sat-bó·jīⁿ khi Láh-má; Sò-lô chiū--khi i ê chhù, kàu Sò-lô ê Ki-pí-a. ³⁵Sat-bó·jīⁿ kàu i sí ê jit, bô koh lâi kìⁿ Sò-lô; in-ūi Sat-bó·jīⁿ ūi-tiōh Sò-lô iu-būn. Iâ-hô-hoa in-ūi siat-llp

Sò-lô choē Í-sek-liát ông iā thè-hoé.

16 Iâ-hô-hoa ká Sat-bó·jīⁿ kóng, Goá í-keng khi-sak Sò-lô, bô hō· i choē Í-sek-liát ông, lí ūi-tiōh i iu-būn beh kàu joā-kú ah? Lí tiōh ēng kak toé iū moá-moá; khi ah, Goá beh chhe lí khi Pek-lī-hēng lāng Iâ-se hia; in-ūi Goá tī i ê kiáⁿ ê tiōng-kan pī-pān chit ê ông. ²Sat-bó·jīⁿ kóng, Goá cháiⁿ-iūⁿ thang khi? Sò-lô nā thiaⁿ-kìⁿ, i beh thài goá. Iâ-hô-hoa kóng, Lí thang toà chit chiah gū-á kap lí khi, chiū kóng, Goá lâi sī beh chè-hián Iâ-hô-hoa. ³Lí tiōh chhiáⁿ Iâ-se lâi hù chit ê chè-sū; Goá beh chí-sī lí só· eng-kai kiáⁿ ê sū; Goá só· chí-sī lí ê lāng, lí tiōh thoē Goá ká i boah-iū. ⁴Sat-bó·jīⁿ chiū chiàu Iâ-hô-hoa ê oē khi kiáⁿ, kàu Pek-lī-hēng; siáⁿ--nih hiah ê tiúⁿ-ló lóng ngiáuh-ngiáuh-chhoah, chhut-lâi ngiâ-chih i kóng, Lí lâi sī ūi-tiōh pēng-an mah? ⁵I kóng, Ūi-tiōh pēng-an; goá sī beh chè-hián Iâ-hô-hoa; lín tiōh chheng-khi ka-kī, lâi kap goá hù chè-sū. Sat-bó·jīⁿ chiū hō· Iâ-se kap i hiah ê kiáⁿ chheng-khi, kiò in lâi hù chè-sū. ⁶In í-keng lâi, Sat-bó·jīⁿ khoàⁿ-kìⁿ Í-lī-ap, ì-sù kóng, Iâ-hô-hoa só· beh boah-iū-ê, kó-jiân tī I ê bīn-chēng. ⁷Chóng-sī Iâ-hô-hoa ká Sat-bó·jīⁿ kóng, Bôh-tit khoàⁿ i ê iōng-māu, kap i seng-khu ê toā-hàn; chit-lāng sī Goá só· kù-choát; in-ūi Iâ-hô-hoa teh khoàⁿ bô chhin-chhiūⁿ lāng teh khoàⁿ; lāng khoàⁿ goā-māu, Iâ-hô-hoa sī khoàⁿ sim-lāi. ⁸Iâ-se kiò A-pí-ná-tát, hō· i tui Sat-bó·jīⁿ ê bīn-chēng keng-kè; Sat-bó·jīⁿ kóng, Iâ-hô-hoa iā bô keng chit-lāng. ⁹Iâ-se koh kiò Sa-má keng-kè; i kóng, Iâ-hô-hoa iā bô keng chit-ê. ¹⁰Iâ-se hō· i hiah ê kiáⁿ chhit-ê, lóng tui Sat-bó·jīⁿ ê bīn-chēng keng-kè. Sat-bó·jīⁿ ká Iâ-se kóng, Iâ-hô-hoa iā bô keng chiah-ê. ¹¹Sat-bó·jīⁿ ká Iâ-se kóng, Lí ê kiáⁿ lóng tī chia mah? I ìn

kóng, Iáu-ū chít-ê soah-bé ê, taⁿ teh chhī-iūⁿ. Sat-bó-jí^m kā Iâ-se kóng, Lí chhe lāng chhoā i lâi, in-ūi i iáu-bē lâi, lán bô beh chē-toh. ¹²Chiū chhe lāng chhoā i jlp-lâi; i sī chhiah-sek, bák-chiu chheng-siū, siⁿ-choè hó-khoàⁿ. Iâ-hô-hoa kóng, Chit-lāng chiū-sī, lí khí-lâi kā i boah-iū. ¹³Sat-bó-jí^m chiū ēng kak-lâi ê iū, tī i hiah ê hiaⁿ ê tiong-kan boah i; tui hit-jit khí, Iâ-hô-hoa ê Sîn toā-toā līm-kàu Tāi-pit. Sat-bó-jí^m khí-sin tò-khì Láh-má.

¹⁴Iâ-hô-hoa ê Sîn lī-khui Sò-lô, ū pháiⁿ-sîn tui Iâ-hô-hoa hia lâi, kiáu-jiaú i. ¹⁵Sò-lô ê jîn-sîn tui i kóng, Khoàⁿ ah, taⁿ ū chít ê pháiⁿ-sîn tui Siōng-tè hia lâi kiáu-jiaú lí; ¹⁶goán ê chú tiòh bēng-lēng kun-sui lí bīn-chēng ê jîn-sîn chhē chít-ê gâu toāⁿ-khim-ê lâi; tui Siōng-tè hia lâi ê pháiⁿ-sîn līm-kàu lí ê sī, hō· i ēng chhiú toāⁿ-khim, lí chiū hó. ¹⁷Sò-lô kā i ê jîn-sîn kóng, Lín kā goá chhē chít ê gâu toāⁿ-khim-ê, chhoā-lâi goá chia. ¹⁸Siàu-liân lāng tiong ū chít-ê kóng, Goá bat khoàⁿ-kìⁿ Pek-lī-hēng lāng Iâ-se chít ê kiáⁿ gâu toāⁿ-khim, sī toā íong-sū, koh sī chiàn-sū, kóng-oē ū tī-hui, bīn-māu hó-khoàⁿ, Iâ-hô-hoa iā kap i tī-teh. ¹⁹Sò-lô chhe sū-chiá khi kìⁿ Iâ-se, kóng, Chhe lí ê kiáⁿ Tāi-pit, chiū-sī hit ê chhī-iūⁿ-ê, lâi goá chia. ²⁰Iâ-se chiū ēng lū chàì piáⁿ, kap chít phê-tē ê chiú, kap chít chiah soaⁿ-iūⁿ-á, kau i ê kiáⁿ Tāi-pit, sàng hō· Sò-lô. ²¹Tāi-pit kàu Sò-lô hia, kun-sui tī i ê bīn-chēng; Sò-lô chin thiàⁿ i; Tāi-pit chiū choè Sò-lô kiáh kun-khì ê lāng. ²²Sò-lô chhe lāng khi kìⁿ Iâ-se kóng, Kiū lí íong-ún Tāi-pit kun-sui tī goá bīn-chēng, in-ūi i tit-tiòh un-tián tī goá ê bák-chiu chēng. ²³Tui Siōng-tè hia lâi ê pháiⁿ-sîn līm-kàu Sò-lô ê sī, Tāi-pit chiū thēh khim ēng chhiú lâi toāⁿ; Sò-lô chiū khoan-sim, tit-tiòh hó, pháiⁿ-sîn lī-khui i.

17 Hui-lī-sū lāng chū-chíp in ê kun-peng, beh kau-chiàn, chū-chíp tī siók Iú-tāi ê So-ko; chat-iāⁿ tī Í-hut-tāi-bín, tī So-ko kap A-se-ka ê tiong-kan. ²Sò-lô kap Í-sek-liát lāng iā chū-chíp, chat-iāⁿ tī Í-láh ê soaⁿ-kok, pài tui-ngó· tí-ték Hui-lī-sū lāng. ³Hui-lī-sū lāng khiā tī chít-pēng ê soaⁿ, Í-sek-liát lāng khiā tī hit-pēng ê soaⁿ, tiong-kan ū soaⁿ-kok. ⁴Tui Hui-lī-sū ê iāⁿ-tiong ū chít ê chiàn-chiòng chhut-lâi, miā kiò Ko-lī-à, sī Ka-ték lāng, seng-khu koāⁿ lāk-tiú koh chít-liáh; ⁵thâu tī tâng-khoe, sin chhēng ū lân ê chiàn-kah, i-ê chiàn-kah ê tâng, ū gō·-chheng sià-khek-lék ê tâng; ⁶toā-thui chhēng tâng-kūn, keng-thâu tiong pē tâng ê kek; ⁷chhiuⁿ-piⁿ toā chhin-chhiūⁿ pò·kui ê ték-sim; chhiuⁿ-bé ê thih ū lāk-pah sià-khek-lék ê tâng; ū chít ê koāⁿ tīn-pài-ê kiāⁿ tī i ê thâu-chēng. ⁸I khiā-teh tui Í-sek-liát ê kun-tui hoah, kā in kóng, Lín chhut-lâi pài tui-ngó· beh siáⁿ-sū ah? goá kiám-m̄-sī Hui-lī-sū lāng, lín kiám-m̄-sī Sò-lô ê lô-pók mah? Lín tiong-kan keng chít-lāng, hō· i lōh-lâi goá chia; ⁹i nā oē kap goá saⁿ-thai, thai-sí goá, goán chiū beh choè lín ê lô-chai; goá nā khah-iāⁿ i, thai-sí i, lín chiū beh choè goán ê lô-chai, hók-sai goán. ¹⁰Hit ê Hui-lī-sū lāng koh kóng, Goá kin-á-jit biáu-sī Í-sek-liát chiah ê kun-tui; lín kiò chít-lāng chhut-lâi, kap goá saⁿ-thai. ¹¹Sò-lô kap Í-sek-liát chēng-lāng thiaⁿ-kìⁿ Hui-lī-sū lāng chiah ê oē, chiū chin lún, chin kiaⁿ.

¹²Tāi-pit sī Iú-tāi Pek-lī-hēng ê Í-hoat-tha lāng Iâ-se ê kiáⁿ. Iâ-se ū poeh ê kiáⁿ; tng Sò-lô ê sī, Iâ-se nī-hè choē, tī lāng ê tiong-kan sng sī lâu-lāng. ¹³Iâ-se hiah ê kiáⁿ saⁿ-ê khak sī-toā-ê tè Sò-lô khi chhut-cheng; khi chhut-cheng hí saⁿ ê kiáⁿ, toā-ê miā Í-lī-ap, tē-jī A-pí-ná-tát, tē-saⁿ-ê Sa-má. ¹⁴Tāi-pit sī

tē-it-soè ê; hí saⁿ ê khah sī-toā-ê kun-tè Sò-lô.
¹⁵Tāi-pit óng-lâi tī Sò-lô ê só-chāi, tī Pek-lī-hêng chhī i ê lâu-pē ê iūⁿ. ¹⁶Hit ê Hui-lī-sū lāng chá-àm chhut-lâi khiā-teh tián, lèk-kè sī-cháp jīt.

¹⁷Iā-se kā i ê kiáⁿ Tāi-pit kóng, Lí tiòh kā lí hiah ê hiaⁿ toà hang ê gó-kak chit i-hoat, kap chí cháp ê piáⁿ, kín-kín khi kun-iāⁿ, hō· lí hiah ê hiaⁿ; ¹⁸koh toà chí cháp ê gū-lin-piáⁿ, sàng hō· in ê chhian-chóng, koh m̄ng lí ê hiaⁿ pēng-an bô, toà i ê cheng-kù lāi. ¹⁹Sò-lô kap Tāi-pit saⁿ ê hiaⁿ, kap Í-sek-liát cheng-lāng, tī Í-lāh ê soaⁿ-kok, kap Hui-lī-sū lāng kau-chiàn. ²⁰Tāi-pit thàu-chá khí-lâi, ēng iūⁿ-kūn pàng kau chit ê kò-siú ê lāng, chiàu Iā-se só· bēng-lēng i ê, toà chiáh-mih khi kàu pāi-liát chhia ê só-chāi; kun-peng tú-á chhut-khi kàu chiàn-tiūⁿ, hoah beh kau-chiàn. ²¹Í-sek-liát lāng kap Hui-lī-sū lāng lóng pāi-liát tui-ngó·, líong-pēng ê kun-tui saⁿ-tùi. ²²Tāi-pit ēng mih-kiāⁿ kau-tài kò· mih-kiāⁿ ê lāng ê chhiú, cháu kàu chiàn-tiūⁿ, chhēng-an i ê hiaⁿ. ²³Kap in kóng-oē ê sī, khoàⁿ ah, hit ê chiàn-chiòng, chiū-sī Ka-ték ê Hui-lī-sū lāng, miā Ko-lī-à, tui Hui-lī-sū ê tui-ngó· chhut-lâi, chiàu cheng só·kóng-ê lāi kóng; Tāi-pit thiaⁿ-kìⁿ. ²⁴Í-sek-liát cheng-lāng khoàⁿ-kìⁿ hit-lāng chiū cháu siám i, chhīn-chāi kiaⁿ. ²⁵Í-sek-liát lāng kóng, Chit-ê chiūⁿ-lâi ê lāng, lí ū khoàⁿ-kìⁿ mah? I chiūⁿ-lâi, sī beh biáu-sī Í-sek-liát; nā ū lāng oē thāi-sí i, ông beh hō· i toā hó-giáh, chiong i ê cha-bó·-kiáⁿ kè i, koh hō· i lâu-pē chit-ke tī Í-sek-liát tiong bián láp-sè tng-chhe. ²⁶Tāi-pit m̄ng khiā tī i sin-piⁿ hiah ê lāng, Ū lāng thāi-sí chit ê Hui-lī-sū lāng, soé-tū Í-sek-liát ê kiàn-siàu, beh cháiⁿ-iūⁿ khoán-thāi i ah? chit-ê bô siū kat-lé ê Hui-lī-sū lāng sī chī-chui, káⁿ biáu-sī éng-

oáh Siōng-tè ê kun-tui mah? ²⁷Peh-siⁿ chiàu cheng ê oē in i, kóng, Nā ū lāng oē thāi-sí chit-lāng, beh án-ni khoán-thāi i. ²⁸Tāi-pit ê toā-hiaⁿ Í-lī-ap thiaⁿ-kìⁿ i kap lāng teh kóng-oē, Í-lī-ap siū-khi Tāi-pit, kóng, Lí siáⁿ-sū lól-lâi chia? hí kúi chiah iūⁿ tī không-iá--nih, lí pàng kau chī-chui ah? goá chai lí kiau-ngō· kap lí sim-lāi ê pháiⁿ; lí lól-lâi put-kò sī beh khoàⁿ kau-chiàn. ²⁹Tāi-pit kóng, Goá ū choē sím-mih? kiám-sī bô in-toaⁿ mah? ³⁰Tāi-pit chiū lī-khui i, khi ñg pát-lāng, chiàu cheng ê oē teh m̄ng; peh-siⁿ chiàu cheng ê oē lāi in i. ³¹Tāi-pit só· kóng ê oē í-keng hō· lāng thiaⁿ-kìⁿ, in chiū kóng tī Sò-lô ê bīn-cheng; Sò-lô chiū chhe lāng kiò i lāi.

³²Tāi-pit kā Sò-lô kóng, Lāng m̄-bián ūi-tiòh hit-lāng lāi sit-táⁿ, lí ê lô-pók beh khi kap hit ê Hui-lī-sū lāng kau-chiàn. ³³Sò-lô tui Tāi-pit kóng, Lí boē-oē khi tí-ték chit ê Hui-lī-sū lāng, kap i kau-chiàn; in-ūi lí ê nī-hè iáu kú chió, i tui siàu-lián chiū hák-slp chiàn-sū. ³⁴Tāi-pit kā Sò-lô kóng, Lí ê lô-pók kā lâu-pē kò·-iūⁿ ê sī, ū sai á-sī him lāi, tui iūⁿ-kūn-tiong kā iūⁿ-á khi; ³⁵goá chiū jip i, phah i, kiū iūⁿ-á chhut i ê chhui; i khí-lâi beh káng goá, goá chiū khiú i ê chhui-ē-táu, phah-sí i. ³⁶Lí ê lô-pók bat phah-sí sai kap him; chit-ê bô siū kat-lé ê Hui-lī-sū lāng, iā beh chhin-chhiūⁿ in ê chit-chiah; in-ūi i biáu-sī éng-oáh Siōng-tè ê kun-tui. ³⁷Tāi-pit koh kóng, Iā-hô-hoa kiū goá thoat-lī sai ê jiáu kap him ê jiáu, I iā beh kiū goá thoat-lī chit ê Hui-lī-sū lāng ê chhiú. Sò-lô kā Tāi-pit kóng, Lí khi ah, Iā-hô-hoa beh kap lí tī-teh. ³⁸Sò-lô chiū ēng i ê kun-hók hō· Tāi-pit chhēng, ēng tâng ê thau-khoe hō· i tì, koh hō· i chhēng chiàn-kah. ³⁹Tāi-pit ēng to hā tī kun-hók, chhi kiáⁿ-khoàⁿ cheh; in-ūi m̄-bat chhēng-tiòh. Tāi-pit kā Sò-lô kóng,

Chhēng chia-hê goá kiâⁿ boē khi, in-ūi m̄-bat chhēng-tiōh. ⁴⁰Tāi-pit chiū thng--khí-lâi; i chhiú kiáh koáiⁿ-á, koh tī soaⁿ-khiⁿ-á keng gō·-tè kng-kút ê chiōh-nng, hē tī tē-á, chiū-sī kò·-iūⁿ ê lāng só· toà ê lōng; chhiú thēh hīⁿ-chiōh ê soh-á; chiū kiâⁿ-oá hit ê Hui-lī-sū lāng.

⁴¹Hit ê Hui-lī-sū lāng iā ná kiâⁿ-oá Tāi-pit, koāⁿ-pâi-ê kiâⁿ tī i ê thau-chēng. ⁴²Hit ê Hui-lī-sū lāng kiáh khí-lâi khoàⁿ, khoàⁿ-kìⁿ Tāi-pit, chiū khoàⁿ-khin i; in-ūi i chió hē, sek-tī chhih, bīn-māu hó-khoàⁿ. ⁴³Hit ê Hui-lī-sū lāng ká Tāi-pit kóng, Goá kiám-sī káu mah, lí chia-hê kiáh koáiⁿ-á lâi goá chia? Hui-lī-sū lāng chiū kí ka-kī ê siōng-tè, chiū-chó· Tāi-pit. ⁴⁴Hit ê Hui-lī-sū lāng koh ká Tāi-pit kóng, Lí lâi goá chia, goá beh ēng lí ê bah hō· khong-tiong ê pe-chiáu kap chhân-iá ê iá-siū. ⁴⁵Tāi-pit tui hit ê Hui-lī-sū lāng kóng, Lí lâi oá-kūn goá, sī ēng to, ēng chhiuⁿ, ēng kek; goá lâi oá-kūn lí, sī ēng bān-kun Iâ-hô-hoa ê miā, Í-sek-liát kun-tūi ê Siōng-tè, chiū-sī lí só· biáu-sī-ê. ⁴⁶Kin-á-jit Iâ-hô-hoa beh chiong lí kau tī goá ê chhiú, goá beh phah-sí lí, thâi lí ê thau-khak; kin-á-jit goá beh chiong Hui-lī-sū kun-peng ê sin-si, hō· khong-tiong ê pe-chiáu, toē-chiūⁿ ê iá-siū; hō· phó·-thiⁿ-ē ê lāng lóng chai Í-sek-liát ū Siōng-tè; ⁴⁷koh hō· chia-hê ê kui-kūn ê lāng chai Iâ-hô-hoa kiū lāng, m̄-sī ēng to, iā m̄-sī ēng chhiuⁿ; in-ūi kau-chiàn ê sū chāi-tī Iâ-hô-hoa, I beh chiong lín kau tī goán ê chhiú. ⁴⁸Hit ê Hui-lī-sū lāng khí-lâi, chìn-chēng kūn-oá beh chih Tāi-pit. Tāi-pit iā koáⁿ-kín cháu-khi, ñg kun-tūi beh chih Hui-lī-sū lāng. ⁴⁹Tāi-pit chhun-chhiú jip tē-á-lâi, thēh chit tē chiōh-á chhut-lâi, ēng soh hīⁿ--khi, siā-tiōh Hui-lī-sū lāng ê thau-hiáh, chiōh-á tìm jip thau-hiáh; i chiū

tó--lōh-khi, bīn phak tī toē--nih. ⁵⁰Án-ni Tāi-pit ēng hīⁿ-soh kap chiōh-á khah-iâⁿ Hui-lī-sū lāng, phah-sí i; chóng-sī Tāi-pit ê chhiú bô to. ⁵¹Tāi-pit kín-kín cháu--khi, khiā tī hit ê Hui-lī-sū lāng ê téng-bīn, chiong i ê to puih chhut-siū; ēng hit-ki thâi-sí i, chám i ê thau-khak. Hui-lī-sū chēng-lāng khoàⁿ-kìⁿ in ê ióng-sū í-keng sí, chiū cháu. ⁵²Í-sek-liát lāng kap Iū-tāi lāng chiū khí-lâi, hoah-hiām, tui-jip Hui-lī-sū lāng, kàu Ka-í kap Í-kek-lūn ê siāⁿ-m̄ng; tiōh-siong ê Hui-lī-sū lāng tó tī Sa-lāh-im ê lō·, tit-kàu Ka-ték, kap Í-kek-lūn. ⁵³Í-sek-liát lāng tui-jip Hui-lī-sū lāng tò-tng--lâi, chiū chhiúⁿ in ê iāⁿ-poāⁿ. ⁵⁴Tāi-pit chiong hit ê Hui-lī-sū lāng ê thau-khak, toà kàu Iâ-lō·-sat-léng; koh ēng i ê kun-khi hē tī ka-kī ê pò·-pīⁿ.

⁵⁵Sò-lô khoàⁿ-kìⁿ Tāi-pit khi phah Hui-lī-sū lāng ê sī, chiū m̄ng kun-tiūⁿ Ap-nī-jīⁿ kóng, Ap-nī-jīⁿ ah, hit ê siāu-liân lāng sī chī-chui ê kiáⁿ? Ap-nī-jīⁿ kóng, Goá kí ông ê oáh-miā lâi chiū-choā, goá m̄-chai. ⁵⁶Ông kóng, Lí khi m̄ng-khoàⁿ hit ê gín-ná sī chī-chui ê kiáⁿ. ⁵⁷Tāi-pit phah-sí Hui-lī-sū lāng tò-lâi, Ap-nī-jīⁿ chhoā i lâi Sò-lô ê bīn-chēng, i ê chhiú--nih ū Hui-lī-sū lāng ê thau-khak. ⁵⁸Sò-lô m̄ng i kóng, Siāu-liân lāng ah, lí sī sīm-mih lāng ê kiáⁿ? Tāi-pit kóng, Goá sī lí ê lô·-pók Pek-lī-hēng lāng Iâ-se ê kiáⁿ.

18 Tāi-pit kap Sò-lô kóng bēng-pék, Iok-ná-tan ê sīⁿ-miā kap Tāi-pit ê sīⁿ-miā sīⁿ saⁿ-liân; Iok-ná-tan thiàⁿ i chhin-chhiūⁿ ka-kī ê sīⁿ-miā. ²Hit-jit Sò-lô lâu i, bô hō· i tò-khi lâu-pē ê ke. ³Iok-ná-tan kap Tāi-pit nng-lāng kiát-iok, in-ūi i thiàⁿ i chhin-chhiūⁿ ka-kī ê sīⁿ-miā. ⁴Iok-ná-tan thng i sin-khu ê goā-saⁿ, hō· Tāi-pit; koh chiong i ê kun-hók, liân i ê to, i ê keng, i ê io-toà, iā hō· i. ⁵Kīⁿ-nā Sò-lô chhe i khi toh-lōh, Tāi-pit só· khi bô m̄

cheng-thong; Sò-lô chiū siat-líp i choè chiàn-sū ê thâu-lâng. Chèng peh-sìⁿ kap Sò-lô ê jîn-sîn lóng khoàⁿ-choè hó.

⁶Tāi-pit phah-sí hit ê Hui-lī-sū lāng tò-túg, in tò-lái ê sí, hiah ê hū-lú tui Í-sek-liát ták ê siāⁿ chhut-lái, chhiūⁿ-koa, thiàu-bú, ēng lin-long-kó, ēng hoaⁿ-hí, ēng chok-gák ê khi-kū, lái ngiā-chih Sò-lô ông. ⁷Hiah ê hū-lú thiàu-bú, ū-ê chhiūⁿ, ū-ê hō, kóng,

Sò-lô thài-sí in chheng-chheng,

Tāi-pit thài-sí in bān-bān.

⁸Sò-lô put-chí siū-khi, bô hoaⁿ-hí chit ê oē, chiū kóng, Chiong bān-bān hō. Tāi-pit, chheng-chheng hō. goá, chí-ū chhun kok-ūi bē hō i nā-tiāⁿ. ⁹Tui hit-jit khí, Sò-lô khoàⁿ-kìⁿ Tāi-pit chiū gín i.

¹⁰Keh-jit tui Siōng-tè hia lái ê pháiⁿ-sîn toā-toā līm-kàu Sò-lô, i chiū tī chhiū-lái kóng sian-ti oē. Tāi-pit chiàu-siōng ēng chhiú toāⁿ-khim, Sò-lô chhiū--nih ū chhiuⁿ. ¹¹Sò-lô ēng chhiuⁿ choh--khi, in-ūi kóng, Goá beh chhi Tāi-pit, téng i tī piah--nih. Tāi-pit tī i ê bīn-chēng siám-pī nng-pái. ¹²Sò-lô kiaⁿ Tāi-pit, in-ūi Iā-hô-hoa kap i tī-teh, lī-khui Sò-lô. ¹³Sò-lô chia hō. Tāi-pit lī-khui i, siat-líp i choè chhian-chóng; i tī peh-sìⁿ ê bīn-chēng chhut-jíp. ¹⁴Tāi-pit kìⁿ só. choè ê tãi-chì bô m̄ cheng-thong, Iā-hô-hoa kap i tī-teh. ¹⁵Sò-lô khoàⁿ-kìⁿ Tāi-pit só. choè ê tãi-chì chin cheng-thong, put-chí kiaⁿ i. ¹⁶Tók-tók Í-sek-liát kap Iū-tāi ê chēng lāng lóng thiāⁿ Tāi-pit, in-ūi i tī in bīn-chēng chhut-jíp.

¹⁷Sò-lô ká Tāi-pit kóng, Khoàⁿ ah, goá beh ēng toā cha-bó·kiáⁿ Bí-láh hō lí choè-bó, tók-tók ài lí choè goá ê ióng-sū, thoè Iā-hô-hoa kau-chiàn. Sò-lô sim-lāi kóng, Goá m̄ thang chhin-chhiú hāi i, tiōh chioh Hui-lī-sū lāng ê chhiú hāi i. ¹⁸Tāi-pit ká Sò-lô kóng,

Goá sī chī-chui, goá ū sīm-mih sin-hūn, goá lâu-pē ê ke tī Í-sek-liát tiong sī sīm-mih hō ê ke, goá thang choè ông ê kiáⁿ-sài mah? ¹⁹Sò-lô ê cha-bó·kiáⁿ Bí-láh tiāⁿ-tiōh hō. Tāi-pit ê kī-kàu lah, keng-jian hō. Bí-hô-láh lāng A-tek-liát choè-bó. ²⁰Sò-lô ê cha-bó·kiáⁿ Bí-kah thiāⁿ Tāi-pit; ū lāng ká Sò-lô kóng; Sò-lô hoaⁿ-hí chit ê sū. ²¹Sò-lô sim-lāi kóng, Goá chiong chit ê cha-bó·kiáⁿ hō. Tāi-pit choè lô-bāng lái bāng i; thang chioh Hui-lī-sū lāng ê chhiú hāi i. Sò-lô chiū ká Tāi-pit kóng, Taⁿ chit ê tē-jī pái lí thang choè goá ê kiáⁿ-sài. ²²Sò-lô hoan-hù jîn-sîn kóng, Lín àm-chīⁿ ká Tāi-pit kóng, Ông hoaⁿ-hí lí, jîn-sîn iā thiāⁿ lí; só·í lí thang choè ông ê kiáⁿ-sài. ²³Sò-lô ê jîn-sîn chiū chiong chia hō. Tāi-pit thiāⁿ; Tāi-pit kóng, Lín phah-seng choè ông ê kiáⁿ-sài sī sió-khoá sū mah? goá sī sòng-hiong pi-bī ê lāng. ²⁴Sò-lô ê jîn-sîn hē-hok, kóng, Tāi-pit só. kóng ê, án-ni, án-ni. ²⁵Sò-lô kóng, Lín tiōh tui Tāi-pit án-ni kóng, ông m̄-ài sīm-mih pheng-lé, chí-ū beh chit-pah ê Hui-lī-sū lāng iōng-bút ê phê, thang pò-siū tī ông ê tui-ték. Sò-lô ê ì-sù beh hō. Tāi-pit sí tī Hui-lī-sū lāng ê chhiú. ²⁶I ê jîn-sîn chiong chia hō oē ká Tāi-pit kóng; Tāi-pit hoaⁿ-hí beh choè ông ê kiáⁿ-sài. ²⁷Jit-kī iáu-bē kàu, Tāi-pit khí-lái kap tē i ê lāng, khí-sin khi, thài-sí nng-pah ê Hui-lī-sū lāng. Tāi-pit toā hiah ê iōng-bút ê phê, in chiū chiàu siàu-giáh it-chīm hiàn hō. ông, hō i thang choè ông ê kiáⁿ-sài. Tui án-ni Sò-lô chiong cha-bó·kiáⁿ Bí-kah hō i choè-bó. ²⁸Sò-lô khoàⁿ-kìⁿ, koh chai Iā-hô-hoa kap Tāi-pit tī-teh; koh Sò-lô ê cha-bó·kiáⁿ Bí-kah iā thiāⁿ i. ²⁹Sò-lô it-hoat kiaⁿ Tāi-pit; Sò-lô siōng-siōng choè Tāi-pit ê tui-ték.

³⁰Hui-lī-sū hiah ê siú-léng chhut-lái kau-

chiàn; in ták-pái chhut-lâi, Tâi-pit só· kiâⁿ pí Sò-lô hiah ê jîn-sîn khah cheng-thong; tui án-ni i ê miâ hō· lāng koh chun-tiōng.

19 Sò-lô tui i ê kiáⁿ Iok-ná-tan kap cheng jîn-sîn kóng, Tiōh thâi-sí Tâi-pit; chóng-sī Sò-lô ê kiáⁿ Iok-ná-tan put-chí hoaⁿ-hí Tâi-pit. ²Iok-ná-tan ká Tâi-pit kóng, Goá ê lāu-pē Sò-lô siūⁿ beh thâi lí; só·-í bîn-á-chá-khí lí tiōh sió-sim, kàu chit-ê phian-phiah ê só·-chāi, ká-kī bih. ³Goá beh khi lí só· bih ê chhân, khiā tī goá ê lāu-pē sin-piⁿ; goá kap goá ê lāu-pē gī-lūn lí ê sū, goá só· khoàⁿ-kìⁿ ê goá beh ká lí kóng. ⁴Iok-ná-tan tui i ê lāu-pē Sò-lô lūn Tâi-pit, thoè i kóng hó-oē, kóng, Ông m̄-thang tek-choē lí ê lô-pók Tâi-pit, in-ūi i bē bat tek-choē lí; i tui lí só·-kiâⁿ-ê, lóng sī hó; ⁵in-ūi i bat piàⁿ-miā thâi-sí hit ê Hui-lī-sū lāng, Iā-hô-hoa ūi Í-sek-liat cheng-lāng toā kiâⁿ chín-kiù; hit-sī lí khoàⁿ-kìⁿ, put-chí hoaⁿ-hí; taⁿ siáⁿ-sū bô iān-kò· beh thâi-sí Tâi-pit, lāu bô-choē ê lāng ê huìh, lâi hoān-choē ah? ⁶Sò-lô thiaⁿ Iok-ná-tan ê oē; Sò-lô kí Iā-hô-hoa ê oáh lâi chiū-choā kóng, Goá bô beh hō· i sí. ⁷Iok-ná-tan kiò Tâi-pit lâi; Iok-ná-tan chiong che it-chhè ê oē ká i kóng; Iok-ná-tan chhoā Tâi-pit khi kìⁿ Sò-lô; i iū-goân khiā tī Sò-lô ê bīn-chêng.

⁸Í-āu koh ū kau-chiàn; Tâi-pit chhut-khi kap Hui-lī-sū lāng kau-chiàn, toā-toā thâi-sí in; in chiū tī i ê bīn-chêng tô-cháu. ⁹Sò-lô chē tī chhù-lâi, chhiú kiáh chhiuⁿ; hit-sī tui Iā-hô-hoa hia lâi ê pháiⁿ-sîn koh līm-kàu i; Tâi-pit ēng chhiú toāⁿ-khim. ¹⁰Sò-lô beh ēng chhiuⁿ chhi Tâi-pit, téng i tī piah--nih; i chiū tui Sò-lô ê bīn-chêng siám-khui; hit ki chhiuⁿ chhák-jlp piah. Hit-mī Tâi-pit chiū cháu lâi siám-pī i. ¹¹Sò-lô chhe lāng kàu Tâi-pit ê chhù siú i, theng-hāu thiⁿ-kng beh thâi i.

Tâi-pit ê bó· Bí-kah tui i kóng, Lí kim-mī nā bô tô-miā, bîn-á-jit lí beh siū-thâi. ¹²Bí-kah chiū tui thang-á tui Tâi-pit lōh--khi; i chiū cháu--khi, lâi siám-pī. ¹³Bí-kah ēng ke-lâi ê ngó·-siōng hē tī bīn-chhng, thâu-khak khoà tī soaⁿ-iūⁿ-mng ê chím-thâu, ēng phē khàm i. ¹⁴Sò-lô chhe lāng khi liáh Tâi-pit; Bí-kah kóng, I phò·-pīⁿ. ¹⁵Sò-lô koh chhe lāng khi khoàⁿ Tâi-pit, kóng, Liān bīn-chhng kng-lâi goá chia, goá thang thâi-sí i. ¹⁶Sù-chiá jlp--khi, khoàⁿ-kìⁿ chhng--nih ū ngó·-siōng, thâu-khak khoà tī soaⁿ-iūⁿ-mng ê chím-thâu. ¹⁷Sò-lô tui Bí-kah kóng, Lí siáⁿ-sū án-ni phiàn goá, pàng goá ê tui-ték tô-cháu ah? Bí-kah in kóng, I ká goá kóng, Lí pàng goá khi, goá kiám tiōh thâi-sí lí mah?

¹⁸Tâi-pit cháu-khi, tô-siám kàu Lāh-má, kìⁿ Sat-bó·-jīⁿ, chiong Sò-lô tui i só· kiâⁿ ê sū, lóng-chóng ká i kóng. I kap Sat-bó·-jīⁿ chiū khi Ná-iok khiā-khi. Ū lāng ká Sò-lô kóng, Khoàⁿ ah, Tâi-pit tī Lāh-má ê Ná-iok. Sò-lô chhe sù-chiá khi liáh Tâi-pit; in khoàⁿ-kìⁿ chit tīn sian-ti teh kóng sian-ti oē, koh Sat-bó·-jīⁿ khiā tī in tiong-kan kam-tok in, Siōng-tè ê Sîn līm-kàu Sò-lô ê sù-chiá, in iā kóng sian-ti oē. Ū lāng chiong chit ê sū ká Sò-lô kóng; i chiū chhe pát ê sù-chiá khi; in iā kóng sian-ti oē. Sò-lô tē-saⁿ pái chhe sù-chiá khi, in iā kóng sian-ti oē. Áu-lâi i pún-sin iā khi Lāh-má; kàu Se-ko· ê toā-chíⁿ hia, mng lāng kóng, Sat-bó·-jīⁿ kap Tâi-pit tī toh-lōh? Ū lāng ká i kóng, Khoàⁿ ah, tī Lāh-má ê Ná-iok. ²³I chiū khi Lāh-má ê Ná-iok; Siōng-tè ê Sîn iā līm-kàu i; i ná-kiâⁿ ná-kóng sian-ti oē, tit-kàu Lāh-má ê Ná-iok. ²⁴I chiū theng-saⁿ, tī Sat-bó·-jīⁿ ê bīn-chêng kóng sian-ti oē; thong-jit thong-mī theng-theh tó-teh; tui án-ni lāng teh kóng, Sò-lô iā liat tī sian-ti tiong mah?

20 Tāi-pit tui Láh-má ê Ná-iok tô-cháu, kàu Iok-ná-tan ê bîn-chêng, kóng, Goá choè sím-mih? goá ū sím-mih pháiⁿ? tī lí ê lâu-pē ê bîn-chêng ū sím-mih choē, i keng-jiân teh siàu-siūⁿ goá ê sìⁿ-miā mah? ²Iok-ná-tan kā i kóng, Koat-toàn m̄-sī, lí boē kàu sí; goá ê lâu-pē choē tāi-chì, bô-lūn toā-soē, bô chit-hāng bô hō· goá chai; goá ê lâu-pē kiám kan-ta ún-mô goá chit hāng sū mah? koat-toàn bô án-ni. ³Tāi-pit koh chiū-choā kóng, Lí ê lâu-pē chún-chún chai goá tī lí ê bîn-chêng tit-tiōh un-tián; i ê sim kóng, M̄-thang hō· Iok-ná-tan chai, kiaⁿ-liáu i oē iu-būn; goá kí Iâ-hô-hoa ê éng-oáh kap lí ê oáh-miā lâi chiū-choā, goá lī-khui sí chí-ū chit-pō· nā-tiāⁿ. ⁴Iok-ná-tan kā Tāi-pit kóng, Lí ê sim só· ài, goá beh kā lí choē. ⁵Tāi-pit kā Iok-ná-tan kóng, Bîn-á-jit sī chhoe-it, goá eng-kai tiōh kap ông chē-toh; kiū lí iông-ún goá khih bīh tī chhân--nih, kàu tē-saⁿ jít ê-hng. ⁶Lí ê lâu-pē nā khoàⁿ goá bô tī-teh, lí chiū kóng, Tāi-pit chhiat-chhiat kiū goá chún i tò-khi pún-siāⁿ Pek-lī-hêng, in-ūi i thong-ke tī-hia hiàn nī-chè. ⁷I nā kóng, Hó lah, chiū lí ê lô·pók ū pêng-an; i nā hoat siū-khi, chiū chai i koat-ì beh hāi goá. ⁸Taⁿ lí tiōh si-un hō· lí ê lô·pók; in-ūi lí chêng ū hō· lí ê lô·pók kap lí kí Iâ-hô-hoa lâi kiát-iok; goá nā ū choē, chhiáⁿ lí pún-sin thāi goá; siáⁿ-sū toà goá kàu lí ê lâu-pē hia? ⁹Iok-ná-tan kóng, Koat-toàn bô tui lí án-ni kiāⁿ; in-ūi goá nā chin chai goá ê lâu-pē koat-ì beh hāi lí, goá kiám bô kā lí kóng mah? ¹⁰Tāi-pit kā Iok-ná-tan kóng, Lí ê lâu-pē nā ēng pháiⁿ siaⁿ-sàu òn lí, chī-chūi beh lâi kā goá kóng ah? ¹¹Iok-ná-tan kā Tāi-pit kóng, Lâi lah, lán chhut-lâi khi chhân--nih; nng-lâng chiū chhut-khi chhân--nih.

¹²Iok-ná-tan kā Tāi-pit kóng, Goān Iâ-hô-

hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè choē kan-chêng, bîn-á-jit chit-sī, á-sī tē-saⁿ jít, goá thàm-khoàⁿ goá ê lâu-pē, nā ū hó ì-sù òng Tāi-pit, goá kiám bô chhe lāng kā lí kóng mah? ¹³Goá ê lâu-pē nā ū ì-sù hāi lí, goá beh kā lí kóng, hō· lí pêng-an khi; nā-bô, goān Iâ-hô-hoa kap pē chek-hoát Iok-ná-tan; goān Iâ-hô-hoa kap lí tī-teh, chhin-chhiūⁿ I bat kap goá ê lâu-pē tī-teh chit-iūⁿ. ¹⁴M̄-nā goá oáh-teh ê sí, lí tiōh tui goá hián-bêng Iâ-hô-hoa ê chū-ài, bián-tit goá sí-bô; ¹⁵chiū Iâ-hô-hoa tui toē-chiūⁿ it-chīm chián-tū Tāi-pit ê tui-ték ê sí, lí iā éng-oán m̄-thang tui goá ê ke choát-tng lí ê un-hūi. ¹⁶Iok-ná-tan chiū kap Tāi-pit ê ke kiát-iok, kóng, Goān Iâ-hô-hoa tui Tāi-pit chiah ê tui-ték ê chhiú lâi thó i. ¹⁷Iok-ná-tan in-ūi thiàⁿ Tāi-pit, chiū kah i koh chiū-choā; in-ūi i thiàⁿ i chhin-chhiūⁿ thiàⁿ ka-kī ê sìⁿ-miā. ¹⁸Iok-ná-tan kā i kóng, Bîn-á-jit sī gēh ê chhoe-it, lí ê ūi pàng-khang, beh kóng lí bô tī-teh. ¹⁹Tán kàu saⁿ-jít, lí tiōh kín-kín lōh-khi kàu lí chêng tú-tiōh tāi-chì só· bīh ê só·chāi, tī Í-sek ê chiōh-poāⁿ hia theng-hāu; ²⁰goá beh siā saⁿ ki chīⁿ tī chiōh-poāⁿ piⁿ, ná chhin-chhiūⁿ khó-pé chit-iūⁿ; ²¹goá beh chhe chit ê gín-ná, kóng, Lí khi chhē hiah ê chīⁿ; goá nā kā gín-ná kóng, Khoàⁿ ah, chīⁿ tī lí chit-pêng, tiōh khiōh i; lí chiū thang tò-lâi; goá kí oáh ê Iâ-hô-hoa lâi chiū-choā, lí ū pêng-an bô hāi. ²²Goá nā kā gín-ná kóng, Khoàⁿ ah, chīⁿ tī lí hit-pêng, lí chiū tiōh khi; in-ūi sī Iâ-hô-hoa chhe lí khi. ²³Lūn-kàu lí goá kín-á-jit só·kóng-ê, ū Iâ-hô-hoa tī lí goá ê tiong-kan, tit-kàu éng-oán.

²⁴Tāi-pit chiū khi bīh tī chhân--nih; kàu chhoe-it jít, ông chē-toh tit-beh chiah. ²⁵Ông chiàu-siōng chē i ê ūi, chiū-sī óa tī piah--nih ê ūi; Iok-ná-tan teh khiā; Ap-nī-jīⁿ chē tī Sò-lô

ê sin-piⁿ; Tâi-pit ê ùi pàng-khang. ²⁶Chóng-sī chit-jit Sò-lô bô kóng sím-mih; i phah-sng Tâi-pit tú-tiòh tãi-chì, bô chheng-khì, i tek-khak sī bô chheng-khì. ²⁷Keh-jit, chiū-sī hit gèh ê chhoe-jī, Tâi-pit ê ùi iū-goân pàng-khang; Sò-lô mng i ê kiáⁿ Iok-ná-tan kóng, Iâ-se ê kiáⁿ cháiⁿ-iūⁿ chā-á-jit kin-á-jit bô lâi chiáh? ²⁸Iok-ná-tan ìn Sò-lô kóng, Tâi-pit chhiat-chhiat kiū goá chún i khi Pek-lī-heng; ²⁹i kóng, Kiū lí chún goá khi, in-ùi goán tau tī siáⁿ-lâi ū chè-sū, goá ê hiaⁿ hoan-hù goá khi; taⁿ goá nā tī lí ê bák-chiu-chêng tit-tiòh un-tián, kiū lí chún khi kìn goá hiah ê hiaⁿ; só-í i bô lâi kap ông chē-toh. ³⁰Sò-lô tui Iok-ná-tan hoat siū-khì, ká i kóng, Lí chit ê ngī-sim poē-gék ê hū-jîn-lâng ê kiáⁿ goá kiám m̄-chai lí keng Iâ-se ê kiáⁿ ka-kī chhú lêng-jiók, tì-kàu lí ê lâu-bú tú-tiòh thng-theh ê lêng-jiók mah? ³¹In-ùi Iâ-se ê kiáⁿ oáh tī toē-chiūⁿ ê sī, lí kap lí ê kok tek-khak boē kian-kò; taⁿ tiòh chhe lêng khi liáh i kàu goá chia, i tek-khak tiòh sí. ³²Iok-ná-tan ìn i ê lâu-pē Sò-lô, tui i kóng, I siáⁿ-sū tiòh sí ah? i ū choē sím-mih ah? ³³Sò-lô choh hit ki chhiuⁿ, beh chhak Iok-ná-tan; Iok-ná-tan chiū chai i ê lâu-pē koat-ì beh thài Tâi-pit. ³⁴Tui án-ni Iok-ná-tan chin siū-khì, chiū tui toh--nih khí-lâi, tī chí chhoe-jī jit bô chiáh sím-mih; i in-ùi Tâi-pit hoan-ló, sī in-ùi i ê lâu-pē lêng-jiók i.

³⁵Keh chá-khí, Iok-ná-tan chiàu i kap Tâi-pit só iok ê sī, chhut-khì kàu chhân--nih; ū chit ê gín-ná kap i khi. ³⁶Kā gín-ná kóng, Lí cháu-khì chhē goá só siā ê chìn; gín-ná cháu-khì; i chiū siā chit ki chìn tī i ê thâu-chêng. ³⁷Gín-ná kàu Iok-ná-tan chìn siā kàu ê só-chāi, Iok-ná-tan tī gín-ná ê āu-bīn kiò kóng, Chìn kiám-m̄-sī tī lí ê thâu-chêng mah? ³⁸Iok-ná-tan koh kiò gín-ná kóng, Koáⁿ-kín

o'h, kín-kín khi, m̄-thang iân-chhiân. Iok-ná-tan ê gín-ná chiū khioh hiah ê chìn, tò-túg lâi i ê chú-lâng hia. ³⁹Chóng-sī gín-ná m̄-chai che sī sím-mih ì-sù, chí-ū Iok-ná-tan kap Tâi-pit chai chit ê tãi-chì. ⁴⁰Iok-ná-tan chiong khi-hai kau-tai gín-ná, hoan-hù kóng, Lí theh tò-khi siāⁿ-lâi. ⁴¹Gín-ná khi liáu-āu, Tâi-pit chiū tui lâm--sì chit só-chāi chhut-lâi, phak tī toē-nih, pài saⁿ-pài, nng-lâng saⁿ-chim, saⁿ-kap thī-khau, Tâi-pit koh khah kàu-kék. ⁴²Iok-ná-tan ká Tâi-pit kóng, Lí taⁿ pêng-an khi; lán nng-lâng í-keng kí Iâ-hô-hoa ê miá chiū-choā kóng, Goān Iâ-hô-hoa tī lí goá ê tióng-kan koh tī lí ê hō--è kap goá ê hō--è ê tióng-kan, tit-kàu éng-oán. I chiū khí-lâi khi; Iok-ná-tan iā tò-khi siāⁿ-lâi.

21 Tâi-pit kàu Lô-pek, kàu chè-si A-hi-bí-lék hia. A-hi-bí-lék kiaⁿ-hiāⁿ lâi chih Tâi-pit, tui i kóng, Lí siáⁿ-sū ka-kī lâi, bô lêng kap lí lâi ah? ²Tâi-pit ìn chè-si A-hi-bí-lék kóng, Ông bēng-lēng goá chit kiāⁿ sū, koh ká goá kóng, Goá só chhe lí ê sū, kap goá só bēng-lēng lí ê, lóng m̄-thang hō lêng chai; goá í-keng phài siàu-liân lêng tī bó só-chāi theng-hau goá; taⁿ lí ê chhiū ū sím-mih mih, chhiáⁿ lí ēng gō ê piáⁿ hō goá, á-sī pát-hāng. ⁴Chè-si tui Tâi-pit kóng, Goá ê chhiū--nih bô pêng-siōng ê piáⁿ, chí-ū sēng ê piáⁿ; nā siàu-liân lêng bô chhin-kūn hū-jîn-lâng, chiah thang. ⁵Tâi-pit ìn chè-si ká i kóng, Kàu-taⁿ iok-liók ū saⁿ-jit, bē-bat chhin-kūn hū-jîn-lâng; goá chhut-mng ê sī, sui-jiân sī pêng-siōng ê tãi-chì, siàu-liân lêng ê khi-kū sī chheng-khì; hô-hòng kin-á-jit ìn ê khi-kū kiám bô sēng mah? ⁶Chè-si chiū theh sēng ê piáⁿ hō i, in-ùi tī hia bô pát-mih ê piáⁿ, chí-ū pài-liát ê piáⁿ, tui Iâ-hô-hoa ê bīn-chēng theh--khí-lâi ê; theh--khí-lâi hit-jit, sī beh hē sio ê piáⁿ lâi pài i.

⁷Tng hit-jlt tī-hia, ū Sò-lô ê lô·pók lâu tī Iâ-hô-hoa ê bîn-chêng, miâ kiò To-ek, sī Í-tong lêng, choè Sò-lô kò· cheng-siⁿ--ê ê thâu-lâng.
⁸Tāi-pit m̄ng A-hi-bí-lèk kóng, Lí chhiú-ē ū chhiuⁿ á-sī to á-bô? in-ūi ông ê tãi-chi chin kín-kip, goá lóng bô toà to kap khi-hài.
⁹Chè-si kóng, Ū Hui-lī-sū lêng Ko-lī-à ê to, chiū-sī lí chêng tī Í-láh ê soaⁿ-kok só· thài-sí-ê, tī chia, pau tī pò--nih, tī í-hut-tek ê āu-bīn; lí nā beh ēng, chiū kiáh--khi, in-ūi hit-ki í-goá bô pát-hāng. Tāi-pit kóng, Chit ki to bô chit-ki oē pí tit i, chhiáⁿ lí hō· goá.

¹⁰Hit-jlt Tāi-pit khí-sin, siám-pī Sò-lô, cháu kàu Ka-ték ông A-kiat hia.
¹¹A-kiat hiah ê jîn-sin kā i kóng, Chit-ê kiám-m̄-sī hit-kok ê ông Tāi-pit mah? in tī thiàu-bú-tiong chhiuⁿ-hō kóng,

Sò-lô thài-sí in ê chheng-chheng,

Tāi-pit thài-sí in ê bân-bân,

kiám m̄-sī chí chit-lâng mah? ¹²Tāi-pit chiong chiaⁿ ê oē chūn tī sim-lāi, chin kiaⁿ Ka-ték ông A-kiat; ¹³chiū tī chêng-lâng ê bîn-chêng, koé-oāⁿ kú-tōng; tī in ê chhiú-ē ké tian-kông, tī siáⁿ-m̄ng ê m̄ng-siⁿ loān-siá loān-ūih, hō· noā lâu tī chhiū-chhiu--nih.
¹⁴A-kiat kā i ê jîn-sin kóng, Lín khoàⁿ, chit ê lêng sī tian-kông siáⁿ-sū toà i lāi goá chia ah?
¹⁵Goá kiám ū khiām-ēng tian-kông ê, lín chiaⁿ choā chit-lâng lāi tian-kông tī goá ê bîn-chêng ah? chit-lâng kiám thang jlp goá ê chhiū mah?

22 Tāi-pit chiū lī-khui hia, cháu kàu A-tō·lân ê tōng; i ê hiaⁿ-tī kap i ê lâu-pē choān-ke thiaⁿ-kìⁿ, chiū lóng lōh-khi kàu i hia.
²Kìⁿ-nā khún-pek-ê, khiām-chè-ê, sim-lāi ut-chut-ê, lóng chū-chlp kàu i hia; Tāi-pit chiū choè in ê thâu; óa i ê iok-liók ū sì-pah lêng.

³Tāi-pit tui hia khi Mô·ap ê Bí-su-pa, kā

Mô·ap ông kóng, Kiū lí iông-ún goá ê lâu-pē, goá ê lâu-bú chhut-lāi, tiām lín chia khiā, thêng-hāu goá chai Siōng-tè beh kā goá cháíⁿ-iūⁿ kiāⁿ.
⁴I choā in kàu Mô·ap ông ê bîn-chêng. Tāi-pit tiām tī soaⁿ-chê ê sī-chūn, i ê pē-bú iā tiām tī Mô·ap ông hia.
⁵Sain-ti Ka-tek kā Tāi-pit kóng, Lí m̄-thang tiām tī oē-só, tiòh khi Iū-tāi toē. Tāi-pit chiū lī-khui hia, khi kàu Hap-liát ê chhiū-nā.

⁶Sò-lô tī Ki-pí-a ê Láh-má, chē tī sūi-si-liú ê chhiū-kha, chhiú--nih kiáh chhiuⁿ, chêng jîn-sin ūi-lúi tī i ê chó-iū. Sò-lô thiaⁿ-kìⁿ kóng, Tāi-pit kap tè ê lêng hō· lêng tú-tiòh.
⁷Sò-lô chiū kā ūi i ê jîn-sin kóng, Piān-ngá-bín lêng ah, lín tiòh thiaⁿ; Iâ-se ê kiáⁿ oē ēng chhân kap phū-tô-hng hō· lín ták-lâng mah? oē siat-lip lín ták-lâng choè chhian-chóng, peh-chóng mah?
⁸Lín keng-jiân saⁿ-kap kè-bô· kong-kek goá; goá ê kiáⁿ bat kap Iâ-se ê kiáⁿ kiát-iok, bô lêng pò goá chai; lín tiong-kan bô chit-lâng khó-lín goá; goá ê kiáⁿ kiau-so goá ê jîn-sin kong-kek goá, tng-tán goá, chhin-chhiūⁿ kin-á-jlt ê khoán, lín lóng bô pò goá chai.
⁹Hit-sī Í-tong lêng To-ek khiā tī Sò-lô jîn-sin ê tiong-kan, kā i kóng, Goá bat khoàⁿ-kìⁿ Iâ-se ê kiáⁿ kàu Lô-pek, kàu A-hi-tút ê kiáⁿ A-hi-bí-lèk hia.
¹⁰A-hi-bí-lèk thoè i m̄ng Iâ-hô-hoa, koh hō· i chiáh-mih, iā ēng Hui-lī-sū lêng Ko-lī-à ê to hō· i.
¹¹Ông chiū chhe lêng tiàu A-hi-tút ê kiáⁿ, chè-si A-hi-bí-lèk, kap i lâu-pē choān-ke, chiū-sī tiām tī Lô-pek hiah ê chè-si; in chiū lóng lāi ông hia.
¹²Sò-lô kóng, A-hi-tút ê kiáⁿ ah, tiòh thiaⁿ. I in kóng, Goá ê chú ah, goá tī chia.
¹³Sò-lô kā i kóng, Lín siáⁿ-sū kap Iâ-se ê kiáⁿ kè-bô· kong-kek goá, lí keng-jiân ēng piáⁿ kap to hō· i; koh thoè i m̄ng Siōng-tè, hō· i khí-lāi kong-kek goá, tng-tán goá, chhin-chhiūⁿ kin-á-jlt ê khoán?
¹⁴A-hi-

bí-lèk ìn ông kóng, Lí ê jîn-sîn tiong, chī-chūi oē pí-tit Tāi-pit ê chīm-tiong ah? i sī ông ê kiáⁿ-sài, koh choē lí ê chham-bô; iā tī lí ê ke-tiong sī chun-kui ê; ¹⁵goá kiám-sī tui kin-á-jit chiah thoē i m̄ng Siōng-tè mah? Goá koat-toàn bô hit-hō ì-sù; ông bôh-tit ēng sím-mih kui tī lô-pók kap goá ê lâu-pē choân-ke; in-ūi chiah-ê it-chhè ê sū, bô-lūn toā-soē, lí ê lô-pók lóng m̄-chai. ¹⁶Ông kóng, A-hi-bí-lèk ah, lí kap lí ê lâu-pē choân-ke lóng tek-khak tiōh sí. ¹⁷Ông bēng-lēng chó-iū ê sī-oē kóng, Lín oát-túg khi thài Iâ-hô-hoa ê chē-si; in-ūi in iā pang-chān Tāi-pit, koh in-ūi in chai Tāi-pit tô-cháu, keng-jian bô pò goá chai. Chóng-sī ông ê jîn-sîn m̄-khéng chhun-chhiú phah-sí Iâ-hô-hoa ê chē-si. ¹⁸Ông ká To-ek kóng, Lí oát-túg khi phah hiah ê chē-si. Í-tong lāng To-ek chiū oát-túg khi phah chē-si; hit-jit thài-sí chhēng iū-toē-pò ê í-hut-tek poeh-cháp-gō lāng. ¹⁹Koh ēng to phah chē-si ê siāⁿ Lô-pek kī-tiong ê lâm-lú, gín-ná, chiáh-lin ê eⁿ-á, kap gū, lū, iūⁿ, lóng ēng to thài-sí. ²⁰A-hi-tút ê kiáⁿ, A-hi-bí-lèk ū chit ê kiáⁿ, miā kiò A-pí-a-tha, thoat-lī cháu-khi tē Tāi-pit. ²¹A-pí-a-tha ká Tāi-pit kóng, Sò-lô ū thài-sí Iâ-hô-hoa ê chē-si. ²²Tāi-pit ká A-pí-a-tha kóng, Hit-jit Í-tong lāng To-ek tī-hia, goá chai i tek-khak oē ká Sò-lô kóng; lí ê lâu-pē choân-ke sit-lòh sīⁿ-miā, lóng sī in-ūi goá ê iân-kò. ²³Lí tiōh kap goá toà, m̄-bián kiaⁿ; in-ūi siàu-siūⁿ goá ê sīⁿ-miā-ê chiū-sī siàu-siūⁿ lí ê sīⁿ-miā; lí kap goá toà, oē tit-tiōh pó-choân.

23 Ū lāng pò Tāi-pit kóng, Khoàⁿ ah, Hui-lī-sū lāng phah Ki-i-lāh, chhiúⁿ gō-kak-tiūⁿ. ²Tāi-pit chiū m̄ng Iâ-hô-hoa kóng, Goá thang khi phah hiah ê Hui-lī-sū lāng á m̄-thang? Iâ-hô-hoa ká Tāi-pit kóng, Lí thang khi phah Hui-lī-sū lāng, kiù Ki-i-lāh. ³Tē

Tāi-pit ê lāng ká i kóng, Lán tī Iū-tāi toē chia siōng-chhiáⁿ kiaⁿ-hiāⁿ, hô-hòng khi Ki-i-lāh phah Hui-lī-sū lāng ê kun-tui ah? ⁴Tāi-pit koh m̄ng Iâ-hô-hoa; Iâ-hô-hoa ìn kóng, Lí khi-lāi, lòh--khi Ki-i-lāh, in-ūi Goá beh ēng Hui-lī-sū lāng kau tī lí ê chhiú. ⁵Tāi-pit kap tē i ê lāng khi Ki-i-lāh, kap Hui-lī-sū lāng kau-chiàn; chhiúⁿ in ê cheng-siⁿ, thài-sí in choē-choē lāng; án-ni Tāi-pit kiù Ki-i-lāh khiā-khi ê peh-siⁿ.

⁶A-hi-bí-lèk ê kiáⁿ A-pí-a-tha cháu-khi kau Ki-i-lāh khi Tāi-pit ê sí, chhiú--nih toà í-hut-tek lòh-khi. ⁷Ū lāng ká Sò-lô kóng, Tāi-pit kau Ki-i-lāh; Sò-lô kóng, Siōng-tè chiong i kau tī goá ê chhiú, in-ūi i jip ū m̄ng ū chhoàⁿ ê siāⁿ, koaiⁿ-tiâu tī hí lai-bīn. ⁸Sò-lô chiū chio-chip cheng peh-siⁿ beh khi kau-chiàn, lòh-khi Ki-i-lāh, ūi-khùn Tāi-pit kap tē i ê lāng. ⁹Tāi-pit chai Sò-lô siat kè-bô beh hāi i, chiū ká A-pí-a-tha kóng, Lí toà í-hut-tek lai. ¹⁰Tāi-pit kóng, Iâ-hô-hoa Í-sek-liat ê Siōng-tè ah, Lí ê lô-pók khak-sit thiaⁿ-kìⁿ Sò-lô ài-beh lai Ki-i-lāh, beh ūi-tiōh goá ê iân-kò biát chit ê siāⁿ; ¹¹Ki-i-lāh lāng beh chiong goá kau tī i ê chhiú á-bô? Sò-lô beh chiàu Lí ê lô-pók só-thiaⁿ-kìⁿ-ê lòh-lai á-bô? Iâ-hô-hoa Í-sek-liat ê Siōng-tè ah, kiū Lí chí-sī Lí ê lô-pók. Iâ-hô-hoa kóng, Sò-lô beh lòh-lai. ¹²Tāi-pit koh kóng, Ki-i-lāh lāng beh chiong goá kap tē goá ê lāng kau tī Sò-lô ê chhiú mah? Iâ-hô-hoa kóng, In beh chiong lí kau hō i. ¹³Tāi-pit kap tē i ê lāng, iok-liók lāk-pah, chiū khi-sin chhut Ki-i-lāh, khi in só khi ê só-chāi. Ū lāng ká Sò-lô kóng, Tāi-pit í-keng tui Ki-i-lāh tô-cháu; Sò-lô chiū bô chhut-khi. ¹⁴Tāi-pit tiām tī khòng-iá ê oē-só, siōng-siōng tī Se-hut khòng-iá ê soaⁿ-toē. Sò-lô ták-jit chhē i; chóng-sī Siōng-tè bô chiong Tāi-pit kau tī i

ê chhiú.

¹⁵Tāi-pit chai Sò-lô í-keng chhut-lâi teh siàu-siūⁿ i ê siⁿ-miā, hit-si Tāi-pit tī Se-hut ê không-ia, tiàm tī chhiū-nâ-lâi. ¹⁶Sò-lô ê kiáⁿ Iok-ná-tan khí-sin, khi hit ê chhiū-nâ-lâi kìⁿ Tāi-pit, hō[·] i khô Siōng-tè lâi kian-kò[·]. ¹⁷Chiū kā i kóng, M-bián kiaⁿ, goá ê pē Sò-lô ê chhiú chhē lí boē tiòh; lí beh choè Í-sek-liát ông, goá beh choè lí ê tē-jī; chit ê sū goá ê pē Sò-lô í-keng chai; ¹⁸tùi án-ni nng-lâng tī Iâ-hô-hoa ê bīn-chêng kiát-iok. Tāi-pit tiàm chhiū-nâ, Iok-ná-tan tò-khi i ê chhū.

¹⁹Se-hut lêng chiūⁿ-khi Ki-pí-a kìⁿ Sò-lô kóng, Tāi-pit kiám-m-sī tiàm tī goán hia, bih tī chhiū-nâ-lâi ê oē-só[·], tī Iâ-sī-būn lâm-pêng ê Hap-ki-lâh soaⁿ mah? ²⁰Ông ah, chhiáⁿ lí chiàu lí ê sim só[·] ài lóh-khi-ê, lóh-khi; chiong i kau tī ông ê chhiú sī goán ê tãi. ²¹Sò-lô kóng, Goān Iâ-hô-hoa sù-hok lín, in-ūi lín khó-lín goá. ²²Chhiáⁿ lín tò-khi, koh tãi-seng pī-pān, siōng-sè chai, thàm-khoàⁿ i kiāⁿ-táh ê só[·]-chāi; sím-mih lêng khoàⁿ-kìⁿ i tī-hia; in-ūi ū lêng kā goá kóng, i chin káu-koài. ²³Só[·]-í lín tiòh chhâ-khoàⁿ chai i it-chhè ka-kī bih-bát ê só[·]-chāi, tò-túg lâi ēng sít-chêng kā goá kóng; goá chiū beh kap lín khi; i nā tī chit ê keng-lâi, goá beh tī Iū-tāi ê chêng huiⁿ-siā kā i chhiau--chhut-lâi. ²⁴In chiū khí-sin, tãi-seng Sò-lô khi Se-hut. Tāi-pit kap tē i ê lêng tiàm tī Má-hūn ê không-ia, tī Iâ-sī-būn lâm--sī ê A-lâh-pa. ²⁵Sò-lô kap tē i ê lêng khi chhē i; ū lêng kā Tāi-pit kóng, i chiū lóh-khi kàu chiòh-poāⁿ, tiàm tī Má-hūn ê không-ia. Sò-lô thiaⁿ-kìⁿ, chiū tī Má-hūn ê không-ia tui-jip Tāi-pit. ²⁶Sò-lô kiāⁿ tī soaⁿ ê chit-pêng, Tāi-pit kap tē i ê lêng kiāⁿ tī soaⁿ ê hit-pêng; Tāi-pit kín-kip kiāⁿ, siám-pī tī Sò-lô ê bīn-chêng; in-ūi Sò-lô kap tē i ê lêng, si-bīn ūi Tāi-pit kap tē i ê

lêng, beh liáh in. ²⁷Ū sù-chiá kàu lâi pò Sò-lô kóng, Lí tiòh kín-kín tò-lâi, in-ūi Hui-lī-sū lêng chhim-hoān keng-kài. ²⁸Tùi án-ni Sò-lô bô jip Tāi-pit, tò-khi tí-ték Hui-lī-sū lêng; in-ūi án-ni, hit ê só[·]-chāi miâ-kiò Se-lâh-hap-má-hi-lô-kiat. ²⁹Tāi-pit tui hia chiūⁿ-khi; tiàm tī Ūn-ki-tí ê oē-só[·].

24 Sò-lô tui-jip Hui-lī-sū lêng tò-lâi ê sī, ū lêng kā i kóng, Khoàⁿ ah, Tāi-pit tiàm tī Ūn-ki-tí ê không-ia. ²Sò-lô chiū tui Í-sek-liát tiong chhoā keng-soán ê peng saⁿ-chheng, khi chhē Tāi-pit, kap tē i ê lêng, khi iá-soaⁿ-iūⁿ ê chiòh-poāⁿ; kàu lō[·]-piⁿ ê iūⁿ-tiâu, tī-hia ū tōng, Sò-lô jip--khi beh tãi-piān. Tāi-pit kap tē i ê lêng bih tī tōng-lâi kah chhim ê só[·]-chāi. Kun-tè Tāi-pit ê lêng kā i kóng, Iâ-hô-hoa bat kā lí kóng, Goá beh chiong lí ê tui-ték kau tī lí ê chhiú, chiàu lí só[·] khoàⁿ-choè hó-ê khoán-thāi i; khoàⁿ ah, hit ê jít kàu lah. Tāi-pit chiū khí-lâi, àm-chīⁿ koah Sò-lô goā-hók ê saⁿ-á-ku. ⁵Āu-lâi Tāi-pit sim-lâi ka-kī chek-pī; in-ūi koah Sò-lô ê saⁿ-á-ku. Tui tē i ê lêng kóng, Goān Iâ-hô-hoa kìm-chí goá, tui goá ê chú Iâ-hô-hoa só[·] boah-iū-ê kiāⁿ chit ê sū, khí-chhiú lâi kong-kek i, in-ūi i sī Iâ-hô-hoa só[·] boah-iū-ê. ⁷Tāi-pit ēng chiaⁿ ê oē chók-chí tē i ê lêng, m-chún in khí-lâi kong-kek Sò-lô. Sò-lô khí-lâi, tui tōng-lâi chhut-khi kiāⁿ i ê lō[·].

⁸Āu-lâi Tāi-pit iā khí-lâi, tui tōng-lâi chhut-khi, tī Sò-lô ê āu-bīn kiò kóng, Goá ê chú, goá ê ông. Sò-lô oát-thâu khoàⁿ; Tāi-pit chiū khut-sin phak tī toē--nih pài. ⁹Tāi-pit tui Sò-lô kóng, Lí siáⁿ-sū thiaⁿ lêng ê oē, kóng, Tāi-pit siūⁿ beh hāi lí ah? ¹⁰Kin-á-jít lí chhin-bák khoàⁿ-kìⁿ, kin-á-jít lí tī tōng-lâi, Iâ-hô-hoa chiong lí kau tī goá ê chhiú; ū lêng kah goá thāi lí; chóng-sī goá thiāⁿ-sioh lí; goá

kóng, Goá bô beh chhun-chhiú hāi goá ê chú; in-ūi i sī Iâ-hô-hoa só· boah-iū-ê. ¹¹Goá ê pē ah, lí khoàⁿ cheh, khoàⁿ lí goā-hók ê saⁿ-á-ku tī goá ê chhiú; goá koah lí ê goā-hók saⁿ-á-ku, bô thāi lí; tui án-ni lí thang khoàⁿ-chhut chiū chai goá ê chhiú bô choē sím-mih pháiⁿ, bô poē-gék lí; goá m̄-bat tek-choē lí, chóng-sī lí chhin-chhiūⁿ phah-láh siàu-siūⁿ goá ê sīⁿ-miā. ¹²Goān Iâ-hô-hoa tī lí goá ê tiong-kan phoàⁿ-toàn, Iâ-hô-hoa beh tī lí ê sin-chiūⁿ kā goá sin-oan; chóng-sī goá ê chhiú bô beh hāi lí. ¹³Chhin-chhiūⁿ kó·chá lāng ū chit-kù siók-gú kóng, Pháiⁿ-sū tui pháiⁿ-lāng chhut; chóng-sī goá ê chhiú m̄ käng lí. ¹⁴Í-sek-liát ông chhut-lâi beh chhē chī-chūi ah? lí tui-jip chī-chūi ah? put-kò chhē chit chiah sí-káu, chit liáp kā-cháu. ¹⁵Só·í goān Iâ-hô-hoa choē sím-phoàⁿ-si, phoàⁿ-toàn tī lí goá ê tiong-kan; koh kàm-chhat lâi piān-hō· goá ê àn-kiāⁿ, kiū goá chhut lí ê chhiú. ¹⁶Tāi-pit tui Sò-lô kóng chiah ê oē soah, Sò-lô kóng, Goá ê kiáⁿ Tāi-pit che sī lí ê siaⁿ mah? Sò-lô chiū chhut-siaⁿ thī-khàu; ¹⁷kā Tāi-pit kóng, Lí pí goá khah kong-gī, in-ūi lí ēng hó pò goá, chóng-sī goá ēng pháiⁿ pò lí; ¹⁸lí kin-á-jit sī piáu-bêng ēng hó khoán-thāi goá, in-ūi Iâ-hô-hoa chiong goá kau tī lí ê chhiú, chóng-sī lí bô thāi-sí goá. ¹⁹Lāng nā tú-tiòh i ê tui-ték, kiám ū pàng i pêng-an khi mah? Goān Iâ-hô-hoa in-ūi lí kin-á-jit tui goá só· kiāⁿ-ê, ēng hó pò lí; ²⁰khoàⁿ ah, taⁿ goá chai lí tek-khak beh choē-ông, Í-sek-liát kok beh kian-kò· tī lí ê chhiú. ²¹Taⁿ lí tiòh kí Iâ-hô-hoa tui goá chiū-choā, goá kè-sin liáu, bô chián-tū goá ê hō·-è, tī goá ê pē ê ke bô biát-bô goá ê miā. ²²Tāi-pit chiū òng Sò-lô chiū-choā. Sò-lô chiū tò-khi i ê chhù. Tāi-pit kap tè i ê lāng chiūⁿ-khi oē-só.

25 Sat-bó·-jíⁿ sí, Í-sek-liát cheng lāng chū-

chíp, ūi-tiòh i thī-khàu, bāi-chòng i tī i ka-kī ê chhù, chiū-sī tī Láh-má. Tāi-pit khí-sin lòh-khi tī Pa-lân ê không-iá.

²Tī Má-hùn ū chit-lāng, i ê sán-giap tī Ka-bit, sī toā hó-giáh lāng, ū mī-iūⁿ saⁿ-chheng chiah, soaⁿ-iūⁿ chit-chheng chiah; i tī Ka-bit chián iūⁿ-m̄ng. ³Hit-lāng sī Ka-lèk chók ê lāng, miā kiò Ná-pat, i ê bó· miā kiò A-pí-kai, sī chhang-miā koh súi ê hū-jin-lāng, chóng-sī hit-lāng ê kiāⁿ-choē sī ngī-sim koh hiong-ok. ⁴Tāi-pit tī không-iá thiaⁿ-kìⁿ Ná-pat teh chián iūⁿ-m̄ng, ⁵Tāi-pit chiū chhe chap ê siàu-liân lāng; Tāi-pit hoan-hù hiah ê siàu-liân lāng kóng, Lín tiòh chiūⁿ-khi Ka-bit, kìⁿ Ná-pat, ēng goá ê miā kā i chheng-an. ⁶Tiòh kā hit ê hó-miā lāng kóng, Goān lí pêng-an, goān lí ê ke pêng-an, goān lí it-chhē só·-ū-ê lóng pêng-an. ⁷Taⁿ goá thiaⁿ-kìⁿ kóng, ū lāng tī lí hia, kā lí chián iūⁿ-m̄ng; lí ê bók-chiá bat kap goán toà, goán bô khi-hū i; in tī Ka-bit ê sī, lóng bē-bat sit-lòh sím-mih; ⁸thang m̄ng lí ê siàu-liân lāng, in beh kā lí kóng; só·í goān goá ê siàu-liân lāng tī lí ê bák-chiu cheng tit-tiòh un-tián; in-ūi goán lâi sī hó jit-chí, kiū lí chiàu lí ê chhiú sūi-piān thēh tām-pòh hō· lí ê lô·pók, kap lí ê kiáⁿ Tāi-pit. ⁹Tāi-pit ê siàu-liân lāng kau, chiū chiong chiah ê oē ēng Tāi-pit ê miā, lóng kā Ná-pat kóng, chiū cheng-cheng theng-hāu. ¹⁰Ná-pat òn Tāi-pit ê lô·pók kóng, Tāi-pit sī chī-chūi? Iâ-se ê kiáⁿ sī chī-chūi? kūn-lâi choē-choē lô·pók poē i ê chú-lāng. ¹¹Goá ê piáⁿ, goá ê chúi, kap ūi-tiòh kā chián iūⁿ-m̄ng ê lāng goá só· thāi cheng-siⁿ ê bah, beh hō· chián iūⁿ-m̄ng ê lāng, goá kiám thang hō· hiah ê goá m̄-chai i tui toh-lòh lâi ê lāng mah? ¹²Tāi-pit ê siàu-liân lāng chiū oát-túg-sin, tui goān-lō· tò-khi, chiàu chiah ê oē lóng kā Tāi-pit kóng. ¹³Tāi-pit tui tè i ê lāng

kóng, Lín ták-lâng lóng tiòh pē to; in chiū lóng pē to. Tāi-pit iā pē to; tē Tāi-pit chiūⁿ-khì-ê iok-liók ū sì-pah lāng, lâu nng-pah lāng kò-siú cháp-mih.

¹⁴Ná-pat hiah ê siàu-liân lāng tiong ū chit-ê lâi ká Ná-pat ê bó· A-pí-kai kóng, Tāi-pit tui khòng-iá chhe sù-chiá lâi chhéng-an goán chú-lāng, chú-lāng hoán-tít sau-phî in. ¹⁵Chóng-sī hiah ê lāng khoán-thāi goán chin hó, goán tī chhân-iá kap in óng-lâi ê sí, lóng bô siū siong-hāi, iā bô sit-lòh sím-mih; ¹⁶goán tī in hia chhī-iūⁿ ê sí, in mī-jit choē goán ê chhiūⁿ-tūi. ¹⁷Taⁿ lí tiòh chai, iā tiòh táⁿ-sng, khoàⁿ lí beh cháiⁿ-iūⁿ kiáⁿ; in-tūi ū tiāⁿ-tiòh ì-sù beh hāi goán ê chú-lāng kap i ê choân-ke; i ê sèng-chēng hong-ok, bô lāng káⁿ kap i kóng-oē. ¹⁸A-pí-kai chiū koáⁿ-kín chiong nng-pah ê piáⁿ, nng phē-tē chiú, gō-chiah pī-pān hó ê iūⁿ, gō sè-a hang ê gō-kak, chit-pah pha phū-tô-koáⁿ, nng-pah ê bû-hoa-kó piáⁿ, hō kúi-nā chiah lū pē. ¹⁹Kā i hiah ê siàu-liân lāng kóng, Lín choē-thâu khì, goá beh tē lín ê āu-bīn khì; chóng-sī bô ká i ê tiōng-hu Ná-pat kóng. ²⁰I chiū khiá lū, tú-á lòh-soaⁿ ê oat-kak hut-jiân khoàⁿ-kìⁿ Tāi-pit kap tē i ê lāng tī tui-bīn lòh-lâi; i chiū tú-tiòh in. ²¹Tāi-pit bat kóng, Chit-lāng tī khòng-iá it-chhē só· ū-ê, goá ká i kò-siú tì-kàu siók tī i-ê bô sit-lòh chit-hāng, sit-chāi sī khang-khang; i ēng pháiⁿ pò goá ê hó. ²²Hoān-nā siók i ê, goá nā lâu i chit ê ta-po·kiáⁿ kàu bīn-á-thiⁿ-kng, goān Siōng-tè chiàu án-ni khoán-thāi Tāi-pit ê tui-ték, iā pí án-ni iáu khah-tāng.

²⁸A-pí-kai khoàⁿ-kìⁿ Tāi-pit, chiū koáⁿ-kín tui i ê lū lòh-lâi, tī Tāi-pit ê bīn-chēng àⁿ-thâu phak tī toē-nih, pài i. ²⁴Phak tī i ê kha-ē, kóng, Goá ê chú ah, goān chit ê choē kui tī goá, kiū lí chún lí ê lū-pī kóng hō· lí

thiaⁿ, koh kiū lí thiaⁿ lí ê lū-pī ê oē. ²⁵Kiū goá ê chú bóh-tit tì-ì chit ê bô hē-lòh ê lāng Ná-pat, in-tūi i ê miā cháiⁿ-iūⁿ, i ê lāng-khoán iā sī án-ni; i ê miā kiò Ná-pat, i choē-lāng kó-jiân gū-gōng. Chóng-sī goá ê chú só· chhe-lâi ê siàu-liân lāng, lí ê lū-pī iā bô khoàⁿ-kìⁿ. ²⁶Goá ê chú ah, Iâ-hô-hoa kì-jiân kìm-chí lí hoān-tiòh thāi-sí lāng ê choē, ēng lí ê chhiú pò ka-kī ê kiū-siú, só·-í goá kí éng-oah ê Iâ-hô-hoa kap lí ê oah-miā lâi chiū-choā, kóng, Goān lí ê tui-ték, kap kè-bô· hāi goá ê chú ê, lóng chhin-chhiūⁿ Ná-pat. ²⁷Taⁿ lí ê lū-pī só· toà lâi hō· goá ê chú ê lé-mih, thang hō· kun-tè goá ê chú ê siàu-liân lāng; ²⁸kiū lí khoan-sù lí ê lū-pī ê choē-koà; in-tūi Iâ-hô-hoa tek-khak ká goá ê chú kiàn-lip kian-kò· ê ke, in-tūi goá ê chú tui-tiòh Iâ-hô-hoa kau-chiàn; koh tī lí it-seng ê jít bô chhâ-chhut lí ū sím-mih kè-sit. ²⁹Sui-jiân ū lāng khí-lâi tui-jip lí, siàu-siūⁿ lí ê sìⁿ-miā, chóng-sī goá ê chú ê sìⁿ-miā beh tī Iâ-hô-hoa lí ê Siōng-tè hia, pau tī oah-miā ê pau-lāi; lí ê tui-ték ê sìⁿ-miā Iâ-hô-hoa beh ká i hìⁿ--chhut-lâi, chhin-chhiūⁿ tui hìⁿ-soh ê tiong-kan hìⁿ--chhut-khì chit-iūⁿ. ³⁰Kàu āu-jit Iâ-hô-hoa chiàu I só· èng-ún goá ê chú ê hok-khì, lâi it-chhīn kiáⁿ tī lí, siat-lip lí choē Í-sek-liát ê thâu, ³¹tng hit-sí, goá ê chú m̄-bián tui-tiòh lâu bô-choē ê lāng ê huìh, sin ka-kī ê oan, tì-kàu ū sím-mih iu-būn, á-sī sim-lāi ka-kī chek-pī; Iâ-hô-hoa sù-hok hō· goá ê chú ê sí, kiū lí kì-liām lí ê lū-pī. ³²Tāi-pit ká A-pí-kai kóng, Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè, sī eng-kai o-ló ê; in-tūi I kin-á-jit chhe lí lâi tú-tiòh goá; ³³lí ê tì-hui thang o-ló, lí pún-sin iā thang o-ló; in-tūi lí kin-á-jit chók-tòng goá hoān-tiòh thāi-sí lāng ê choē, bô ēng ka-kī ê chhiú pò ka-kī ê kiū-siú. ³⁴Kìm-chí goá siong-hāi lí ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè,

goá kí I ê éng-oáh lâi chiù-choā, nā lí bô kín kín lâi chih goá, kàu bîn-á-chá-khí kìⁿ-nā siók Ná-pat ê, koat-toàn bô lâu chít ê ta-po·kiáⁿ. ³⁵Tāi-pit siu A-pí-kai toà lâi hō· i ê mih, chiū kā i kóng, Lí thang pêng-an tò-khì lí ê ke; khoàⁿ ah, goá ū thiaⁿ lí ê oē, toà-tiòh lí. ³⁶A-pí-kai kàu Ná-pat hia, khoàⁿ-kìⁿ i tī ke-lāi pài-siat iân-siáh, chhin-chhiūⁿ ông ê iân-siáh; Ná-pat sim toā hoaⁿ-hí, in-ūi i chin toā chùi. Sót-í A-pí-kai bô-lūn toā-soē ê sū, lóng bô kā i kóng; thêng-hāu kàu keh chá-khí. ³⁷Kàu keh chá-khí, Ná-pat chiú thè; i ê bót chiong chiaⁿ ê sū kā i kóng; i ê sim tī lāi-bīn chhin-chhiūⁿ sí, i piàn chhin-chhiūⁿ chiòh-thâu. ³⁸Iok-liók chấp-jit Iâ-hô-hoa phah Ná-pat; i chiū sí.

³⁹Tāi-pit thiaⁿ-kìⁿ Ná-pat í-keng sí, chiū kóng, Eng-kai tiòh o-ló Iâ-hô-hoa, in-ūi goá tui Ná-pat ê chhiú só· siū ê lêng-jiók, I ū kā goá sin-oan, koh chó·chí lô·pók kiāⁿ-pháiⁿ; Iâ-hô-hoa iā hō· Ná-pat ê pháiⁿ kui kàu Ná-pat ê thâu-khak. Án-ni Tāi-pit chiū chhe lāng khì kap A-pí-kai kóng, Beh chhoā i choē-bót. ⁴⁰Tāi-pit ê lô·pók kàu Ka-bít kìⁿ A-pí-kai, kā i kóng, Tāi-pit chhe goán lâi kìⁿ lí, siūⁿ beh chhoā lí choē-bót. ⁴¹A-pí-kai chiū khí-lâi, phak tī toē--nih, kóng, Lí ê lú-pī tī chia, goān choē chhe-ēng, lâi soé goá ê chú hiah ê lô·pók ê kha. ⁴²A-pí-kai kín-kín khí-lâi, khiâ-lū, ū i gō· ê lú-pī saⁿ-kap khì; i chiū tè Tāi-pit ê sù-chiá khì choē Tāi-pit ê bót. ⁴³Tāi-pit iā chhoā Iâ-su-liát lāng A-hi-loán; in nng-lāng lóng choē i ê bót. ⁴⁴Sò-lô í-keng chiong i ê cha-bót-kiáⁿ Bí-kah, chiū-sī Tāi-pit ê bót, hō· Ka-lim lāng, Láh-ek ê kiáⁿ Phàⁿ-thê choē bót.

26 Se-hut lāng kàu Ki-pí-a kìⁿ Sò-lô kóng, Tāi-pit kiám-m̄-sī ka-kī bīh tī Iâ-sī-būn thâu-chêng ê Hap-ki-láh soaⁿ mah? ²Sò-lô chiū khí-lâi, chhoā Í-sek-liát tiong keng-soán ê

peng saⁿ-chheng, lóh-khì kàu Se-hut ê không-ia, beh tī Se-hut ê không-ia chhē Tāi-pit. ³Sò-lô tī Iâ-sī-būn thâu-chêng ê Hap-ki-láh soaⁿ, Chat-iāⁿ tī lô--nih. Tāi-pit tiàm tī không-ia, chai Sò-lô lâi không-ia beh tui-jip i. ⁴Tāi-pit chiū chhe kúi-nā ê cheng-thām, chiaⁿ chai Sò-lô chin-chiàⁿ lâi. ⁵Tāi-pit chiū khí-lâi, kàu Sò-lô chat-iāⁿ ê só·-chāi; Tāi-pit khoàⁿ-kìⁿ Sò-lô kap i ê kun-tiúⁿ Nī-jíⁿ ê kiáⁿ Ap-nī-jíⁿ khùn ê só·-chāi, Sò-lô khùn tī pài-liát chiaⁿ ê lāi-bīn, peh-siⁿ chat-iāⁿ tī i ê sì-ūi. ⁶Tāi-pit tui Hek-lāng A-hi-bí-lèk, kap Sé-ló-ngá ê kiáⁿ Iok-ap ê hiaⁿ-tī A-pí-su kóng, Chī-chui beh kap goá lóh-khì, kàu iāⁿ-poāⁿ, kàu Sò-lô hia? A-pí-su kóng, Goá kap lí lóh-khì. ⁷Tāi-pit kap A-pí-su thau-mī kàu peh-siⁿ hia, khoàⁿ-kìⁿ Sò-lô tó tī pài-liát chiaⁿ ê lāi-bīn teh khùn; i ê chhiuⁿ tī thâu-khak-piⁿ, chhah tī toē--nih; Ap-nī-jíⁿ kap peh-siⁿ khùn tī i ê sì-ūi. ⁸A-pí-su kā Tāi-pit kóng, Siōng-tè kin-á-jit chiong lí ê tui-ték kau tī lí ê chhiú, kiū lí chún goá ēng chhiuⁿ kā i chhák tī toē--nih, chhák chit-ē, m̄-bián nng-ē. ⁹Tāi-pit kā A-pí-su kóng, M̄-thang hái-sí i; chī-chui khí-chhiú hāi Iâ-hô-hoa só· boah-iū-ê iā bô choē ah? ¹⁰Tāi-pit koh kóng, Goá kí éng-oáh ê Iâ-hô-hoa lâi chiù-choā, Iâ-hô-hoa beh phah i; kiám-chhái i sí-jit beh kàu, á-sī i beh lóh chiàn-tīm lâi sí. ¹¹Goá tui-tī Iâ-hô-hoa koat-toàn m̄-káⁿ khí-chhiú phah Iâ-hô-hoa só· boah-iū-ê; taⁿ lí thang chú i thâu-khak-piⁿ ê chhiuⁿ kap chúi-pân, lán thang thèh lâi khì. ¹²Tāi-pit tui Sò-lô ê thâu-khak-piⁿ chú i ê chhiuⁿ kap chúi-pân; nng-lāng chiū khì; bô lāng khoàⁿ-kìⁿ, bô lāng chai, iā bô lāng chhiⁿ, sī in lóng teh khùn, in-ūi Iâ-hô-hoa hō· in khùn tâng-bīn. ¹³Tāi-pit kè--khì kàu hit-pêng, hng-hng khiā tī soaⁿ-téng, kap in saⁿ-lī put-chí hng.

¹⁴Tāi-pit kiò peh-siⁿ kap Nî-jíⁿ ê kiáⁿ Ap-nî-jíⁿ, kóng, Ap-nî-jíⁿ ah, lí bô ìn mah? Ap-nî-jíⁿ kóng, Lí sī chī-chūi, teh kiò ông ah? ¹⁵Tāi-pit tui Ap-nî-jíⁿ kóng, Lí kiám-m̄-sī chit ê íóng-sū mah? Í-sek-liát tiong chī-chūi pí-tit lí ah? Lí siáⁿ-sū bô pó-hō· lí ê chú, lí ê ông ah? in-ūi peh-siⁿ tiong ū chit-lâng jip-khì beh hāi lí ê ông lí ê chú. ¹⁶Lí chit-hō só-choè sī m̄-hó; goá kí éng-oáh ê Iâ-hô-hoa chiù-choā, lín lóng sī kai-sí ê, in-ūi bô pó-hō· lín ê chú, chiū-sī Iâ-hô-hoa só· boah-iū-ê; taⁿ, lí khoàⁿ, ông thâu-khak-piⁿ ê chhiuⁿ kap chúi-pân tī toh-lòh? ¹⁷Sò-lô jīm--tit sī Tāi-pit ê siaⁿ, chiū kóng, Goá ê kiáⁿ Tāi-pit, che sī lí ê siaⁿ mah? Tāi-pit kóng, Ông ah, goá ê chú, sī goá ê siaⁿ; ¹⁸koh kóng, Goá ê chú siáⁿ-sū tui-jip lô·pòk? goá choè sím-mih? goá ê chhiú ū sím-mih pháiⁿ? ¹⁹Ông ah, goá ê chú ah, taⁿ kiú lí thiaⁿ lô·pòk ê oē; nā sī Iâ-hô-hoa kek-tōng lí kong-kek goá, goān I kàm-láp chè-mih; nā sī lāng kek-tōng lí, goān in tī Iâ-hô-hoa ê bīn-chēng siū chiù-chó·, in-ūi in kin-á-jit kek-tiòk goá, hō· goá bô hūn tī Iâ-hô-hoa ê giáp, kóng, Lí khi hók-sāi pát ê siōng-tè. ²⁰Taⁿ bôh-tit hō· goá ê huil lâu tī lī-khui Iâ-hô-hoa bīn-chēng ê toē; in-ūi Í-sek-liát ông chhut-lâi, sī chhē chit chiah kâ-cháu, chhin-chhiūⁿ lāng tī soaⁿ--nih jip chit chiah chia-ko·. ²¹Sò-lô kóng, Goá ū choē lah; goá ê kiáⁿ Tāi-pit, lí thang tò-lâi; goá bô beh koh hāi lí; in-ūi lí kin-á-jit khoàⁿ goá ê siⁿ-miā choè pó-poē; khoàⁿ ah, goá só-choè sī chin-gōng, chhò-gō· kàu-kék. ²²Tāi-pit ìn kóng, Ông ah, lí ê chhiuⁿ tī chia, lí tiòh kiò chit ê siàu-liân lāng kè--lâi kiáh. ²³Iâ-hô-hoa beh chiàu ták-lāng ê kong-gī kap tiong-sìn lâi pò i; in-ūi kin-á-jit Iâ-hô-hoa chiong lí kau tī goá ê chhiú; chóng-sī goá m̄-khéng chhun-chhiú hāi Iâ-hô-hoa só· boah-iū-ê. ²⁴Goá kin-

á-jit khoàⁿ-tāng lí ê siⁿ-miā, goān Iâ-hô-hoa iā án-ni khoàⁿ-tāng goá ê siⁿ-miā; koh kiú goá thoat-lī lóng-chóng ê hoān-lān. ²⁵Sò-lô kâ Tāi-pit kóng, Goá ê kiáⁿ Tāi-pit, goān lí siū chiok-hok; lí beh kiáⁿ-chhut toā ê tãi-chì, iā ún-tàng beh khah-iāⁿ. Tāi-pit chiū choè i kiáⁿ. Sò-lô tò-khì i ê pún só·-chāi.

27 Tāi-pit sim-lāi kóng, Beh ū chit-jit goá sí tī Sò-lô ê chhiú; m̄-tát-tiòh cháu-khì Hui-lī-sū ê toē; Sò-lô tui-tī goá chiū choát-bāng, bô koh tī Í-sek-liát ê keng-lâi chhē goá; án-ni goá chiū thang thoat-lī i ê chhiú. ²Tāi-pit chiū khi-lâi, kap tè i ê lāk-pah lāng, kè-khì kàu Ka-ték ông, Má-gô ê kiáⁿ A-kiat hia. ³Tāi-pit kap i nng ê bó·, chiū-sī Iâ-su-liát lāng, A-hi-loán, kap bat choè Ná-pat ê bó· ê Ka-bít lāng A-pí-kai, kap tè Tāi-pit ê lāng í-kíp ták-lāng ê ke-koàn, lóng tiàm tī Ka-ték A-kiat hia. ⁴Ū lāng kâ Sò-lô kóng, Tāi-pit cháu--khì Ka-ték. Sò-lô chiū bô koh chhē i.

⁵Tāi-pit tui A-kiat kóng, Goá nā tī lí ê bīn-chēng tit-tiòh un-tián, kiú lí ēng soaⁿ-tiūⁿ chit ê siāⁿ hō· goá, goá chiū ū só·-chāi thang khiā-khí; in-ūi lí ê lô·pòk siáⁿ-sū tiòh kap lí saⁿ-kap khiā-khí tī kiaⁿ-siāⁿ ah? ⁶Tng hit-jit A-kiat chiong Sé-kek-láh hō· i; in-ūi án-ni Sé-kek-láh siók Iū-tāi ông, tit-kàu kin-á-jit. ⁷Tāi-pit tiàm tī Hui-lī-sū lāng ê toē, kiōng chit-ni koh sì-géh-jit.

⁸Tāi-pit kap tè i ê lāng chiūⁿ--khì, chhim-chhú Ki-sút lāng, Ki-sek lāng, A-má-lék lāng; in-ūi chí kúi chók pēng-sò· khiā-khí tī hit só·-chāi, tui Su-jíⁿ khi kàu Ai-kíp. ⁹Tāi-pit phah hit só·-chāi, bô-lūn lâm-lú bô chit-ê oáh; koh chhiúⁿ in ê iūⁿ, gū, lú, lók-tô, kap i-hók, tò-túg lâi kìⁿ A-kiat. ¹⁰A-kiat kóng, Lín kin-á-jit khi chhim-chhú sím-mih toē-hng ah? Tāi-pit kóng, Phah Iū-tāi ê lâm-hng, Iâ-láh-biát lāng

ê lâm hng, Ki-ni lāng ê lâm-hng. ¹¹Tāi-pit bô lâu chit ê lâm-lú oáh, toà-kàu Ka-ték, sī phah-sng kóng, Kiaⁿ-liáu in chiong goán ê sū pò lāng chai, kóng, Tāi-pit án-ni kiāⁿ; koh i tiām tī Hui-lī-sū lāng ê toē ê sī, iā siông-siông chiàu chit-khoán lâi kiāⁿ. ¹²A-kiat sìn Tāi-pit, sim-lāi kóng, Tāi-pit hō· i pún-chók Í-sek-liát lāng chin iām-òⁿ, só·-í i beh éng-oán choè goá ê lô·pók.

28 Hit-sī Hui-lī-sū lāng chū-chíp kun-peng chhut-tīn, beh kap Í-sek-liát lāng kau-chiàn. A-kiat tùi Tāi-pit kóng, Lí tiòh khak-sit chai, lí kap tè lí ê lāng lóng tiòh tè goá chhut-tīn. ²Tāi-pit tùi A-kiat kóng, Sī, lô·pók só· oē choè ê tãi-chì, lí tek-khak oē chai. A-kiat ká Tāi-pit kóng, Án-ni, goá siat-lip lí éng-oán choè goá ê sī-oē-tiúⁿ.

³Hit-sī Sat-bó·-jīⁿ í-keng sí, Í-sek-liát cheng-lāng ūi-tiòh i ai-khàu bài-chòng i tī Láh-má, chiū-sī tī i ê pún-siāⁿ. Sò-lô bat koáⁿ-tiók kúi chiūⁿ-sin-ê kap kiāⁿ siā-sút-ê lī-khui i ê keng-lāi. ⁴Hui-lī-sū lāng chū-chíp, chat-iāⁿ tī Su-liām; Sò-lô chū-chíp Í-sek-liát cheng-lāng, chat-iāⁿ tī Ki-lī-pho. ⁵Sò-lô khoàⁿ-kìⁿ Hui-lī-sū ê kun-peng, chiū chin kiaⁿ, sim phók-phók-chhéng kàu-kék. ⁶Sò-lô mng Iâ-hô-hoa; Iâ-hô-hoa lóng bô ēng bîn-bāng, á-sī O·-lêng, á-sī sian-ti, lâi in i. ⁷Sò-lô hoan-hù i ê lô·pók kóng, Lí tiòh ká goá chhē ang-î, hō· goá thang khi i hia mng i; lô·pók kóng, Tī Ún-to-jīⁿ ū chit ê ang-î. ⁸Sò-lô chiū koé-oāⁿ i ê hêng-iông, chhēng pát-hō ê saⁿ, ū nng-lāng kap i khi, mī-sī khi hit ê hū-jîn-lāng hia. Sò-lô kóng, Chhiáⁿ lí ēng chiūⁿ lí ê sin ê sîn, ká goá kiāⁿ hoat-sút, goá só· ká lí kóng ê lāng, lí ká goá khan i chiūⁿ lâi. ⁹Hū-jîn-lāng tùi i kóng; khoàⁿ ah, lí chai Sò-lô ê só·choè; i tùi keng-lāi chián-tū chiaⁿ ê kúi chiūⁿ-sin-ê,

kap kiāⁿ siā-sút ê; lí siāⁿ-sū siat-kè beh hāi-sí goá ê sīⁿ-miā ah? ¹⁰Sò-lô kí Iâ-hô-hoa tùi i chiū-choā, kóng, Goá kí éng-oáh ê Iâ-hô-hoa lâi chiū-choā, lí bô beh in-ūi chit ê sū siū hêng-hoat. ¹¹Hū-jîn-lāng kóng, Goá tiòh ká lí khan sím-mih lāng chiūⁿ--lâi ah? I kóng, Ká goá khan Sat-bó·-jīⁿ chiūⁿ--lâi. ¹²Hū-jîn-lāng khoàⁿ-kìⁿ Sat-bó·-jīⁿ, chiū toā-siāⁿ kiò; hū-jîn-lāng ká Sò-lô kóng, Lí siāⁿ-sū phiàn goá; in-ūi lí sī Sò-lô. ¹³Ông tùi i kóng, Bôh-tit kiaⁿ, lí khoàⁿ-kìⁿ sím-mih? Hū-jîn-lāng ká Sò-lô kóng, Goá khoàⁿ-kìⁿ sîn-bêng tùi toē-nih chiūⁿ-lâi. ¹⁴Sò-lô kóng, I ê hêng-chōng cháiⁿ-iūⁿ? I kóng, Ū chit ê lâu-lāng chiūⁿ--lâi, sîn-khu moa tng-saⁿ. ¹⁵Sò-lô chai sī Sat-bó·-jīⁿ, chiū phak tī toē-nih pài i. Sat-bó·-jīⁿ ká Sò-lô kóng, Lí siāⁿ-sū kiáu-jiáu goá, khan goá chiūⁿ--lâi ah? Sò-lô kóng, Goá khùn-khó· kàu-kék; in-ūi Hui-lī-sū lāng kap goá kau-chiàn, Siông-tè iā lī-khui goá, bô koh ēng sian-ti, á-sī bîn-bāng, lâi in goá; só·-í goá chhiáⁿ lí lâi, thang chí-sī goá tiòh cháiⁿ-iūⁿ kiāⁿ. ¹⁶Sat-bó·-jīⁿ kóng, Iâ-hô-hoa í-keng lī-khui lí, soà choè lí ê tui-ték; lí siāⁿ-sū mng goá ah? ¹⁷Iâ-hô-hoa chiàu I thok goá só· kóng ê oē kiāⁿ tī lí; Iâ-hô-hoa í-keng tui lí ê chhiú chhiúⁿ-toat kok-ūi, hō· lí ê tâng-phoāⁿ Tāi-pit. ¹⁸In-ūi lí bô thàn Iâ-hô-hoa ê oē, kiāⁿ I ê toā siū-khi tī A-má-lék, só·-í Iâ-hô-hoa kin-á-jit án-ni kiāⁿ tī lí; ¹⁹koh Iâ-hô-hoa beh chiong lí kap Í-sek-liát kau tī Hui-lī-sū lāng ê chhiú; bîn-á-jit lí kap lí hiah ê kiáⁿ beh kap goá tī-teh; Iâ-hô-hoa beh chiong Í-sek-liát ê kun-peng kau tī Hui-lī-sū lāng ê chhiú. ²⁰Sò-lô hut-jiân sîn-khu tó-tít-tít tī toē-nih, in-ūi Sat-bó·-jīⁿ ê oē, chiū chin kiaⁿ, kàu lóng bô lát; in-ūi chit-jit chit-mī lóng bô chiaⁿ sím-mih. ²¹Hū-jîn-lāng oá-kūn Sò-lô, khoàⁿ-kìⁿ i chin peh-pak, tùi i

kóng, Lí ê lú-pī thiaⁿ lí ê oē, bô kò· ka-kī ê sìⁿ-miā, thiaⁿ lí só· kā goá kóng ê oē. ²²Taⁿ kiū lí thiaⁿ lú-pī ê oē, iông-ún goá tī lí ê bīn-chêng pài tām-póh chiáh-mih, hō· lí chiáh, lí kiāⁿ lō· chiah ū khui-lát. ²³I the-sī kóng, Goá m̄-chiáh. chóng-sī i ê lô·pók kap hū-jîn-lâng hó-chhùi khng i, i chiah thiaⁿ in ê chhùi tui toē--nih khí-lái, chē tī chhng--nih. ²⁴Hū-jîn-lâng chhùi-lái ū chit chiah pui ê gū-á, koáⁿ-kín thài i, koh thèh m̄-hún, chhiau i choè bô-kàⁿ-piáⁿ, lái pek i; ²⁵pai tī Sò-lô kap i ê lô·pók ê bīn-chêng, in chiáh i. Hit-mi in chiū khí-sin khi.

29 Hui-lī-sū lāng chū-chip in ê kun-peng kàu A-hut. Í-sek-liát lāng chat-iāⁿ tī Iā-su-liát ê chui-choāⁿ-piⁿ. ²Hui-lī-sū lāng hiah ê siú-léng chhoā peng, ū-ê chit-pah, ū-ê chit-chheng, chìn-chêng khi. Tāi-pit kap tē i ê lāng, kap A-kiat, tē tī āu-bīn. ³Hui-lī-sū lāng ê siú-léng kóng, chiah ê Hi-pek-lái lāng tī chia choè sím-mih? A-kiat kā Hui-lī-sū lāng ê siú-léng kóng, Chit-ê kiám m̄-sī Iá-sek-liát ông Sò-lô ê jīm-sin Tāi-pit mah? i kap goá toà í-keng ū chiah ê jlt, chiah ê nī; tui i tâu-hāng goá kàu kin-á-jlt, goá bē-bat khoàⁿ-kìⁿ i ū kè-sit. ⁴Hui-lī-sū lāng ê siú-léng siū-khi i; Hui-lī-sū lāng ê siú-léng kā i kóng, Tiòh hō· chit-lāng tò-khi, tò-khi lí só· an-tì i ê só· chāi, m̄-thang hō· i kap lán lōh-tin, kiaⁿ-liáu i tī tīn-lái choè lán ê tui-ték; i beh kap i ê chú-lāng koh hô, beh ēng sím-mih ah? Kiám m̄-sī chiah ê lāng ê thau-khak? ⁵Chêng in ū lāng thiàu-bú chhiūⁿ-hō kóng,

Sò-lô thài-sí in ê chheng-chheng,

Tāi-pit thài-sí in ê bān-bān;

só· kóng ê, kiám-m̄-sī chit ê Tāi-pit mah?

⁶A-kiat kiò Tāi-pit lái, kā i kóng, Goá kí éng-oáh ê Iā-hô-hoa lái chiū-choā, lí sī cheng-tit, lí

kap goá chhut-jip tī kun-tui tiong, goá khoàⁿ sī hó; in-ūi tui lí lái goá chia ê sí, kàu kin-á-jlt, goá m̄-bat khoàⁿ-kìⁿ lí ū sím-mih kè-sit; tok-tok chiah ê siú-léng khoàⁿ lí choè m̄-hó; taⁿ lí tò-khi, an-jian khi, kiaⁿ-liáu lí só· choè, Hui-lī-sū lāng ê siú-léng bô hoaⁿ-hí. ⁸Tāi-pit kā A-kiat kóng, Goá bat choè sím-mih? tui goá khí-thau lái lí ê bīn-chêng ê sí kàu kin-á-jlt, lí tī lí ê lô·pók ū khoàⁿ-chhut sím-mih tui-chi, hō· goá bô thang kap ông goá ê chú ê tui-ték kau-chian ah? ⁹A-kiat in Tāi-pit kóng, Goá chai lí tī goá ê bák-chiu-chêng sí hó, chhin-chhiūⁿ Siōng-tè ê sù-chiá chit-iūⁿ; chóng-sī Hui-lī-sū lāng ê siú-léng kóng, Chit-lāng m̄-thang kap lán khi kau-chian. ¹⁰Só·-í lí í-kip lí ê chú ê lô·pók kap lí lái--ê, tiòh chá-chá khí-lái; lí í-keng khí-lái, kàu thiⁿ-kng chiū tiòh khi. ¹¹Keh chá-khi Tāi-pit kap tē i ê lāng chá-chá khí-lái, khí-sin tò-khi Hui-lī-sū ê toē. Hui-lī-sū lāng iā chiūⁿ--khi Iā-su-liát.

30 Tē-saⁿ jlt Tāi-pit kap tē i ê lāng kàu Sé-kek-láh. A-má-lék lāng í-keng chhim-hoan lâm-hng kap Sé-kek-láh, iā phah Sé-kek-láh, ēng hé sio i; ²liáh siāⁿ-lái ê hū-lú, bô-lun toā-soè, bô thài-sí chit-ê, kan-ta liáh i khi. ³Tāi-pit kap tē i ê lāng kàu hit ê siāⁿ, khoàⁿ-kìⁿ siāⁿ í-keng hō· hé sio--khi, in ê bó·, kiáⁿ, cha-bó·-kiáⁿ, lóng hō· i liáh--khi. ⁴Tāi-pit kap tē i ê lāng chiū khui-siaⁿ háu, háu kàu bô lát thang háu. ⁵Tāi-pit nng ê bó·, Iā-su-liát lāng A-hi-loan, kap bat choè Ka-bit lāng Ná-pat ê bó· A-pí-kai, iā hō· i liáh--khi. ⁶Tāi-pit chin tiòh-kip, in-ūi peh-siⁿ kóng, Tiòh ēng chiòh-thau tìm i; sí peh-siⁿ lāng-lāng ūi-tiòh in ê kiáⁿ cha-bó·-kiáⁿ chin hoan-ló; chóng-sī Tāi-pit oá-khò Iā-hô-hoa i ê Siōng-tè, ka-kī kian-kò·.

⁷Tāi-pit kā A-hi-bí-lék ê kiáⁿ, chè-si A-pí-

a-tha, kóng, Chhiáⁿ lí ká goá toà í-hut-tek lâi. A-pí-a-tha chiū toà í-hut-tek kàu Tāi-pit hia. ⁸Tāi-pit m̄ng Iâ-hô-hoa kóng, Goá jip chit ê kun-tūi, jip oē tiōh á-boē? Iâ-hô-hoa kóng, Lí tiōh jip i, in-ūi jip ún-tàng tiōh, iā ún-tàng kiù in lóng tò-lâi. ⁹Tāi-pit chiū kap tè i ê lāk-pah lāng kàu Pí-so ê khoe; lāu--teh ê lāng hioh tī-hia. ¹⁰Chóng-sī Tāi-pit kap sì-pah lāng khi tui-jip; ū n̄ng-pah lāng ià-siān, boē-oē kè Pí-so ê khoe, chiū lāu tī-hia. ¹¹In tī chhân-iá tú-tiōh chit ê Ai-kip lāng, chiū toà i kàu Tāi-pit hia; ēng piáⁿ hō· i, i chiū chiāh, ēng chúi hō· i lim; ¹²koh hō· i chit tè bû-hoa-kó piáⁿ, n̄ng pha phû-tô-koaⁿ; i chiāh-liáu, cheng-sin hók-tò; in-ūi i saⁿ-jlt saⁿ-mī bô chiāh piáⁿ bô lim chúi. ¹³Tāi-pit m̄ng i kóng, Lí siók chī-chūi? tui toh-lōh lâi? I in kóng, Goá sī Ai-kip ê siàu-liân lāng, sī A-má-lék lāng ê lô-pók; in-ūi goá saⁿ-jlt chēng phoà-pīⁿ, goá ê chú-lāng chiū pàng-sak goá; goán chhim-hoān Kì-lī-thē ê lâm--sì, kap siók Iū-tāi ê toē, kap Ka-lék toē ê lâm--sì; koh ēng hé sio Sé-kek-lāh. ¹⁵Tāi-pit m̄ng i kóng, Lí oē chhoā goá kàu hit ê kun-tūi hia á-boē? I in kóng, Lí tiōh ká goá kí Siōng-tè lâi chiū-choā, bô thài-sí goá, iā bô chiong goá kau tī goá ê chú-lāng ê chhiú, goá chiū beh chhoā lí lōh--khi kàu hit ê kun-tūi hia. ¹⁶I chhoā i lōh--khi ê sī, khoàⁿ-kìⁿ in sì-soàⁿ tī piàn-toē, lim-chiāh thiàu-bú; in-ūi tui Hui-lī-sū toē kap Iū-tāi toē só· chhiúⁿ ê mih chin-choē. ¹⁷Tāi-pit phah in tui hông-hun-àm kàu keh-jlt ê-hng; chí-ū sì-pah ê khiā lók-tô ê siàu-liân lāng cháu--khi, í-goā bô chit-lāng cháu-lī. ¹⁸A-má-lék lāng só· chhiúⁿ--khi ê chài-bút, Tāi-pit lóng kiù tò-túg, Tāi-pit iā kiù i n̄ng ê bó· tò-lâi. ¹⁹Kìⁿ-nā A-má-lék lāng só· chhiúⁿ--khi-ê, bô-lūn toā-soē, kiáⁿ, cha-bó·-kiáⁿ, chài-bút, Tāi-pit lóng

toà tò-túg, bô sit-lōh chit-ê. ²⁰Tāi-pit koh chhiúⁿ só· ū ê iūⁿ-kūn, gū-kūn, in koáⁿ i tī cheng-siⁿ ê thau-chēng, kóng, Che sī Tāi-pit só· chhiú--lâi-ê. ²¹Tāi-pit kàu hiah ê ià-siān boē-oē kun-tè Tāi-pit khi, lāu tī Pí-so khoe ê n̄ng-pah lāng hia. In chhut-lâi ngiā-chih Tāi-pit kap tè i ê peh-siⁿ. Tāi-pit chìn-chēng kàu peh-siⁿ hia, chhéng-an in. ²²Kap Tāi-pit khi ê lāng, kī-tiong ū pháiⁿ-lāng hui-lūi lóng-chóng kóng, In-ūi in bô kap lán khi, lán só· kiù tò-túg ê mih, tek-khak m̄ pun hō· in, kan-ta ēng in ták-lāng ê bó·, kiáⁿ-jī, hō· in, hō· in chhoā khi. ²³Tāi-pit kóng, Hiaⁿ-tī ah, m̄-thang chiong Iâ-hô-hoa só· siúⁿ-sù lán ê mih, án-ni choē; in-ūi I pó-hō· lán, chiong kong-kek lán ê kun-tūi kau tī lán ê chhiú. ²⁴Chit ê tãi-chi chī-chūi beh thiaⁿ-thàn lín ah? kò-siú cháp-mih ê lāng só· tit-tiōh ê hūn-giāh tiōh chhin-chhiūⁿ chhut-tin ê lāng ê hūn-giāh, tãi-ke tiōh pīⁿ-pun. ²⁵Tui hit-jlt í-āu Tāi-pit siat-lip chit-ê choē Í-sek-liát ê lūt-lē hoat-tō·, tit-kàu kin-á-jlt.

²⁶Tāi-pit kàu Sé-kek-lāh ê sī, tui só· chhiúⁿ ê mih ê tiong-kan thēh--khí-lâi, kià khi sàng i ê pēng-iú, Iū-tāi ê tiúⁿ-ló, kóng, Khoàⁿ ah, chiah-ê sī tui Iâ-hô-hoa ê tui-ték chhiúⁿ lâi ê, sàng hō· lín choē lé-mih. ²⁷Chiū-sī sàng hō· tiām tī Pek-ték-lī ê, tiām tī lâm-hng ê Láh-boát ê, tiām tī Ngá-thē-jīⁿ ê; ²⁸tiām tī A-lô-jīⁿ ê, tiām tī Sek-boát ê, tiām tī Í-sit-thē-bók ê; ²⁹tiām tī Láh-hap-lék ê, tiām tī Iâ-láh-biát lāng chiah ê siáⁿ ê, tiām tī Kì-nī lāng hiah ê siáⁿ ê; ³⁰tiām tī Hô-jīⁿ-má ê, tiām tī Ko-láh-san ê, tiām tī A-that ê; ³¹tiām tī Hi-pek-lūn ê, í-kip Tāi-pit kap tè i ê lāng pēng-sò· só· óng-lâi ê só·-chāi, lóng hō· i.

31 Hui-lī-sū lāng kap Í-sek-liát lāng kau-chiàn, Í-sek-liát lāng tī Hui-lī-sū lāng ê bīn-

chêng tô-cháu, siū-siong lâi sí, tó tī Ki-lī-pho soaⁿ. ²Hui-lī-sū lāng jip-oá Sò-lô kap i ê kiáⁿ; Hui-lī-sū lāng chiū thâi-sí Sò-lô ê kiáⁿ, Iok-ná-tan, A-pí-ná-tát, Bék-ki-su-a. ³Hit ê kau-chiàn kong-kek Sò-lô chin siong-tiōng; siā-chìⁿ ê lāng jip-tiōh i, i hō· siā-chìⁿ ê lāng pek i chin-chhám. ⁴Sò-lô ká kiáh i ê kun-khì ê lāng kóng, Pùih lí ê to ká goá chhák-kè--khì, kiaⁿ-liáu chiah ê bô siū kat-lé ê lāng lâi chhák-sí goá, lâi lēng-jiók goá. Kiáh i ê kun-khì ê lāng bô beh, in-ūi i chin kiaⁿ. Sò-lô chiū kiáh i ê to, chhih tī hí téng-bīn. ⁵Kiáh i ê kun-khì ê khoàⁿ-kìⁿ Sò-lô í-keng sí, i iā chhih tī to--nih, kap i saⁿ-kap sí. ⁶Sò-lô kap i saⁿ ê kiáⁿ, kap kiáh i ê kun-khì ê lāng, í-kip lóng-chóng tè i ê lāng, tâng chít-jit choè chít-ē sí. ⁷Tùì án-ni tī soaⁿ-kok hit-pēng, kap tī Iok-tàn hô hit-pēng ê Í-sek-liát lāng, khoàⁿ-kìⁿ Í-sek-liát lāng í-keng tô-cháu, Sò-lô kap i hiah ê kiáⁿ iā lóng sí, chiū khì-sak hiah ê siāⁿ tô-cháu. Hui-lī-sū lāng soà lâi tiàm hia khiā-khí.

⁸Keh-jit Hui-lī-sū lāng lâi pak hiah ê siū thâi-sí ê lāng, chhē--tiōh Sò-lô kap i saⁿ ê kiáⁿ, sí tī Ki-lī-pho soaⁿ. ⁹Chiū koah-tng i ê thâu-khak, thng i ê chiàn-kah, chhe lāng kàu Hui-lī-sū toē ê sì-kéng, piàn-thoân tī hiah ê ngó-siōng ê biō kap peh-sìⁿ ê tiong-kan. ¹⁰Koh chiong i ê chiàn-kah hē tī A-su-tha-liók ê biō-lāi, chiong i ê sin-si tēng tī Pek-san ê siāⁿ-chhiūⁿ-téng. ¹¹Ki-liát Ngá-pí khiā-khí ê peh-sìⁿ, thiaⁿ-kìⁿ Hui-lī-sū lāng só· kiáⁿ tī Sò-lô ê sū; ¹²in hiah ê ióng-sū lóng khí-lâi, thong-mi kiāⁿ, chiong Sò-lô ê sin-si, kap i hiah ê kiáⁿ ê sin-si, tùì Pek-san ê siāⁿ-chhiūⁿ chhú--lòh-lâi, toà kàu Ngá-pí, tī-hia sio i; ¹³chiong in ê kut bái-chòng tī Ngá-pí ê sūi-si-liú chhiū kha, kìm-chiáh chhit-jit.